

Kryteria ocen z języka polskiego w Publicznej Szkole Podstawowej nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Ignacego Daszyńskiego w Radomiu

Ocena końcowa (semestralna i końcoworoczna) jest wypadkową ocen cząstkowych, które uczeń otrzyma w ciągu roku szkolnego. Powinna uwzględniać również rozwój ucznia. Wynika z zakresu opanowanych umiejętności, zdobytych wiadomości, a także wkładu pracy. Szczegółowe kryteria oceniania wszystkich aktywności uczniów powinny znaleźć się w Przedmiotowym Systemie Oceniania (zgodnym ze Szkolnym Systemem Oceniania). Prezentowane poniżej kryteria ogólne dotyczą oceniania na koniec etapu edukacyjnego.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach pozalekcyjnych,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,

- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,
- wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy,
- często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,
- ma kłopoty z techniką czytania,
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- wykazuje się niechęcią do nauki,
- zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- nie angażuje się w pracę grupy.

Kryteria szczegółowe dla poszczególnych klas:

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

NOWE Słowa na start! klasa 4

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* w klasie 4. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Rodzinne spotkania	- wymienia kolory znajdujące się na obrazie - wymienia postaci występujące na obrazie	- prezentuje postacie przedstawione na obrazie - określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	- określa dominujące na obrazie kolory - opisuje sytuację przedstawioną na obrazie	- opisuje pierwszy i drugi plan obrazu - opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie - proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie	- określa nastrój obrazu i uzasadnia swoją wypowiedź - opowiada o sposobach spędzania wolnego czasu ze swoją rodziną - przedstawia własne zdanie na temat sytuacji sprzyjających zacieśnianiu więzi rodzinnych
3. Witam w moim domu	- czyta wiersz głośno - wymienia bohaterów wiersza - nazywa wers i strofę - odtwarza wiersz z pamięci	- czyta wiersz głośno, wyraźnie - przedstawia bohaterów utworu - wskazuje w tekście wiersza wers i strofę - wygłasza wiersz z pamięci	- czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa - określa temat wiersza - określa dwie cechy gospodarza i dwie cechy gościa - opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu - wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	- czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację - określa cechy gospodarza i cechy gościa - opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w wierszu - deklamuje wiersz odpowiednio modulując głos i dokonując interpretacji głosowej	- prezentuje informacje o autorze wiersza - określa zasady gościnności - przedstawia w nietypowy sposób swój dom, domowników i ulubione przedmioty

4. Co wiesz o swojej rodzinie?	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • podejmuje próbę sporządzenia notatki w formie schematu	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • sporządza niepełną notatkę o bohaterze utworu w formie schematu	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • sporządza notatkę o bohaterze utworu w formie schematu	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • sporządza notatkę o bohaterach utworu w formie schematów • wyjaśnia, jak rozumie ostatnie wersy utworu	• prezentuje informacje o autorze • wyjaśnia pojęcie drzewa genealogicznego • prezentuje informacje o swojej rodzinie w formie drzewa genealogicznego
5. Jak napisać kartkę z życzeniami lub pozdrowieniami?	• poprawnie zapisuje miejscowość i datę • podejmuje próbę napisania życzeń lub pozdrowień	• poprawnie zapisuje adres • redaguje życzenia lub pozdrowienia według wzoru	• stosuje zwroty do adresata • redaguje życzenia lub pozdrowienia	• redaguje życzenia lub pozdrowienia odpowiednie do sytuacji i adresata • wskazuje różnice między SMS-em a kartką pocztową • stosuje emotikony	• redaguje poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i kompozycyjnym kartkę pocztową z życzeniami lub pozdrowieniami w związku z określoną sytuacją
6., 7. Co wiemy o głoskach, literach i sylabach?	• wymienia litery w kolejności alfabetycznej • dzieli wyrazy na sylaby	• porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej • poprawnie dzieli wyrazy na sylaby • odróżnia głoski i litery	• określa liczbę liter i głosek w podanych wyrazach • poprawnie przenosi wyrazy do następnej linii • odróżnia samogłoski i spółgłoski	• bezbłędnie odróżnia samogłoski i spółgłoski • korzysta ze słownika ortograficznego	• sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • korzysta z katalogu bibliotecznego
8. Jak korzystać ze słownika?	• wyszukuje wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku ortograficznym	• odczytuje definicje wyrazów w słowniku języka polskiego	• odczytuje skróty i oznaczenia słownikowe • korzysta ze słownika ortograficznego • podejmuje próby korzystania ze słownika języka polskiego	• korzysta ze słownika ortograficznego i słownika języka polskiego • podejmuje próby korzystania z internetowych wersji słowników	• samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego i słownika języka polskiego • korzysta z internetowych wersji słowników
9. Jak się porozumiewamy?	• wskazuje nadawcę i odbiorcę komunikatu • odczytuje najczęściej występujące znaki graficzne i symbole	• odróżnia komunikaty słowne, graficzne i dźwiękowe • odczytuje znaki graficzne i symbole	• odczytuje informacje przekazywane za pomocą gestów i mimiki	• przekazuje określone informacje odpowiednimi gestami i mimiką	• projektuje znaki graficzne przekazujące określone informacje • przekazuje i odczytuje podstawowe słowa w języku migowym

10. Oznajmiam, pytam, rozkazuję...	• buduje zdania • rozróżnia zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące	• buduje poprawnie proste zdania • buduje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące	• buduje poprawnie zdania • przekształca zdania oznajmujące w zdania pytające	• przekształca zdania rozkazujące tak, by wyrażały prośbę	• stosuje różne rodzaje zdań w zależności od zamierzonego celu
11. O czym rozmawiali pani Kropka i pan Przecinek?	• wskazuje znaki interpunkcyjne: kropkę, pytajnik, wykrzyknik • stosuje kropkę na końcu zdania	• stosuje znaki interpunkcyjne: kropkę, wykrzyknik, pytajnik	• poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne: kropkę, wykrzyknik, pytajnik	• określa różnicę w treści zdania w zależności od zastosowanego znaku interpunkcyjnego: kropki, wykrzyknika, pytajnika	• redaguje krótki dialog złożony z różnych rodzajów zdań i poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne
12. List Karolka	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohatera	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera • przedstawia swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu • porównuje doświadczenia bohatera z własnymi	• samodzielnie formułuje zasady dobrego zachowania • przedstawia pomysły na ciekawe spędzanie wolnego czasu
13–14. Jak napisać list?	• poprawnie zapisuje miejscowość i datę • wymienia elementy listu • podejmuje próbę napisania listu	• stosuje zwrot do adresata • redaguje list według wzoru	• stosuje zwroty do adresata • stosuje zwroty grzecznościowe • redaguje list do kolegi	• stosuje różne zwroty do adresata • dzieli tekst na akapity • redaguje list do określonego adresata na podany temat	• samodzielnie, zgodnie z wymogami tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący list
15–16. Do czego służy rzeczownik i przez co się odmienia?	• wskazuje rzeczowniki wśród innych części mowy • podaje liczby, rodzaje i przypadki rzeczownika	• określa rodzaj rzeczownika • odmienia rzeczownik przez liczby i przypadki	• stosuje rzeczowniki w odpowiednich formach	• określa przypadek i liczbę danego rzeczownika	• rozpoznaje rodzaj rzeczowników sprawiających trudności, np. <i>pomarańcza, kontrola, kafelek</i> • poprawnie używa różnych form rzeczowników sprawiających trudności, a w przypadku wątpliwości korzysta ze słownika
17. Dlaczego pani Słowikowa płakała?	• czyta wiersz głośno • wymienia bohaterów wiersza • dzieli wiersz na wersy, strofy, • wskazuje rymy, epitety • odtwarza wiersz z	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę, rym • wygłasza z pamięci	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • wypisuje z wiersza przykłady rymów • określa 2–3 cechy	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa cechy bohaterów wiersza • opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w wierszu	• prezentuje informacje o autorze wiersza • przedstawia własne propozycje nazw oryginalnych dań

	pamięci	wiersz	bohaterów wiersza • opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu • wskazuje w tekście wiersza epitety • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	• proponuje własne epitety • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i dokonując interpretacji głosowej	
18. Dorośli i dzieci	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohatera • wyszukuje w słowniku języka polskiego znaczenie słowa <i>rytuał</i>	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa narratora • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera • przedstawia swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu • porównuje doświadczenia bohatera z własnymi	• prezentuje informacje o autorze utworu • sporządza notatkę o szkolnych albo rodzinnych rytuałach i wyjaśnia, czemu one służą
19. „Wszystko jest poezją, każdy jest poetą”	• czyta wiersz głośno • wymienia bohaterów wiersza • rozpoznaje wersy, strofy, epitety	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę, epitet	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • określa kilka cech bohaterki utworu • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterce utworu • wskazuje w tekście wiersza epitety	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa cechy bohaterki utworu • opowiada w ciekawy sposób o bohaterce wiersza • określa nastrój utworu	• tworzy poetyckie określenia dla zjawisk przyrody przedstawionych na zdjęciach

20. Kto się czubi, ten się lubi	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa osobę opowiadającą o przedstawionych wydarzeniach • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterki • wyszukuje w słowniku języka polskiego znaczenie słowa <i>anagram</i>	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterki • przedstawia swoją opinię o bohaterce i jej zachowaniu • porównuje doświadczenia bohaterki z własnymi	• opowiada w ciekawy sposób o swoich relacjach z rodzeństwem lub przyjaciółmi • układa własne <i>anagramy</i>
21–23. Znam zasady – piszę bezbłędnie!	• wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>ó</i> i <i>u</i> • poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: -<i>ów</i>, -<i>ówka</i>, -<i>ówna</i>	• stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>ó</i> i <i>u</i> • tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ó</i> wymiennym	• poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: -<i>uj</i>, -<i>uje</i>, -<i>unek</i>, -<i>us</i>, -<i>usz</i>, -<i>uch</i>, -<i>ura</i>, -<i>ulec</i> • korzysta ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ó</i> niewymiennym	• samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • poprawnie zapisuje wszystkie wyrazy z trudnością ortograficzną (pisownia <i>ó</i> i <i>u</i>)
24–25. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 1.					
26. Wspólne zabawy	• wymienia kolory znajdujące się na obrazie • wymienia postaci występujące na obrazie	• prezentuje postacie przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	• określa kolory dominujące na obrazie • określa źródło światła • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie	• opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie	• określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • opowiada o innych sposobach spędzania wolnego czasu w gronie rówieśników • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
27. Na skrzydłach marzeń	• czyta wiersz głośno • określa bohatera wiersza • wyjaśnia, czym jest wers i epitet • wyjaśnia, czym jest ożywienie	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohatera utworu • wskazuje w tekście wiersza wers i epitet • rozpoznaje w tekście ożywienie	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • określa kilka cech bohatera utworu	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa cechy bohatera utworu • opowiada w ciekawy sposób o bohaterze wiersza i jego marzeniach • określa nastrój utworu • wskazuje w tekście ożywienie i	• prezentuje informacje o autorce wiersza • wymyśla własne przykłady ożywienia

			• opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterze utworu • wskazuje w tekście wiersza epitety • wskazuje w tekście ożywienie	wyjaśnia jego funkcję	
28. Pierwszy dzień w nowej szkole	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa osobę opowiadającą o przedstawionych wydarzeniach • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterki • przedstawia sytuację, w której znalazła się bohaterka • przedstawia szkołę szwedzką	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterki • wyraża swoją opinię o bohaterce, jej sytuacji w nowej szkole i uczuciach, jakich doświadczyła • porównuje szkoły polską i szwedzką	• przygotowuje w wybranej formie (plakat, film, prezentacja) interesujące informacje o swojej szkole dla rówieśników z innego kraju
29–30. Mily, grzeczny, koleżeński...	• wskazuje przymiotniki wśród innych części mowy • podaje liczby, rodzaje i przypadki przymiotnika	• odmienia przymiotnik przez liczby i przypadki • wypisuje z tekstu rzeczowniki wraz z określającymi je przymiotnikami	• stosuje przymiotniki w odpowiednich formach • odróżnia przymiotniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym	• określa przypadek, rodzaj i liczbę danego przymiotnika • określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej	• w przypadku wątpliwości korzysta z odpowiedniego słownika • opisuje szkolnego kolegę, używając przymiotników
31. Wspólna praca w grupie	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • określa narratora	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • podaje nazwy określające narratora	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora w tekście utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia	• prezentuje własne zdanie na temat pracy w grupie • pracując w grupie, ustala zasady, które powinny obowiązywać podczas wspólnego wykonywania zadań

		uczestniczącego w wydarzeniach i nieuczestniczącego w wydarzeniach	bohaterów	bohaterów z własnymi	
32. Czym jest dla mnie książka?	• czyta wiersz głośno • określa bohatera wiersza • wie, czym jest wers, strofa • podaje tytuł i autora swojej ulubionej książki	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohatera utworu • wskazuje w tekście wiersza wers i epitet • wskazuje wers, który mówi o korzyściach płynących z czytania książek • przedstawia w 2–3 zdaniach swoją ulubioną książkę	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • wskazuje wersy, które mówią o korzyściach płynących z czytania książek • wskazuje w tekście wiersza epitety • wskazuje w tekście ożywienie • prezentuje swoją ulubioną książkę	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa temat wiersza • przedstawia korzyści płynące z czytania książek • wskazuje w tekście ożywienie i wyjaśnia jego funkcję • wyjaśnia sformułowania <i>książka – przyjaciółka, książka czeka</i> • prezentuje swoje ulubione książki	• wypowiada się na temat swoich doświadczeń czytelniczych • pisze do gazetki szkolnej informacje o książce, którą warto przeczytać
33. Jak powstaje książka?	• wymienia osoby tworzące książki i wskazuje je na rysunku	• opisuje pracę poszczególnych osób tworzących książki	• określa cechy osób wykonujących zawody związane z tworzeniem książek • opowiada w kilku zdaniach, jak powstaje książka	• opowiada w interesujący sposób, jak powstaje książka • opisuje budowę książki, posługując się odpowiednim słownictwem (strona tytułowa, grzbiet książki itp.)	• samodzielnie wyszukuje informacje w różnych źródłach i przygotowuje prezentację przedstawiającą wybrany zawód związany z procesem powstawania książki
34–35. Widziałeś Rysia czy rysia?	• wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów	• stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów	• poprawnie zapisuje imiona, nazwiska, przydomki, przezwiska, tytuły książek, filmów, programów, dzieł sztuki • korzysta ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisuje tytuły książek, filmów, utworów, dzieł sztuki, programów radiowych i telewizyjnych, również ze spójnikami i przyimkami wewnątrz tytułu • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego	• zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia wielką i małą literą)
36. Cudzysłów i kursywa	• wskazuje cudzysłów i kursywę • wymienia zastosowanie	• zapisuje tytuły utworów w cudzysłowach	• zapisuje cytowane wypowiedzi w cudzysłowach	• stosuje kursywę w tekście pisanym na komputerze	• poprawnie zapisuje e-mail do kolegi lub koleżanki na temat swoich ulubionych książek, filmów

	cudzysłowu i kursywy				i programów TV • posługuje się poprawnymi formami rzeczownika <i>cudzysłów</i>
37. Dobry sposób na spędzanie wolnego czasu	• czyta wiersz głośno • podaje nazwę formy spędzania wolnego czasu przedstawioną w wierszu • określa, czym jest wers, strofa i epitet	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • wypowiada się na temat formy spędzania wolnego czasu przedstawionej w utworze • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę i epitet	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • opowiada w 2–3 zdaniach o tym, co dzieje się w świecie opisanym w książkach • wskazuje w tekście wiersza epitety	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawia korzyści płynące z czytania książek • wyjaśnia, jak rozumie dwa ostatnie wersy wiersza <i>W bibliotece znajdziesz...</i>	• wypowiada się na temat swoich doświadczeń czytelniczych • układa własne propozycje wyrazów rymujących się
38. Co znajduje się w bibliotece?	• wymienia, co znajduje się w księgozbiorze podręcznym • określa, czym jest katalog biblioteczny • wymienia zasady zachowania się w bibliotece	• wymienia rodzaje katalogów bibliotecznych • przestrzega zasad zachowania się w bibliotece	• rozróżnia rodzaje katalogów bibliotecznych • wybiera katalog biblioteczny odpowiedni w określonej sytuacji	• korzysta z katalogu bibliotecznego przy szukaniu książek i materiałów	• swobodnie korzysta z katalogu bibliotecznego i wyszukuje potrzebne książki i materiały
39. Jakie informacje odczytujesz z karty katalogowej?	• określa, czym jest karta katalogowa i wymienia jej najważniejsze elementy	• wymienia elementy karty katalogowej • odczytuje z karty katalogowej informacje o szukanej książce	• odnajduje w książce informacje potrzebne do przygotowania karty katalogowej	• znajduje wskazane informacje w karcie katalogu internetowego • korzysta z katalogu internetowego	• swobodnie korzysta z katalogu internetowego i wyszukuje potrzebne książki i materiały
40–41. Jak sporządzić notatkę?	• określa, czym jest notatka i wymienia różne sposoby notowania	• odróżnia różne sposoby notowania • notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu i punktów	• wybiera z tekstu ważne informacje • notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu, punktów, schematu, tabeli	• sporządza notatkę w określonej formie • wybiera sposób zanotowania ważnych informacji	• trafnie wybiera najlepszą formę notatki i samodzielnie ją redaguje, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi • odczytuje skróty: <i>wg</i>, <i>nr</i>, <i>np.</i>, <i>ok.</i>, <i>m.in.</i>, <i>r.</i>, <i>w.</i> i posługuje się nimi w notatkach
42. Anioł i szkolne zabawy	• czyta wiersz głośno • wymienia bohaterów wiersza • określa, czym jest wers, rym, epitet • odtwarza wiersz z	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje w tekście wiersza wersy, rymy i	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawia bohaterów utworu • opisuje zachowanie bohaterów utworu i wyraża swoją opinię na ten temat	• omawia wyczerpująco sytuację przedstawioną w wierszu i odwołuje się do własnych doświadczeń

	pamięci	epitet • wygłasza wiersz z pamięci	• określa kilka cech bohaterów utworu • opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	• wyjaśnia, jak rozumie komentarz anioła • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i dokonując interpretacji głosowej	
43. Szkolne nieporozumienia	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • definiuje pojęcie narratora	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora w tekście utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohatera • wyjaśnia, na czym polegało nieporozumienie	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera • wyraża swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu • porównuje doświadczenia bohatera z własnymi	• prezentuje informacje o autorze utworu • podaje przykłady innych szkolnych nieporozumień
44–45. Pierwsze spotkanie z lekturą „Akademia pana Kleksa”	• czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje postacie fantastyczne • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • określa wydarzenia i postacie fantastyczne	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawia bohaterów utworu • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o lekturze	• prezentuje informacje o autorze lektury i innych jego utworach • pisze opowiadanie wywołane treścią lektury • samodzielnie sporządza notatki

46. Niezwykłe lekcje w Akademii pana Kleksa	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • wskazuje postacie fantastyczne	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia fantastyczne	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o lekcjach w Akademii pana Kleksa • określa 2–3 cechy pana Kleksa • określa wydarzenia, postacie i przedmioty fantastyczne • wypisuje wydarzenia fantastyczne	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy pana Kleksa • opowiada w ciekawy sposób o lekcjach w Akademii pana Kleksa • redaguje notatkę w punktach – plan dnia w Akademii pana Kleksa	• proponuje nietypowe przedmioty, których lekcje mogłyby się odbywać w szkole • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury
47. Jak opisać postać?	• definiuje opis postaci i wymienia jego najważniejsze elementy • wymienia wyrazy opisujące wygląd postaci • opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd i zachowanie postaci rzeczywistej	• podaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym • redaguje według wzoru opis postaci rzeczywistej	• redaguje opis postaci rzeczywistej	• stosuje odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej • wydziela akapity w wypowiedzi pisemnej	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący opis postaci, unikając powtórzeń
48. Kłopoty z kolegami	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • definiuje pojęcie narratora	• czyta głośno, z podziałem na role • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role • określa narratora w tekście utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy Pinokia	• czyta głośno, z podziałem na role, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia Pinokia z własnymi	• prezentuje informacje o autorze lektury • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury
49–50. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 2.					

51. Poznajmy się!	- wymienia kolory znajdujące się na obrazie - wymienia postacie występujące na obrazie	- prezentuje postacie przedstawione na obrazie (stroje, mimikę) - określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	- określa dominujące na obrazie kolory - określa źródło światła - opisuje sytuację przedstawioną na obrazie - nazywa emocje, które mogą odczuwać chłopcy	- opisuje pierwszy i drugi plan obrazu - opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie - proponuje, o czym mogą myśleć bohaterowie przedstawieni na obrazie	- określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź - omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
52. Myślę, więc jestem	- czyta wiersz głośno - określa osobę mówiącą w wierszu - określa, czym jest wers, rym - wyjaśnia, czym jest porównanie	- czyta wiersz głośno, wyraźnie - przedstawia osobę mówiącą w wierszu - przedstawia myśli osoby mówiącej w wierszu - wskazuje w tekście wiersza wersy, rymy i porównanie	- czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa - określa temat wiersza - określa kilka cech osoby mówiącej w wierszu - opowiada w 2–3 zdaniach o swoich zainteresowaniach, ulubionych zajęciach i marzeniach - wskazuje w tekście porównania	- czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację - wskazuje w tekście wiersza porównania i określa ich funkcję - opowiada o swoich zainteresowaniach, ulubionych zajęciach, planach i marzeniach	- wymyśla własne przykłady porównań - rysuje ilustrację do wybranego fragmentu wiersza (przekład intersemiotyczny)
53–54. Co jest potrzebne dzieciom?	- czyta głośno - wymienia bohaterów utworu - wymienia wydarzenia przedstawione w utworze - wymienia 2–3 życzenia dzieci	- czyta głośno, z podziałem na role - przedstawia bohaterów utworu - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wymienia życzenia dzieci	- czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role - określa narratora utworu - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa 2–3 cechy Maciusia - określa 2–3 cechy dzieci - ocenia postulaty dzieci - sporządza notatkę w formie tabeli na temat potrzeb dzieci	- czyta głośno, z podziałem na role, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy bohaterów utworu - wyraża swoją opinię o bohaterach i ocenia ich zachowanie - proponuje własny postulat na sejm dziecięcy - porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi	- prezentuje informacje o autorze lektury - wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury - wyszukuje w internecie informacje o prawach dziecka i sporządza na ten temat notatkę

55. Jaką cechę ośmiesza poeta?	• czyta wiersz głośno • określa osobę mówiącą w wierszu • określa, czym jest wers, strofa, epitet • odtwarza wiersz z pamięci	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę, epitet • wygłasza wiersz z pamięci	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa nastrój wiersza • wymienia kilka cech osoby mówiącej w wierszu • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterce utworu • wskazuje w tekście wiersza epitety • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa osobę mówiącą w wierszu • określa cechy osoby mówiącej w wierszu • opisuje zachowanie bohaterki utworu i wyraża swoją opinię na ten temat • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i oddając nastrój utworu	• wyjaśnia, jaka jest różnica między <i>chwaleniem</i> a <i>przechwalaniem</i> • wyjaśnia, jakimi osiągnięciami, wiedzą i umiejętnościami warto się chwalić
56–58. Prawie wszystko o czasowniku	• wskazuje czasowniki wśród innych części mowy • podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika • wskazuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • określa bezokolicznik jako nieosobową formę czasownika	• odmienia czasowniki przez liczby i osoby • odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • rozpoznaje bezokolicznik	• stosuje czasowniki w odpowiednich formach • określa osobę, liczbę i rodzaj czasownika • odróżnia osobową formę czasownika od nieosobowej	• poprawnie stosuje czasowniki w różnych rodzajach • tworzy poprawne formy trudnych czasowników • określa osobę, rodzaj i liczbę danego czasownika • używa bezokoliczników w wypowiedzi	• używa poprawnego sformułowania <i>ubieram się w płaszcz</i>
59–60. Pisałem, piszę, będę pisał?	• wskazuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika • określa rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy czasownika w czasie przeszłym	• odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • odmienia czasowniki w czasie przeszłym przez osoby, liczby i rodzaje • określa rodzaj czasownika w czasie przeszłym w liczbie pojedynczej i mnogiej • wskazuje czasowniki w rodzaju męskoosobowym	• stosuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • odmienia czasowniki w czasie przyszłym w formie prostej i złożonej • odróżnia rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy czasowników w czasie przeszłym	• przekształca teksty pisane w czasie teraźniejszym na teksty pisane w czasie przeszłym lub przyszłym • stosuje formy prostą i złożoną czasowników w czasie przyszłym	• odróżnia w formach osobowych czasowników formę złożoną czasu przyszłego z bezokolicznikiem od formy złożonej z dwóch czasowników

		i niemęskoosobowym			
61–62. Pierwsze spotkanie z lekturą „Mikołajek”	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wyszukuje w lekturze określone informacje • wyraża w 2–3 zdaniach swoją opinię o lekturze	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawia bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi • wyszukuje w lekturze określone informacje i sporządza z nich notatki • wyraża swoją opinię o lekturze	• prezentuje informacje o autorach lektury • redaguje twórcze opowiadanie związane z treścią utworu, np. o zabawnej historii, która wydarzyła się w szkole
63. Ludeczka da się lubić?!	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • podaje nazwę opowiadania	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienia charakterystyczne cechy opowiadania	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • określa 2–3 cechy bohaterki utworu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy opowiadania	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • wskazuje w tekście charakterystyczne cechy opowiadania	• wypowiada się w sposób wyczerpujący na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury

64. Dobry sposób na przezwiska	• czyta wiersz głośno • określa, czym jest podmiot liryczny w wierszu • określa, czym jest wers i strofa • wyjaśnia, czym jest wyraz bliskoznaczny	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wers i strofę • wskazuje wyrazy bliskoznaczne	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa nastrój wiersza • określa osobę mówiącą w wierszu • wymienia kilka cech bohaterki wiersza • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterce utworu • dobiera wyrazy bliskoznaczne	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje zachowanie bohaterki utworu i wyraża swoją opinię na ten temat • porównuje doświadczenia bohaterki z własnymi	• wyjaśnia, jaka jest różnica między <i>przezwiskiem</i> a <i>przydomkiem</i> • pracując w grupie, wymyśla ciekawe i zabawne przydomki odnoszące się do zalet oraz mocnych stron kolegów i koleżanek
65. Jak korzystać ze słownika wyrazów bliskoznacznych?	• wyszukuje wyrazy w słowniku wyrazów bliskoznacznych	• odczytuje wyrazy bliskoznaczne w słowniku synonimów	• odczytuje skróty i oznaczenia słownikowe • korzysta ze słownika synonimów	• trafnie dobiera wyrazy bliskoznaczne • podejmuje próby korzystania z internetowych wersji słownika	• samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika synonimów
66. Nie wszyscy muszą być jednakowi	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • określa, czym jest opowiadanie	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienia charakterystyczne cechy opowiadania	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy opowiadania	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • wskazuje w tekście charakterystyczne cechy opowiadania	• wypowiada się w wyczerpujący sposób na temat wydarzeń przedstawionych w tekście i wyjaśnia, jak rozumie słowa: <i>Nie wszyscy muszą być jednakowi</i>
67–69. Każdy z nas potrafi zrozumieć zasady ortografii!	• wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: -<i>arz</i>, -<i>erz</i>, -<i>mistrz</i>, -<i>mierz</i>	• stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ż</i> po <i>l</i>, <i>ł</i>, <i>r</i>, <i>n</i>	• tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> wymiennym • korzysta ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisuje wyjątki w pisowni <i>rz</i> po spółgłoskach • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> niewymiennym	• zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>rz</i> i <i>ż</i>) • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego

70–72. Niezwykłe cenne stare tenisówki	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia bohatera z własnymi	• opisuje magiczne tenisówki Percy’ego i wyjaśnia, na czym polegała ich moc
73–74. Jak opisać przedmiot?	• wymienia najważniejsze elementy opisu przedmiotu • podaje wyrazy opisujące wygląd przedmiotu • opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd, wielkość, kształt, kolor przedmiotu	• wyszukuje w tekście informacje na temat wyglądu przedmiotu • redaguje według wzoru opis przedmiotu	• redaguje opis przedmiotu	• stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję • wydziela akapity	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący opis przedmiotu, unikając powtórzeń
75. Kto może zostać wielkim człowiekiem?	• czyta wiersz głośno • definiuje podmiot liryczny • określa, czym jest wers i rym • wyjaśnia pojęcie adresata utworu	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy i rymy • wskazuje adresata utworu	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia 2–3 cechy, jakie powinna mieć osoba, która zasługuje na miano wielkiego człowieka	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia cechy, jakie powinna mieć osoba, która zasługuje na miano wielkiego człowieka • wyjaśnia pisownię wielką literą wyrazu <i>Wielkość</i>	• prezentuje informacje o autorce wiersza • wyjaśnia pisemnie, jak rozumie słowa <i>Nie wiadomo wcale, jak się Wielkość w życiu rozpoczyna</i> • samodzielnie przygotowuje informacje o osobie, która zasługuje na miano <i>wielkiego człowieka</i>
76–77. Podsumowanie wiadomości do rozdziału 3.					
78. Wiosenny pejzaż	• wymienia kolory znajdujące się na obrazie • określa czas i miejsce przedstawione na obrazie • wymienia elementy pejzażu przedstawione na obrazie	• przedstawia elementy pejzażu przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce przedstawione na obrazie • odróżnia pejzaż od portretu i martwej natury	• określa dominujące na obrazie kolory • określa źródło światła i ruch • opisuje elementy pejzażu przedstawionego na obrazie • określa nastrój, jaki	• opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • wyjaśnia związek między obrazem a tytułem rozdziału	• określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch

			wywołuje obraz		
79. Co łączy Polaków?	• czyta wiersz głośno • określa, czym jest podmiot liryczny • wskazuje wers, strofy i rymy • określa pojęcie adresata utworu • odtwarza wiersz z pamięci	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy i rymy • wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata utworu • wygłasza wiersz z pamięci	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • wyjaśnia, jak rozumie słowo <i>patriotyzm</i> • określa nastrój utworu • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i oddając nastrój utworu	• prezentuje informacje o autorze wiersza • przygotowuje dla rówieśników z innego kraju interesujące informacje o Polsce w wybranej formie (plakat, film, prezentacja)
80–81. Najważniejsza pieśń Polaków	• odtwarza tekst hymnu z pamięci • przyjmuje odpowiednią postawę w czasie śpiewania hymnu • wymienia uroczystości i sytuacje, w czasie których śpiewany jest hymn państwowy • określa, czym jest rytm	• wskazuje adresata utworu • wskazuje podmiot liryczny w utworze • wskazuje w tekście wersy, strofy, rymy • odczytuje strofę, dzieląc wyrazy na sylaby	• określa temat utworu • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny w utworze • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • porównuje rytm w dwóch dowolnie wybranych strofach	• nazywa uczucia, jakie wyraża utwór, i wskazuje odpowiednie cytaty • określa nastrój utworu • wyjaśnia, na czym polega rytm utworu • objaśnia znaczenie wyrazów nieużywanych współcześnie	• prezentuje historię powstania polskiego hymnu państwowego • wyjaśnia, kim byli: Jan Henryk Dąbrowski, Stefan Czarniecki, Napoleon Bonaparte
82–83. Poetycki zachwyt nad polskim niebem	• czyta utwór głośno • określa, czym jest liryczny • wskazuje wers i rymy • definiuje adresata utworu • odtwarza fragment utworu z pamięci • określa, czym jest porównanie i ożywienie	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy i rymy • wskazuje porównanie i ożywienie • wygłasza z pamięci fragment utworu	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • wskazuje porównania i ożywienia • sporządza notatkę w formie tabeli o przedstawionych w utworze chmurach, wypisując przymiotniki i czasowniki	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • objaśnia znaczenie wyrazów nieużywanych dziś • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • określa nastrój utworu • wyjaśnia występujące w utworze porównania i ożywienia • nazywa uczucia, jakie wyraża utwór • wyjaśnia, dlaczego według tytułowego bohatera ojczyście niebo jest piękniejsze od włoskiego • deklamuje fragment utworu,	• prezentuje informacje o autorze utworu • układa porównania opisujące inne zjawiska przyrody, np. deszcz, zachód słońca, tęczę

			• wygłasza z pamięci fragment utworu w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	odpowiednio modulując głos i oddając jego nastrój	
84. Jaką funkcję pełni przysłówki?	• wskazuje przysłówki wśród innych części mowy	• wyszukuje przysłówki w tekście • rozpoznaje przysłówki pochodzące od przymiotników	• tworzy przysłówki od przymiotników • posługuje się przysłówkami w zdaniu	• określa znaczenie przysłówków w zdaniu • dostrzega związek między przysłówkiem a czasownikiem	• redaguje tekst z wykorzystaniem różnych, celowo dobranych przysłówków
85. Tajemnicze życzenie	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterów utworu • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada ciekawie o wydarzeniach przedstawionych w utworze, zachowując chronologię • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • wyjaśnia morał płynący z opowieści	• wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o księciu Popielu i sporządza notatkę na jego temat • wyjaśnia, na czym polegał obrzęd <i>postrzyżyn</i> u Słowian
86. „Tutaj się osiedlimy...”	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wymienia wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa, czym jest legenda	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy legendy	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy legendy	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje w nim charakterystyczne cechy legendy	• wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o godle Polski i sporządza na jego temat notatkę • wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o herbie miejscowości, w której mieszka

87–88. Nie lubię niemiłych niespodzianek	wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	- poprawnie zapisuje wyrazy z przeczeniem <i>nie</i> - korzysta ze słownika ortograficznego	stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	- zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy) - samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
89. Legenda o Juracie, bursztynie i sztormie	- czyta głośno i cicho - wymienia bohaterów utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - rozdziela wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - określa, czym jest legenda	- czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych - przedstawia bohaterów utworu - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazuje wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - wymienia charakterystyczne cechy legendy	- czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role - określa narratora utworu - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne - określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu - wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy legendy	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy bohaterów utworu - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje w nim charakterystyczne cechy legendy	- wymienia legendy związane z regionem, w którym mieszka - w sposób interesujący opowiada jedną z legend związanych z regionem, w którym mieszka - samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, pisze opowiadanie o legendarnych wydarzeniach, unikając powtórzeń - wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o pochodzeniu bursztynu
90. Jak napisać plan wydarzeń?	określa, czym jest ramowy i szczegółowy plan wydarzeń	porządkuje według chronologii plan ramowy wydarzeń	- redaguje odtwórczy plan ramowy wydarzeń - przekształca czasowniki w rzeczowniki nazywające czynności	- rozbudowuje plan ramowy w plan szczegółowy - stosuje odpowiedni układ graficzny	samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtórzeń
91. Fantazja czarnoksiężnika z Krakowa	- czyta głośno i cicho - wymienia bohaterów utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - rozdziela wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - określa, czym jest	- czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych - przedstawia bohaterów utworu - wymienia jedno miejsce realistyczne występujące w legendzie - formułuje 2–3 zdania na	- czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role - określa narratora utworu - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - wymienia dwa miejsca realistyczne występujące w legendzie	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - wymienia trzy miejsca realistyczne występujące w legendzie: rynek w Krakowie, kopalnie srebra w Olkuszu, Maczugę Herkulesa koło	- wyjaśnia znaczenie powiedzeń: <i>Co nagle, to po diable; Jak się człowiek śpieszy, to się diabeł cieszy</i> - samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtórzeń

	legenda	temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne - wymienia charakterystyczne cechy legendy	- określa wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu - wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy legendy	Pieskowej Skały - określa cechy bohaterów utworu - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje w nim charakterystyczne cechy legendy	
92–93. Co się zdarzyło w karczmie Rzym?	- czyta wiersz głośno - definiuje wers, strofę i rym - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - rozdziela wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - odtwarza fragment wiersza z pamięci	- czyta wiersz głośno, wyraźnie - wymienia bohaterów utworu - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne - wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy i rymy - wygłasza z pamięci fragment wiersza	- czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa - określa temat utworu - prezentuje bohaterów utworu - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne - określa 2–3 cechy pana Twardowskiego - wygłasza z pamięci fragment wiersza w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy bohaterów utworu i ich relacje - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - deklamuje fragment wiersza, odpowiednio modulując głos i oddając nastrój utworu - wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o panu Twardowskim	- prezentuje informacje o autorze utworu - porównuje legendę o panu Twardowskim z utworem Adama Mickiewicza <i>Pani Twardowska</i>
94. Niezwykłe spotkanie	- czyta głośno i cicho - wymienia bohaterów utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - rozdziela wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne	- czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych - przedstawia bohaterów utworu - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w	- czyta głośno, wyraźnie - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne - określa 2–3 cechy Złotego Kaczora	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy Złotego Kaczora, uwzględniając jego sposób mówienia - wyraża swoją opinię o Złotym Kaczorze i jego zachowaniu	- wyszukuje w bibliotece lub internecie legendę o Złotej Kaczce - opowiada legendę o Złotej Kaczce

		utworze • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne			
95. Teatralne czary	• czyta wiersz głośno • definiuje podmiot liryczny w wierszu • określa, czym jest wers, strofa, rym • wyjaśnia pojęcie adresata utworu	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy i rymy • wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata utworu	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór	• wypowiada się o swoich wrażeniach z ostatnio obejrzanego przedstawienia teatralnego • wymyśla sposoby wykorzystania różnych przedmiotów codziennego użytku w teatrze
96. Kto pracuje w teatrze?	• wymienia osoby tworzące spektakl teatralny	• przedstawia osoby tworzące spektakl teatralny i opisuje ich pracę • przedstawia 2–3 zasady kulturalnego zachowania się w teatrze	• określa cechy osób wykonujących zawody związane z teatrem • opowiada w kilku zdaniach o swojej wizycie w teatrze, używając słownictwa związanego z teatrem	• określa cechy osób wykonujących zawody związane z teatrem • opowiada w ciekawy sposób o swojej wizycie w teatrze, swobodnie używając słownictwa związanego z teatrem • przedstawia zasady kulturalnego zachowania się w teatrze	• wymienia kilka nazwisk współczesnych twórców teatralnych
97–98. Przygotowujemy inscenizację „Legendy o warszawskim Bazyliisku”	• czyta głośno z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • określa, czym jest dramat • zapisuje plan ramowy wydarzeń	• czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne	• czyta głośno, wyraźnie • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • opisuje w 2–3 zdaniach Bazyliiska • określa cechy dramatu • rozwija plan ramowy wydarzeń w plan szczegółowy	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • opisuje Bazyliiska • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • określa cechy dramatu (tekst główny, tekst poboczny) • redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń	• prezentuje informacje o autorce utworu • pracując w grupie, planuje scenografię, rekwizyty, kostiumy, ruch sceniczny • pracując w grupie, przygotowuje inscenizację przedstawienia „Legenda o warszawskim Bazyliisku”

		• wskazuje tekst główny i tekst poboczny • redaguje plan ramowy wydarzeń			
99–100. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 4.					
101. Ruszamy w podróż do baśniowej krainy	• wymienia kolory znajdujące się na obrazie • wymienia przedmioty i postacie występujące na obrazie	• przedstawia elementy realistyczne i fantastyczne występujące na obrazie • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	• określa dominujące na obrazie kolory • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie • określa nastrój, jaki wywołuje obraz	• opisuje umieszczone na obrazie przedmioty oraz postacie realistyczne i fantastyczne • opisuje pierwszy i drugi plan obrazu	• określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • wyjaśnia związek między obrazem a tytułem rozdziału
102–103. Dobroć nagrodzona	• czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • określa, czym jest baśń • zapisuje ramowy plan wydarzeń	• czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy baśni	• czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni • redaguje ramowy plan wydarzeń	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni • przedstawia morał płynący z baśni o Kopciuszku	• prezentuje informacje o autorze utworu • wyjaśnia przyczyny popularności baśni o Kopciuszku
104. „Nie pomoże dobra wróżka...”	• czyta głośno z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia tekst główny i	• czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń	• czyta głośno, wyraźnie • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • odczytuje	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • przedstawia morał płynący z	• prezentuje informacje o autorze utworu • przygotowuje plakat teatralny do szkolnego przedstawienia dowolnej baśni • pracując w grupie, przygotowuje inscenizację <i>Kopciuszka</i>

	poboczny	przedstawionych w utworze - wskazuje dialog i monolog - wskazuje elementy plakatu teatralnego	humorystyczny charakter utworu - odczytuje informacje z plakatu teatralnego - określa cechy dramatu (podział na akty i sceny)	przedstawienia - planuje grę aktorską i projektuje dekoracje, kostiumy, rekwizyty do przedstawienia - określa cechy dramatu (tekst główny, tekst poboczny, podział na akty i sceny)	
105. Jak napisać zaproszenie?	- wymienia najważniejsze elementy zaproszenia - redaguje zaproszenie w sposób ustny	- redaguje zaproszenie według wzoru - poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia	- redaguje zaproszenie - stosuje zwroty do adresata i charakterystyczne sformułowania	- redaguje pisemnie zaproszenie, uwzględniając konieczne elementy - w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny	samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje zaproszenie i nadaje mu ciekawą formę graficzną
106. Jaką funkcję pełni przymek?	wskazuje przymyki wśród innych części mowy	- wyszukuje przymyki w tekście - wskazuje wyrażenia przymikowe	rozpoznaje wyrażenia przymikowe	- określa znaczenie przymków w zdaniu - rozróżnia wyrażenia przymikowe wskazujące na miejsce i wskazujące na czas	redaguje tekst z wykorzystaniem wyrażen przymikowych
107. W świecie baśni	- wymienia tytuły znanych baśni - rozpoznaje najbardziej znanych bohaterów baśni - wymienia najbardziej znanych autorów baśni: H.Ch. Andersena, braci Grimm, Ch. Perrault	- opowiada swoją ulubioną baśń - opisuje magiczny przedmiot i jego właściwości	- prezentuje najbardziej znanych bohaterów baśni: H.Ch. Andersena, braci Grimm, Ch. Perrault - opisuje magiczne przedmioty i ich właściwości	- prezentuje najbardziej znanych autorów baśni: H.Ch. Andersena, braci Grimm, Ch. Perrault i ich twórczość - opowiada w ciekawy sposób ulubioną baśń - redaguje opis magicznego przedmiotu	przygotowuje pytania i zadania dla uczestników szkolnego konkursu czytelniczego „W świecie baśni”
108. Wędrowka pełna przygód	- czyta głośno - wymienia bohaterów utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne - określa, czym jest baśń	- czyta głośno i cicho - przedstawia bohaterów utworu - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne - wymienia	- czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho - określa narratora utworu - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne - określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy bohaterów utworu - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni	- prezentuje informacje o autorach utworu - rysuje ilustracje do baśni i przygotowuje teatrzyk kamishibai

		charakterystyczne cechy baśni	• wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni		
109. Jaką funkcję pełni spójnik?	• wskazuje spójniki wśród innych części mowy	• wyszukuje spójniki w tekście	• uzupełnia wypowiedź pisemną odpowiednimi spójnikami	• określa znaczenie spójników w zdaniu	• redaguje tekst z wykorzystaniem spójników
110. Wielkie problemy z małym przecinkiem	• wymienia zasady użycia przecinka przed spójnikami	• stosuje zasady użycia przecinka przed podanymi spójnikami	• stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	• poprawnie interpunkcyjnie zapisuje tekst	• bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
111–112. Chciwość nie popłaca	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • nazywa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • nazywa baśń	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy baśni	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy bohaterów utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni • przedstawia morał płynący z baśni o rybaku i złotej rybce	• prezentuje informacje o autorze utworu • rysuje ilustracje do baśni i przygotowuje teatrzyk kamishibai
113–114. Jak napisać opowiadanie?	• określa, czym jest opowiadanie i wymienia jego części • opowiada ustnie, zachowując kolejność wydarzeń • redaguje opowiadanie na podstawie historyjki obrazkowej	• opowiada ustnie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi • redaguje początek opowiadania na podany temat • redaguje opowiadanie zgodnie z planem	• redaguje opowiadanie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję	• redaguje opowiadanie twórcze • w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję • w wypowiedzi pisemnej wydziela akapity	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawne i wyczerpujące opowiadanie twórcze, unikając powtórzeń
115. Dobroć nagrodzona	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• prezentuje informacje o autorze utworu • redaguje opowiadanie, którego bohaterem jest postać z baśni

	w utworze • rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne • definiuje baśń	• formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy baśni	utworze • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy bohaterów utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni	• określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni • przedstawia pouczenie wpływające z baśni o szewczyku	
116–117. Ucieczka z krainy baśni	• czyta głośno, z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne • definiuje baśń	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy baśni	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy bohatera utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera utworu • wyraża swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni • rozpoznaje elementy rytmizujące utwór	• pracując w grupie, redaguje baśń
118–120. Praktyka czyni mistrza	• wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • zapisuje poprawnie wyrazy z <i>ch</i> na końcu wyrazu	• stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> w środku wyrazu	• tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> wymieniającym się na <i>g</i>, <i>z</i>, <i>ż</i> • korzysta ze słownika ortograficznego	• zapisuje poprawnie wyrazy z <i>h</i> niewymiennym	• zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>ch</i> i <i>h</i>) • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • układa krótkie, zabawne historyjki, używając wyrazów z trudnością 121 ortograficzną
121–122. Powtórzenie wiadomości z rozdziału 5.					
123. Co jest ważne w życiu?	• wymienia kolory znajdujące się na obrazie • nazywa postaci występujące na obrazie	• prezentuje postacie przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	• określa dominujące na obrazie kolory • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie	• opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie	• określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • wyjaśnia związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału

				• wyjaśnia, o czym może myśleć bohaterka obrazu	• omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
124. Magiczne słowa	• czyta głośno • nazywa zwroty grzecznościowe	• czyta głośno i cicho • posługuje się zwrotami grzecznościowymi	• czyta głośno, wyraźnie • poznając nową osobę, przedstawia się w kilku zdaniach	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo • wyjaśnia, jak rozumie sformułowanie <i>słowa stanowią klucz do ludzi</i>	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>bon ton, taktowny, kindersztuba, savoir-vivre</i>
125. Zabawa na łące	• czyta wiersz głośno • definiuje podmiot liryczny • określa, czym jest wers, rym • wyjaśnia pojęcie adresata utworu	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy i rymy	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • określa nastrój utworu	• prezentuje informacje o autorze wiersza
126. Jak przygotować podziękowanie?	• określa, czym jest forma podziękowania i wymienia jego najważniejsze elementy • redaguje ustne podziękowanie w określonej sytuacji	• redaguje podziękowanie według wzoru • poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia	• redaguje podziękowanie • stosuje zwroty grzecznościowe	• redaguje pisemne podziękowanie, uwzględniając konieczne elementy • stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję i układ graficzny	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje podziękowanie
127. Gdy ludzie się różnią...	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi	• proponuje inny tytuł dla fragmentu tekstu • samodzielnie korzysta ze słownika języka polskiego
128. Mogę przeciwstawić się przemocy	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych	• pracując w grupie, ustala zasady, których przestrzeganie sprawi, że każdy będzie się czuł w szkole bezpiecznie

	wydarzenia przedstawione w utworze	czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu	w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi	
129. Jak rozwiązywać konflikty?	• czyta głośno, z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje postacie oraz wydarzenia rzeczywiste i fantastyczne	• czyta głośno, wyraźnie • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • określa postacie oraz wydarzenia rzeczywiste i fantastyczne • pracując w grupie, redaguje podziękowanie w imieniu Ikukiego	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi • pisze samodzielnie podziękowanie w imieniu Ikukiego	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze o dalszych losach bohaterów
130. Jak Karol Lew przeżywał stratę brata?	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • nazywa uczucia: <i>smutek, rozpacz, żal, samotność, tęsknota</i>	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterów utworu • używa 2–3 nazw uczuć w notatce	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • używa w notatce nazw uczuć: <i>smutek, rozpacz, żal, samotność, tęsknota</i>	• prezentuje informacje o autorce utworu • samodzielnie, poprawnie pod względem językowym i ortograficznym, opisuje fantastyczną krainę Nangijalę
131. Jak zapisać rozmowę?	• wskazuje dialog w tekście literackim	• uzupełnia dialog odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi	• prowadzi rozmowy na zadany temat • dobiera synonimy do czasowników: <i>powiedzieć, mówić</i>	• redaguje dialog na określony temat • poprawnie zapisuje rozmowę	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje dialog, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne

132. W Polsce polkę tańczy Polka, czyli o pisowni wielką i małą literą	- wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów - wymienia zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi	- stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów - stosuje zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi	- poprawnie zapisuje nazwy państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów - korzysta ze słownika ortograficznego	poprawnie zapisuje małą literą przymiotniki utworzone od nazw własnych	zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia małą i wielką literą)
133. Lubię czytać komiksy	- odczytuje dialogi w dymkach - wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	- czyta komiks - wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu	- opowiada treść komiksu - wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach	tworzy własny komiks z poznanymi bohaterami
134. Jak kot stał się lekarstwem na nerwy?	- czyta głośno, z podziałem na role - wskazuje bohatera utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	- czyta głośno i cicho - przedstawia bohatera utworu - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	- czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho - określa narratora utworu - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy bohatera utworu - wyraża swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu - wyjaśnia, co oznacza określenie <i>praktyczny</i> - przedstawia swoje sposoby radzenia sobie ze stresem	samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera
135. Jak rozpoznać orzeczenie i podmiot?	podaje nazwy głównych części zdania	- wskazuje podmiot jako wykonawcę czynności - wskazuje orzeczenie jako określenie czynności lub stanu	wskazuje podmiot i orzeczenie w podanych zdaniach	rozpoznaje główne części zdania w tekście	
136–137. Czym różni się zdanie od równoważnika zdania?	określa, czym jest równoważnik zdania	odróżnia zdanie od równoważnika zdania	przekształca równoważniki zdania w zdania	przekształca zdania w równoważniki zdania	

138. Rozwiązujemy problemy z przecinkiem	- wymienia zasady użycia przecinka w zdaniu - wymienia spójniki, przed którymi należy postawić przecinek - wymienia spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka	- stosuje zasady użycia przecinka w zdaniu - stawia przecinek między wyrazami stanowiącymi wyliczenie	poprawnie oddziela przecinkiem zdania składowe, stawiając przecinek przed spójnikami: <i>ale, lecz, czyli, bo, więc, a</i>	stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
139–140. Powtórzenie wiadomości z rozdziału 6.					
141. Gdybym znalazł się w takim miejscu...	- wymienia kolory znajdujące się na obrazie - nazywa postaci i elementy występujące na obrazie	- prezentuje postacie i elementy przedstawione na obrazie - określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	- określa dominujące na obrazie kolory, źródło światła, ruch - opisuje sytuację przedstawioną na obrazie - określa nastrój, jaki wywołuje obraz	- opisuje pierwszy i drugi plan obrazu - opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie - opisuje sposób przedstawienia zjawisk przyrody: wiatru, chmur, deszczu - opisuje umieszczone na obrazie elementy realistyczne i fantastyczne	- określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź - omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch - układa krótkie opowiadanie o wydarzeniach rozgrywających się w miejscu przedstawionym na obrazie
142–143. Pragnienia a potrzeby	- czyta głośno - wymienia bohaterów utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	- czyta głośno i cicho - przedstawia bohaterów utworu - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	- czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho - określa narratora utworu - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy bohaterów utworu - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi	samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera
144. Zatopić się w marzeniach	- czyta wiersz głośno - określa, czym jest podmiot liryczny - definiuje wersy i rymy - wyjaśnia pojęcie adresata utworu	- czyta wiersz głośno, wyraźnie - przedstawia bohatera wiersza - wskazuje w tekście wiersza wersy i rymy	- czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa - określa temat wiersza - wyjaśnia, dlaczego poeta nazywa bohatera marzycielem - wymienia dwa uczucia,	- czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację - przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór - określa nastrój utworu - wyraża swoją opinię o bohaterze wiersza - porównuje doświadczenia	- prezentuje informacje o autorze wiersza - samodzielnie korzysta ze słownika języka polskiego - używa zwrotów: <i>zatopić się w marzeniach, uciekać w świat marzeń, marzyć na jawie</i>

			jakie wyraża utwór	bohatera z własnymi • wypowiada się na temat swoich marzeń	
145. Zaginął pies! Jak napisać ogłoszenie?	• określa, czym jest ogłoszenie i wymienia jego najważniejsze elementy	• redaguje ogłoszenie według wzoru • poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia	• redaguje ogłoszenie • pisze krótko, zwięźle i konkretnie • podaje informacje kontaktowe	• redaguje pisemnie ogłoszenie, uwzględniając jego konieczne elementy • w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje ogłoszenie
146. Kiedy marzenia się spełniają?	• czyta utwór głośno • definiuje pojęcie podmiotu lirycznego i adresata utworu • określa, czym jest wers, rym, refren	• czyta utwór głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny • wskazuje w tekście wersy i rymy • wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata utworu • wskazuje w utworze refren	• czyta utwór, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat utworu • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • wyszukuje w tekście radę, jakiej udziela osoba mówiąca	• czyta utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • określa nastrój utworu • wyszukuje w tekście rady, jakich udziela osoba mówiąca	• odpowiada pisemnie na pytania zawarte w piosence: <i>Dokąd biegą sny, gdy mija noc? Gdzie czekają, aż je znajdzie ktoś?</i>
147. Marzenia się spełniają	• czyta głośno • wymienia bohaterów tekstu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa temat artykułu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w tekście artykułu • korzystając z podanego słownictwa, redaguje wypowiedź pisemną na temat przedstawiony w artykule	• zbiera informacje i opowiada o działalności Fundacji Mam Marzenie • zbiera informacje i sporządza notatkę do gazetki szkolnej na temat: „Wolontariat w naszej szkole”
148–149. Ciekawe pomysły	• czyta głośno, z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterów utworu	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach, ich zachowaniu i	• wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o wynalazku, który miał szczególne znaczenie dla ludzi, oraz przygotowuje na ten temat notatkę

				prezentowanych pomysłach	
150. Spotkanie z lekturą „Kajko i Kokosz. Szkoła latania”	• odczytuje dialogi w dymkach • wymienia bohaterów komiksu • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• czyta komiks • przedstawia bohaterów komiksu • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń	• określa 2–3 cechy bohaterów komiksu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • opisuje magiczne przedmioty • odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach	• prezentuje informacje o autorze komiksu • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w komiksie, odwołując się do znajomości całej lektury
151. Marzenie o lataniu	• odczytuje dialogi w dymkach • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• czyta komiks • przedstawia bohaterów komiksu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu	• określa 2–3 cechy bohaterów komiksu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • układa ramowy plan wydarzeń • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • opisuje magiczne przedmioty • odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach • układa szczegółowy plan wydarzeń	• rysuje własny komiks o zabawnym wydarzeniu
152. Lubię czytać komiksy	• rozpoznaje najbardziej znanych bohaterów komiksów • podaje tytuł swojego ulubionego komiksu • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• wymienia najbardziej znanych bohaterów komiksów • przedstawia w 2–3 zdaniach swój ulubiony komiks • wymienia najbardziej znanych autorów komiksów • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu	• określa początki sztuki komiksowej w Polsce • przedstawia najbardziej znanych autorów komiksów • przedstawia swój ulubiony komiks • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu • notuje w dowolnej formie najważniejsze informacje	• prezentuje początki sztuki komiksowej w Polsce i na świecie • prezentuje najbardziej znanych autorów komiksów • prezentuje ulubiony komiks • określa charakterystyczne cechy komiksu • sporządza notatkę	• wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o pierwszych polskich komiksach

153. Od marynarzy do rycerzy	• czyta głośno, z podziałem na role	• rozpoznaje charakterystyczne cechy wywiadu	• notuje rady dla początkujących twórców komiksów	• układa pytania do wywiadu	• wyjaśnia pisemnie, jak rozumie ostatnie dwa zdania wypowiedzi Janusza Christy
154. Jak odróżnić zdanie pojedyncze od złożonego?	• odróżnia zdanie pojedyncze od zdania złożonego	• wskazuje zdania składowe w zdaniu złożonym	• układa zdania złożone ze zdań pojedynczych	• stosuje odpowiednie spójniki, łącząc zdania pojedyncze w zdanie złożone	
155. Czym różni się zdanie nierozwinięte od zdania rozwiniętego?	• odróżnia zdanie pojedyncze nierozwinięte od zdania pojedynczego rozwiniętego	• wskazuje grupę podmiotu i grupę orzeczenia w zdaniu pojedynczym rozwiniętym	• rozwija zdania nierozwinięte w zdania rozwinięte	• buduje zdania pojedyncze rozwinięte	
156. Przecinek w zdaniu złożonym	• wymienia zasady użycia przecinka w zdaniu • wymienia spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • wymienia spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka	• stosuje zasady użycia przecinka w zdaniu	• poprawnie oddziela przecinkiem zdania składowe	• stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
157. Marzę, by w przyszłości być...	• odczytuje dialogi w dymkach • wymienia bohatera komiksu • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• czyta komiks • przedstawia bohatera komiksu i jego marzenia • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu	• określa 2–3 cechy bohatera komiksu • przedstawia marzenia bohatera komiksu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• określa cechy bohatera komiksu • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach • wypowiada się na temat własnych marzeń	• przedstawia w dowcipny sposób na kilku rysunkach swoje marzenia • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze zatytułowane „Gdybym został Supermanem...”
158–159. Wakacje tuż, tuż...	• wymienia kolory znajdujące się na obrazie • wymienia postaci występujące na obrazie	• prezentuje postacie przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce przedstawione na obrazie	• określa dominujące na obrazie kolory, źródło światła • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie • określa nastrój, jaki wywołuje obraz	• opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • opisuje pejzaż i ukazane na obrazie postacie	• określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • wymyśla i opowiada historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

NOWE Słowa na start! klasa 5

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z podręcznikiem *NOWE Słowa na start!* w klasie 5.

Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Szukam przyjaciela na dobre i na złe	- wymienić kolory występujące na obrazie - wskazać postacie występujące na obrazie	- zaprezentować postacie przedstawione na obrazie - określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	- określić kolory dominujące na obrazie - opisać sytuację przedstawioną na obrazie	- określić elementy statyczne i dynamiczne obrazu - opisać pierwszy i drugi plan obrazu - wymienić wartości ważne w życiu człowieka na podstawie dzieła sztuki	- określić nastrój obrazu i uzasadnić swoją wypowiedź - opowiedzieć o sposobach spędzania wolnego czasu z przyjaciółmi - przedstawić własne zdanie na temat sytuacji sprzyjających nawiązywaniu przyjaźni - nadać inny tytuł obrazowi i uzasadnić swoją opinię
3. Czy kumpel to już przyjaciel?	- przeczytać wiersz głośno - wymienić bohaterów wiersza - zdefiniować wers i strofę - podać wyrazy bliskoznaczne do słowa <i>kumpel</i> - skorzystać ze słownika języka polskiego	- przeczytać wiersz głośno, wyraźnie - przedstawić bohaterów utworu - wskazać w tekście wiersza wers i strofę - wyszukać w tekście elementy opisu bohatera utworu	- przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa - określić temat wiersza - wskazać w tekście wiersza rymy - określić 3–4 cechy bohatera utworu - zastosować wyrazy bliskoznaczne do słowa <i>kumpel</i>	- przeczytać wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację - określić podmiot liryczny - określić nastrój utworu - wskazać w tekście wiersza porównania - opisać uczucia wyrażone w utworze - określić cechy bohatera utworu	- wyjaśnić, w jakim celu zostały użyte w wierszu porównania - sporządzić notatkę w formie schematu - opisać wygląd i cechy swojego przyjaciela
4. Przyjaźń poddana próbie	- czytać głośno - wymienić bohaterów utworu - powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w	- czytać głośno i cicho - przedstawić bohaterów utworu - opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	- czytać głośno, wyraźnie i cicho - określić narratora - opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze	- czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze - wyjaśnić, jak rozumie ostatnie wersy	- zaprezentować informacje o autorze - podać przykłady z życia codziennego przyjaźni wystawionej na próbę - wyjaśnić, jak rozumie pojęcie <i>prawdziwa przyjaźń</i>

	utworze	• wskazać w tekście utworu wersy, strofy	z punktu widzenia bohatera utworu • wskazać rymy w tekście utworu	utworu • stworzyć komiks	• ułożyć w grupie <i>kodeks przyjaźni</i> • stworzyć spójne opowiadanie
5. i 6. Jak stać się prawdziwym przyjacielem?	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • wskazać miejsce wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić 2–3 cechy bohaterów utworu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wykorzystać w praktyce poznane słownictwo	• czytać z podziałem na role, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić cechy bohaterów utworu • odróżnić narrację pierwszoosobową od trzecioosobowej • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • określić uczucia bohaterów • wziąć aktywny udział w rozmowie	• określić problematykę utworu • wyjaśnić, jak rozumie słowa: <i>Wielki ciężar spadł mu z serca</i>
7. i 8. Piszemy opowiadanie z dialogiem	• wskazać elementy wyróżniające opowiadanie • komponować początek opowiadania • podejmować próby redagowania prostego opowiadania twórczego • podejmować próby wprowadzania do opowiadania krótkiego dialogu	• wyszukać w tekście informacyjnym najważniejsze wiadomości • ułożyć prosty plan wydarzeń • zredagować proste opowiadanie twórcze • wprowadzić do opowiadania dialog • w wypowiedzi pisemnej podejmować próby wydzielania akapitów	• zredagować opowiadanie twórcze • zredagować opowiadanie zgodnie z planem • wprowadzić do opowiadania dialog, stosując poprawną interpunkcję • w wypowiedzi pisemnej zastosować trójdzielną kompozycję • w wypowiedzi pisemnej wydzielić akapity	• zredagować opowiadanie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi • wskazać, jaką funkcję może pełnić dialog w wypowiedzi	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne i wyczerpujące opowiadanie twórcze z dialogiem, unikając powtórzeń
9. O głoskach, literach i sylabach	• odróżnić głoskę od litery • odróżnić literę od sylaby	• odróżnić samogłoskę od spółgłoski • określić liczbę głosek w wyrazie • dzielić wyrazy na sylaby	• wskazywać spółgłoski i samogłoski • określać liczbę głosek, liter i sylab w wyrazie	• samodzielnie określać samogłoski i spółgłoski • samodzielnie określać liczbę głosek, liter i sylab w każdym wskazanym wyrazie	• samodzielnie i poprawnie dzieli wyrazy na sylaby, wskazując różne możliwości podziału

10. Odróżniam głoski miękkie od twardych	• podzielić wyraz na głoski, litery i sylaby • zreferować informacje o głoskach miękkich i twardych • wskazać spółgłoski miękkie i twarde	• odróżnić spółgłoski miękkie od twardych • zapisać wyrazy ze spółgłoskami miękkimi	• określić spółgłoski miękkie i twarde • poprawnie zapisać wyrazy ze spółgłoskami miękkimi	• samodzielnie określić spółgłoski miękkie i twarde • wyjaśnić, do jakich nieporozumień może prowadzić niepoprawne zapisywanie wyrazów ze spółgłoskami miękkimi	• bezbłędnie zapisać liczebniki ze spółgłoskami miękkimi
11. Z miłości do zwierząt	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • skorzystać ze słownika języka polskiego, aby odnaleźć potrzebne informacje	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • określić 3–4 cechy głównego bohatera utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy głównego bohatera utworu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić narratora w pierwszej i w drugiej części utworu • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera utworu • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • aktywnie uczestniczyć w rozmowie	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opowiadanie twórcze, czyniąc narratorem zwierzę • wyrazić swój sąd na temat trafności rysunku zamieszczonego na okładce książki • sformułować wypowiedź argumentacyjną
12. i 13. Co znajdziemy w encyklopedii?	• rozpoznać tekst informacyjny • wskazać elementy hasła encyklopedycznego	• odróżnić tekst informacyjny od tekstu literackiego • określić elementy hasła encyklopedycznego • odczytać skróty stosowane w encyklopedii	• określić cechy tekstu informacyjnego • określić, pod jakimi hasłami należy szukać określonych informacji • wyszukać wskazane hasła w encyklopedii tradycyjnej	• wyszukać wskazane hasła w encyklopedii on-line • korzystać z encyklopedii tradycyjnej i on-line • wyjaśnić, z jakiej encyklopedii lepiej korzystać i uzasadnić swoje zdanie • zapisać pozyskane informacje na różne sposoby	• samodzielnie korzystać z encyklopedii tradycyjnej i on-line, wyszukując potrzebne informacje • zebrać informacje na temat encyklopedii znajdujących się w bibliotece szkolnej

14. i 15. Dlaczego warto pomagać innym?	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • określić 2–3 cechy bohatera • wymienić wydarzenia przedstawione w utworze • skorzystać ze słownika języka polskiego	• czytać głośno i cicho • rozpoznać opowiadanie • przedstawić bohaterów utworu • sformułować 3–4 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • podjąć próbę zredagowania planu wydarzeń • odróżniać pytania otwarte i zamknięte	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • określić czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera • zredagować plan wydarzeń	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić charakterystyczne cechy opowiadania • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • formułować do tekstu pytania otwarte i zamknięte	• podać przykłady działań wolontariuszy • sformułować argumenty przemawiające za tym, że warto pomagać • przedstawić pomysły na ciekawe i pożyteczne spędzanie wolnego czasu
16. Kim jesteśmy w internecie?	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • określić 2–3 cechy bohatera • wymienić wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać głośno i cicho • rozpoznać opowiadanie • przedstawić bohaterów utworu • sformułować 3–4 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • określić miejsce i czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera • wyjaśnić, z jakiego powodu bohater w e-mailach podaje się za inną osobę	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić charakterystyczne cechy opowiadania • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • zredagować rady dla osoby, która udaje kogoś innego • analizować ilustrację do tekstu	• korzystając ze słownika, wyjaśnić znaczenie słów: <i>pozer, szpan, trendy</i> • przedstawić pomysły na ciekawe spędzanie wolnego czasu bez komputera i smartfona
17. Porozmawiasz ze mną?	• wymienić różne sposoby komunikowania się w internecie • wymienić zasady obowiązujące osoby korzystające z komunikowania się za pomocą internetu • podjąć próbę zredagowania SMS-a do kolegi	• rozpoznać różne sposoby komunikowania się w internecie • zredagować SMS-a do kolegi • wypowiedzieć się na temat własnych sposobów komunikowania się z innymi	• podawać przykłady udogodnień i zagrożeń wynikających z komunikowania się w internecie • wyjaśnić, dlaczego ludzie chętnie korzystają z internetu • zredagować SMS-a do nauczyciela • wskazać wady i zalety korzystania z	• określić udogodnienia i zagrożenia wynikające z komunikowania się w internecie • włączyć się do dyskusji na forum • sformułować zasady właściwego zachowania się w internecie • podać różnice między językiem młodzieżowym a językiem literackim	• wyjaśnić znaczenie słów: <i>hejter, trollowanie</i> • zredagować komentarz do podanego posta • pracując w grupie, przygotować w formie makiety projekt klasowej strony internetowej

			komunikatorów		
18. Jak napisać e-mail?	• odróżnić list elektroniczny od listu tradycyjnego • wymienić zasady pisania listów elektronicznych • podjąć próbę zredagowania e-maila do kolegi	• zredagować e-maila do kolegi • stosować niektóre zasady pisania listów elektronicznych	• poprawnie zredagować e-maila do kolegi • zapisać adres e-mailowy • stosować zasady pisania listów elektronicznych • określić temat wiadomości • stosować zwroty do adresata i zwroty pożegnalne • informować odbiorcę o przesyłaniu plików w załączniku • uzupełnić list elektroniczny wskazanymi wyrazami w odpowiedniej formie • podać zasady pisania listów zgodnie z etykietą językową	• poprawnie zapisać adres e-mailowy • trafnie określić temat wiadomości • stosować poprawne zwroty do adresata • stosować pożegnalne zwroty grzecznościowe • informować poprawnie odbiorcę o przesyłaniu plików w załączniku • pisać poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym	• zredagować e-maila do osoby dorosłej lub instytucji
19. Czasownik we własnej osobie	• wskazywać czasowniki wśród innych części mowy • wymienić osoby, liczby i rodzaje czasownika	• odróżniać czasowniki w czasach przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • określać osobę i liczbę czasownika	• określać rodzaj czasownika • odmieniać czasowniki przez liczby i osoby • stosować czasowniki w czasach przeszłym i teraźniejszym w odpowiednich formach • rozpoznać autora wypowiedzi na podstawie formy czasownika	• określać osobę, liczbę i rodzaj czasownika • stosować odpowiednie formy czasowników w czasie przyszłym • określa, jaką funkcję w wypowiedzi pełni czasownik	• zredagować krótkie teksty, używając poprawnych form czasu przyszłego • samodzielnie i bezbłędnie określać osobę, liczbę, rodzaj, czas czasownika
20. Wskazuję formy osobowe i nieosobowe czasownika	• wskazać bezokoliczniki • wskazać czasowniki w formie osobowej • uzupełnić tekst odpowiednimi formami czasowników	• odróżnić bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej • wskazać nieosobowe formy czasownika • przekształcić wypowiedzenie z nieosobowymi formami czasownika, tak aby wskazać wykonawcę czynności	• odróżnić nieosobowe formy czasownika od form osobowych • zredagować opis ilustracji, używając form zakończonych na <i>-no</i> i <i>-to</i>	• zredagować przepis, używając bezokoliczników • wyjaśnić cel stosowania form nieosobowych czasownika	• przekształcić tekst, używając osobowych form czasownika • zgodnie z określonym celem wypowiedzenia stosować nieosobowe formy czasownika • zredagować tekst, używając form zakończonych na <i>-no</i> i <i>-to</i>

21. Poprawnie stosuję czasowniki w różnych trybach	- wymienić tryby czasownika - odmieniać czasownik przez osoby i liczby w trybie orzekającym	- wskazać czasowniki w trybach orzekającym, rozkazującym i przypuszczającym - odmieniać czasownik przez osoby i liczby w trybach rozkazującym i przypuszczającym	- określić tryb czasownika występującego w zdaniu - układać zdania z czasownikiem w trybach rozkazującym i przypuszczającym	- odróżnić czasowniki w trybie orzekającym od tych w trybie rozkazującym i przypuszczającym - ułożyć zdania na określony temat, stosując określony tryb czasownika	- poprawnie odmienić czasowniki przez osoby w trybach orzekającym, przypuszczającym i rozkazującym - przekształcić zdania z czasownikami w trybie orzekającym w formę poleceń - zredagować krótki tekst o swoich planach lub marzeniach, używając trybu przypuszczającego - wskazać intencję wypowiedzi
22. Piszemy poprawnie wyrazy z częstką <i>by</i>	- wskazać formę osobową czasownika w trybie przypuszczającym - wymienić zasady zapisywania części <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej i bezokolicznikami - poprawnie zapisać część <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej	- odróżnić formę osobową czasownika w trybie przypuszczającym od innych form czasownika - wymienić zasady zapisywania części <i>by</i> ze spójnikami - zastosować zasady zapisywania części <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej i z bezokolicznikami	- stosować w zdaniach odpowiednie formy czasowników z częstką <i>by</i> i poprawnie je zapisywać - poprawnie zapisywać część <i>by</i> ze spójnikami	bezbłędnie zapisać część <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej, przed czasownikami, z bezokolicznikami i ze spójnikami	przekształcać wypowiedzenia, stosując łączną lub rozdzielną pisownię części <i>by</i>
23. Wikipedia od kuchni	- rozpoznać tekst informacyjny - czytać głośno tekst informacyjny - wskazać w tekście informacje na temat Wikipedii	- odróżnić tekst informacyjny od tekstu literackiego - czytać głośno i cicho - wynotowywać najważniejsze informacje	- objaśnić, czym jest Wikipedia - określić różnice między encyklopedią PWN a wolną encyklopedią - wyszukać określone hasła w Wikipedii - sporządzić notatkę na temat Wikipedii	- wyszukać określone informacje w Wikipedii - sporządzić notatkę w określonej formie na temat kryteriów, które musi spełniać artykuł w Wikipedii - wyjaśnić, dlaczego warto korzystać z Wikipedii i uzasadnić swoje zdanie	- wyszukać w internecie informacje, jakie kryteria musi spełniać tekst oznaczony jako <i>Artykuł na medal</i> - samodzielnie korzystać z Wikipedii
26. Powiedz mi, co czujesz	- wymienić kolory występujące na obrazie - wymienić postacie występujące na obrazie	- zaprezentować postacie przedstawione na obrazie - określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	- określić kolory dominujące na obrazie - opisać sytuację przedstawioną na obrazie - wymienić elementy	- określić elementy statyczne i dynamiczne obrazu - opisać pierwszy i drugi plan obrazu - ciekawie opowiedzieć o sytuacji przedstawionej na obrazie	- określić nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, uzasadnić swoją wypowiedź - opowiedzieć o sposobach spędzania wolnego czasu w gronie rówieśników

			pejzażu		• omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • nadać inny tytuł obrazowi i uzasadnić swoją opinię
27. Mój klucz do szczęścia	• czytać utwór głośno • określić podmiot liryczny • wskazać wersy, epitety • wskazać porównanie	• czytać utwór głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny • wskazać porównanie • rozpoznać w tekście epitety i wyjaśnić ich funkcję • nazwać uczucia, jakie wyraża utwór	• czytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat utworu • scharakteryzować podmiot liryczny • wymienić uczucia, jakie wyraża utwór • wyszukać w tekście radę, jakiej udziela osoba mówiąca	• czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • rozpoznać w tekście porównania i wyjaśnić ich funkcję • wskazać wartości w wierszu	• zaprezentować informacje o autorce wiersza • wymyślić własne przykłady porównań • wyjaśnić, jak rozumie sformułowanie <i>klucz do szczęścia</i>
28. Nie mówię tego dosłownie	• czytać utwór głośno • zdefiniować podmiot liryczny • wskazać wersy, strofy, rymy • zdefiniować przenośnie • odtworzyć wiersz z pamięci	• czytać utwór głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny • wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy, rymy • odczytać znaczenie przenośnych zestawień słów • wygłosić wiersz z pamięci	• czytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat utworu • określić podmiot liryczny • stosować przenośne zestawienia słów w zdaniach • wygłosić wiersz z pamięci w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	• czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • rozpoznać w tekście przenośnie i wyjaśnić ich funkcję • deklamować wiersz, odpowiednio modulując głos	• zaprezentować informacje o autorze • wymyślić własne przenośnie • opisać w przenośny sposób przedmioty, obrazy
29. Nazywam uczucia i opisuję ich przejawy	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • określić 2 cechy bohatera • wymienić wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać głośno i cicho • rozpoznać opowiadanie • przedstawić bohaterów utworu • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wyjaśnić znaczenie powiedzenia <i>czuć do kogoś miętę</i>	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • określić miejsce i czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera • wyjaśnić znaczenie wskazanych stałych związków wyrazowych	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyrazić swój sąd o bohaterze utworu i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • wyjaśnić znaczenie wskazanych stałych związków wyrazowych i zastosować je w zdaniach	• przedstawić określone emocje za pomocą mimiki • nazwać uczucia na podstawie obserwacji lub opisu zachowania • odróżnić stopień intensywności określonych emocji

30. i 31. Piszemy sprawozdanie	• skomponować początek sprawozdania – okoliczności wydarzenia • podejmować próby redagowania sprawozdania z wydarzenia • stworzyć plan sprawozdania	• odróżnia w planie sprawozdania z wycieczki informacje ważne od mniej istotnych • zredagować sprawozdanie z wydarzenia zgodnie z planem • skomponować zakończenie sprawozdania – opinię o wydarzeniu • w wypowiedzi pisemnej podejmować próby wydzielenia akapitów	• zredagować sprawozdanie z wycieczki do Krakowa na podstawie fotografii • w wypowiedzi pisemnej zastosować trójdzielną kompozycję • w wypowiedzi pisemnej wydzielić akapity • wykorzystać wskazówki i rady w trakcie tworzenia sprawozdania	• zredagować sprawozdanie z ostatniego wydarzenia, w którym uczestniczyła klasa, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi • gromadzić informacje, korzystając z różnych źródeł	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne sprawozdanie z wydarzenia, unikając powtórzeń
32. Co dwie kropki, to nie jedna	• wskazać dwukropek w tekście • wymienić zastosowanie dwukropka	• stosować dwukropek przed wyliczaniem	• stosować dwukropek przed wprowadzaniem dialogu • stosować dwukropek przed wprowadzaniem cytatu	• stosować dwukropek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst, stosując w odpowiednich miejscach dwukropek
33. Zdobywamy szczyty wrażliwości	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • nazywać emocje bohaterki	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiedzieć ciekawie o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterki utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wziąć czynny udział w rozmowie	• przedstawić własne zdanie na temat tego, dlaczego trudno jest rozmawiać o śmierci • porównać doświadczenia bohaterki z własnymi
34. Emocje w słowach	• wyjaśnić, czym są zdrobnienia i zgrubienia • tworzyć zdrobnienia • wskazać rzeczowniki wśród innych części mowy	• wskazać zdrobnienia, zgrubienia i wyrazy neutralne • tworzyć zdrobnienia i zgrubienia od wskazanego rzeczownika	• odróżniać nacechowanie emocjonalne wyrazów • stosować w wypowiedzeniach zdrobnienia i zgrubienia	• odróżniać zgrubienia o charakterze żartobliwym od zgrubień pogardliwych	• zredagować kilkuzdaniowy tekst, celowo stosując zgrubienia i zdrobnienia

35., 36. i 37. Rzeczownik bez tajemnic	- wymienić liczby, rodzaje i przypadki rzeczownika - zdefiniować rzeczowniki własne i pospolite - przedstawić zasadę pisowni wielką literą rzeczowników własnych - odmieniać rzeczowniki zakończone na <i>-um</i>	- określać rodzaj rzeczownika - odmieniać rzeczownik przez liczby i przypadki - wskazywać rzeczowniki własne i pospolite - stosować zasadę pisowni wielką literą rzeczowników własnych - odróżniać rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej od rzeczowników występujących tylko w liczbie mnogiej	- stosować rzeczowniki w odpowiednich formach - określić rzeczowniki własne i pospolite - przedstawiać własne przykłady rzeczowników własnych i pospolitych - stosować w wypowiedzeniach poprawne formy rzeczowników występujących tylko w liczbie pojedynczej lub tylko w liczbie mnogiej	- określać przypadek i liczbę danego rzeczownika - odróżniać rzeczowniki własne od pospolitych - poprawnie zapisywać rzeczowniki własne i pospolite - stosować w wypowiedzeniach poprawne formy rzeczowników o nieregularnej odmianie	- rozpoznać rodzaj rzeczowników sprawiających trudności i poprawnie używać różnych form tych wyrazów, a w przypadku wątpliwości korzystać ze słownika - samodzielnie i bezbłędnie zapisać rzeczowniki własne - opracować ilustrowany słowniczek rzeczowników o nietypowej odmianie
38. Kłopoty z dorosłymi	- czytać głośno i cicho - wymienić bohaterów utworu - wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	- czytać głośno i cicho - przedstawić bohaterów utworu - przedstawić miejsce i czas wydarzeń - sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	- czytać głośno, wyraźnie i cicho - określić narratora utworu - opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić 2–3 cechy głównych bohaterów utworu - nazwać emocje bohaterów	- czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiadać ciekawie o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić cechy bohaterów - wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu - porównać doświadczenia bohaterów z własnymi	- wyrazić swój sąd na temat postępowania dorosłych wobec dzieci - zredagować list prywatny, w którym wyrazi określone emocje - zredagować opowiadanie twórcze
39. Jak pokonać złość?	- przeczytać utwór głośno - określić podmiot liryczny w utworze - wskazać bohatera utworu	- przeczytać wiersz głośno, wyraźnie - przedstawić podmiot liryczny w wierszu - wskazać adresata utworu - określić 2 cechy bohatera utworu	- przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa - określić temat wiersza - scharakteryzować podmiot liryczny w wierszu - określić adresata utworu - określić cechy bohatera utworu	- przeczytać wiersz tak, aby oddać emocje bohatera, stosując odpowiednie tempo i intonację - określić sposoby radzenia sobie ze złością bohatera wiersza - wyjaśnić sens sformułowań o znaczeniu przenośnym i poprawnie je zastosować	- wyrecytować wiersz - zaprezentować własne sposoby radzenia sobie ze złością
40. i 41. Piszemy poprawnie <i>ę</i> lub <i>q</i> w zakończeniu wyrazów	przedstawić zasady pisowni <i>ę</i> i <i>q</i> w zakończeniach wyrazów i w pisowni istot niedoroslých	- poprawnie zapisywać <i>ę</i> w zakończeniach 1. osoby liczby pojedynczej czasowników w czasach teraźniejszym i przyszłym - poprawnie zapisywać <i>q</i> w	- poprawnie zapisywać <i>ę</i> w zakończeniach biernika liczby pojedynczej rzeczowników rodzaju żeńskiego - poprawnie zapisywać <i>q</i> w	- poprawnie zapisać <i>ę</i> w nazwach istot niedoroslých - poprawnie zapisać 1. osobę liczby pojedynczej czasów teraźniejszego i przyszłego czasowników: <i>wiedzieć, powiedzieć, jeść, umieć, rozumieć</i>	bezbłędnie zapisywać <i>ę</i> i <i>q</i> w zakończeniach wyrazów

		zakończeniach 3. osoby liczby mnogiej czasowników w czasach teraźniejszym i przyszłym	zakończeniach biernika i narzędnika liczby pojedynczej rzeczowników i przymiotników		
42. Z jakich elementów jest zbudowany wyraz odmienny?	- odróżniać części mowy odmienne od nieodmiennych - odmieniać rzeczownik przez przypadki - oddzielać końcówki od tematu fleksyjnego	samodzielnie oddzielać końcówki od tematu fleksyjnego	- zaznaczać końcówkę zerową - wskazywać tematy oboczne - określać oboczności	- samodzielnie zaznaczać końcówkę zerową - samodzielnie wskazywać tematy oboczne - samodzielnie określać oboczności	korzystając ze słownika języka polskiego, samodzielnie ustalić rzeczowniki, które w dopełniaczu mają dwie poprawne formy
43. Uczymy się pięknie recytować teksty	- przedstawić zasady dobrej recytacji - recytować tekst opanowany pamięciowo	- recytować głośno, wyraźnie - analizować tekst przygotowany do recytacji - wyraźnie wymawiać grupy spółgłoskowe i zakończenia wyrazów	- recytować w odpowiednim tempie - dostosowywać oddech do recytowanego tekstu	wygłaszać tekst z odpowiednim napięciem emocjonalnym	- samodzielnie przygotować piękną recytację wybranego utworu - wziąć udział w konkursie recytatorskim
44. i 45. W zalewie reklam	- czytać tekst publicystyczny ze zrozumieniem - odróżnić tekst reklamowy od innych rodzajów tekstów - przedstawić znaczenie słowa <i>reklama</i> - podać przykłady reklam	- omówić problem przedstawiony w tekście - wyjaśnić pochodzenie słowa <i>reklama</i> - podać cechy hasła reklamowego	objaśnić sposób wpływania reklam na nasze życie	układać własne hasła reklamowe wybranych przedmiotów	opracować reklamę ulubionego przedmiotu
48. Wpływ obecności ludzi na nasze działania	- wymienić kolory występujące na obrazie - wymienić postacie występujące na obrazie	- zaprezentować postacie przedstawione na obrazie - określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	- określić dominujące na obrazie kolory - opisać sytuację przedstawioną na obrazie - opisać w 2–3 zdaniach gesty i mimikę przedstawionych postaci - nazwać 2–3 emocje wyrażone przez postacie ukazane na obrazie	- określić kolory dominujące na obrazie - opisać gesty i mimikę przedstawionych postaci - określić emocje wyrażone przez bohaterów - nadać inny tytuł obrazowi	- określić nastrój obrazu i uzasadnić swoją wypowiedź - wypowiedzieć własne zdanie na temat zachowania postaci przedstawionych na obrazie - omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch

49. Chłopięcy świat	• skorzystać ze słownika języka polskiego • poszerzyć zasób słownictwa • skorzystać z różnych źródeł informacji	• prowadzić rozmowę na temat głównych postaci występujących w książce	• zaplanować szczegółowo uważny sposób poznania treści lektury • wnioskować na podstawie tekstu	• zaprezentować informacje o autorze lektury	• samodzielnie realizować projekt
50. W świecie chłopców z Placu Broni	• określić, gdzie rozgrywają się wydarzenia	• wymienić głównych bohaterów i krótko ich charakteryzuje • opisać miejsce zabaw chłopców i czynności, którymi się zajmowali	• podać cel założenia Związku Zbieraczy Kitu	• opisać procedury ustalone przez Związek Zbieraczy Kitu	• ocenić procedury ustalone przez Związek Zbieraczy Kitu
47. Jedni rozkazują, drudzy słuchają i wykonują	• czytać głośno • wymienić bohaterów występujących we fragmencie utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych we fragmencie w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów występujących we fragmencie utworu • określić kilka cech głównego bohatera utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych we fragmencie utworu	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • wskazać elementy świata przedstawionego • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy głównego bohatera utworu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawić bohaterów głównych i drugoplanowych we fragmencie utworu • ciekawie opowiedzieć o przedstawionych wydarzeniach • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • określić wątek główny i wątki poboczne utworu • identyfikować utwór jako powieść	• zredagować wypowiedź na temat ulubionej książki, używając słów: <i>wątek, akcja, bohater główny, bohaterowie drugoplanowi</i> • wyczerpująco wypowiadać się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury
52. Przyjaciele i wrogowie – chłopcy z Placu Broni i czerwone koszule	• wypisać imiona bohaterów należących do grupy chłopców z Placu Broni i do grupy czerwonych koszul • opisać przebieg bitwy o Plac Broni	• wskazać chłopca, którego uważa za najważniejszą postać w powieści	• wymienić sposoby walki z przeciwnikiem akceptowane przez przywódców oraz przez nich odrzucane	• omówić postępowania Feriego Acza wobec z grupy oraz Nemeczka	• ocenić postępowanie Feriego Acza wobec z grupy oraz Nemeczka • uzasadnić wybór bohatera, którego uważa za najważniejszą postać w powieści
53. Okropna zdrada – o Gerebie	• wymienić cechy charakteru Gereba	• wyjaśnić, jaki był powód zdrady chłopca • określić, w jaki sposób Boka zareagował na zdradę kolegi	• wytłumaczyć, dlaczego Feri Acz nie zgodził się na nieuczciwą propozycję rozwiązania konfliktu	• podać powody, które skłoniły Deża do powrotu do drużyny chłopców z Placu Broni • wziąć udział w dyskusji na dany temat	• ocenić postępowanie Gereba • formułować kontrargumenty podważające stanowisko przeciwników w dyskusji

54. Niepozorny bohater – Nemeczek	• wyjaśnić, czym Erno Nemeczek wyróżniał się spośród rówieśników • wymienić zachowania kolegów, które sprawiały chłopcu największą przykrość	• określić sposób traktowania Nemeczka przez Bokę	• wytłumaczyć, co Nemeczek chciał udowodnić chłopcom	• wskazać, w jaki sposób bohaterskie zachowanie Nemeczka wpłynęło na postawę innych chłopców • opisać reakcje Feriego Acza i Boki związane ze śmiercią Erna	• sformułować opinię o książce i ją uzasadnia
55. Autorytet czy idol?	• czytać głośno • zdefiniować autorytet • wyjaśnić, kim jest idol • zredagować 1–2 zdania notatki	• czytać głośno i cicho • odróżnić autorytet od idola • zredagować prostą notatkę	• czyta ze zrozumieniem tekst publicystyczny • czytać głośno, wyraźnie i cicho • podać przykłady autorytetów • zredagować notatkę	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • wyjaśnić, kto jest autorytetem i uzasadnić swój wybór • zredagować notatkę w określonej formie • wypowiada się na temat roli autorytetów w życiu codziennym	• przygotować plakat przedstawiający znaną osobę • wyjaśnić znaczenie słów: <i>kultura masowa, popkultura, fascynacja</i>
56. Kto jest pierwszym wzorem dla dziecka?	• przeczytać utwór głośno • określić podmiot liryczny w utworze • wskazać bohaterkę utworu • wskazać w tekście wiersza epitet	• przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać adresata utworu • określić 2 cechy bohaterki utworu • wskazać w tekście wiersza epitety i porównanie	• przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny w wierszu • określić adresata utworu • określić cechy bohaterki utworu • wskazać w tekście wiersza porównania	• przeczytać wiersz tak, aby oddać wyrażone emocje, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawić bohaterkę utworu • określić funkcję epitetów i porównań w wierszu • wypowiedzieć się na temat uczuć przedstawionych w wierszu	• zaprezentować informacje o autorze wiersza • wymyślić własne przykłady epitetów • narysować ilustrację do wybranego fragmentu wiersza (przekład intersemiotyczny) • wyjaśnić, jak rozumie ostatnie dwa wersy wiersza
57. Wiersz o pewnym czarodzieju	• przeczytać utwór głośno • określić podmiot liryczny w utworze • wskazać bohatera utworu • wskazać w wierszu wersy, strofy, rymy • wskazać w tekście wiersza epitet	• przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • określić 2–3 cechy bohatera utworu • wskazać w tekście wiersza porównanie	• przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny • określić adresata utworu • określić cechy bohatera utworu • wskazać przenośnię	• przeczytać wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić funkcję środków stylistycznych • wyjaśnić, jak rozumie porównanie ojca do czarodzieja • określić nastrój utworu	• zaprezentować informacje o autorze wiersza

58. Droga Lewego do sławy	• czytać głośno • nazwać bohatera tekstu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować dedykację	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohatera tekstu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w tekście • wyjaśnić tekst dedykacji	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera tekstu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • określić funkcję dedykacji • przedstawić funkcję wyrazów zdrobniałych	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić cechy bohatera • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w tekście • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi	• wyszukać w internecie informacje o Robertcie Lewandowskim i sporządzić na ten temat notatkę
59. i 60. Zasady pisania tekstów publicystycznych	• czytać głośno • wskazać bohaterów tekstu • zdefiniować tekst publicystyczny • wymienić swoje zainteresowania	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów tekstu • wskazać tekst publicystyczny • przedstawić w 2–3 zdaniach swoje zainteresowania	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić cechy bohaterów tekstu • odróżnić tekst publicystyczny od tekstu literackiego • przedstawić swoje zainteresowania, osiągnięcia i sukcesy	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • określić cechy tekstu publicystycznego • ciekawie zaprezentować swoje zainteresowania, osiągnięcia i sukcesy	• przedstawić zalety i wady popularności kanałów YouTube
61. O przymiotniku słów parę	• wskazać przymiotniki wśród innych części mowy	• odmieniać przymiotniki przez liczby i przypadki	• określić rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej • zastosować przymiotnik w odpowiednich formach	• stosować poprawne formy przymiotników zakończonych na <i>-cy</i>, <i>-dzy</i>, <i>-czy</i>, <i>-ży</i> w mianowniku liczby pojedynczej i mnogiej	• zredagować opis ilustracji, używając jak najwięcej przymiotników w poprawnej formie
62. i 63. Wyższy i najwyższy – o stopniowaniu przymiotników	• wymienić stopnie przymiotnika • rozpoznać stopień przymiotnika	• stopniować przymiotniki w sposób prosty regularny • odróżnić stopniowanie proste od opisowego	• stopniować przymiotniki w sposób prosty nieregularny • stopniować przymiotniki w sposób opisowy • rozpoznać przymiotniki, które się nie stopniują	• tworzyć formy stopnia wyższego i najwyższego wskazanych przymiotników	• zredagować tekst, stosując jak najwięcej przymiotników w różnych stopniach w poprawnej formie

64. W jaki sposób realizować swoje marzenia?	• czytać głośno • wskazać bohaterkę tekstu • wskazać najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście • wskazać swoje ulubione postacie filmowe	• czytać głośno i cicho • wskazać miejsce i czas wydarzeń • przedstawić bohaterkę tekstu • przedstawić w 2–3 zdaniach wydarzenia • przedstawić swoją ulubioną postać filmową	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy bohaterki tekstu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w tekście • przedstawić swoje ulubione postacie filmowe	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w tekście • wyrazić swój sąd o bohaterce i jej zachowaniu • ciekawie zaprezentować swoje ulubione postacie filmowe	• opisać bohatera filmowego, którego zachowanie jest godne naśladowania i uzasadnić swoje zdanie
65. Zgłębiamy tajniki pracy filmowców	• wymienić osoby tworzące film • wskazać swój ulubiony film	• opowiedzieć w kilku zdaniach swój ulubiony film • poszerzyć zakres słownictwa związanego z kinematografią	• przedstawić osoby tworzące film i opisać ich pracę • określić 1–2 cechy osób wykonujących zawody związane z filmem • opowiedzieć o swoim ulubionym filmie	• określić cechy osób, wykonujących zawody związane z filmem • wynotować twórców swojego ulubionego filmu • ciekawie opowiedzieć o swoim ulubionym filmie	• wymienić kilka nazwisk współczesnych twórców filmowych
66. Co w filmie piszczy?	• czytać głośno • wskazać bohatera w tekście • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w tekście	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohatera występującego w tekście • określić kilka cechy głównego bohatera • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • wskazać elementy świata przedstawionego • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy głównego bohatera • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o przedstawionych wydarzeniach • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • wyjaśnić, na czym polega przygotowanie oprawy dźwiękowej do filmu	• podaje własne pomysły zaprezentowania określonych dźwięków w szkolnym przedstawieniu
67. Zdobywamy wiedzę o gatunkach filmowych	• zdefiniować gatunki filmowe • wskazać przykłady filmów danego gatunku filmowego • wskazać swój ulubiony film	• rozróżnić gatunki filmowe • przedstawić swój ulubiony film lub gatunek filmowy	• wskazać przykłady filmów z każdego gatunku filmowego • zaprezentować swój ulubiony gatunek filmowy	• określić charakterystyczne cechy poszczególnych gatunków filmowych • zaprezentować swój ulubiony gatunek filmowy i uzasadnić swoje zdanie • opowiedzieć o swojej wizycie w kinie • przedstawić zasady kulturalnego zachowania się w kinie	• zredagować wypowiedź na temat swojego ulubionego gatunku filmowego
68. Byliśmy w	• wymienić elementy	• zebrać informacje o	• zredagować sprawozdanie	• zredagować sprawozdanie z filmu lub	• samodzielnie i zgodnie z

kinie i teatrze	sprawozdania z filmu lub ze spektaklu • zebrać najważniejsze informacje o wybranym filmie • skomponować początek sprawozdania – okoliczności zapoznania się z dziełem	wybranym filmie • skomponować zakończenie sprawozdania – opinię o dziele	z filmu lub spektaklu • stosować trójdzielną kompozycję w wypowiedzi pisemnej • wydzielać akapity w wypowiedzi pisemnej	spektaklu, zachowując odpowiednią kompozycję wypowiedzi	wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne sprawozdanie z filmu, unikając powtórzeń
69. i 70. Liczymy na języku polskim	• wskazać liczebniki wśród innych części mowy • zdefiniować liczebniki główne i porządkowe	• odróżnić liczebniki główne od porządkowych • wskazać liczebniki zbiorowe	• stosować poprawne formy liczebników głównych i porządkowych • stosować poprawne formy liczebników zbiorowych	• stosować poprawne formy liczebników wielowyrazowych	• zredagować informację o wycieczce klasowej, używając liczebników w odpowiednich formach • samodzielnie korzystać ze słownika języka polskiego lub poprawnej polszczyzny
71. Kropka czy bez kropki?	• podać zasady stawiania kropki po cyfrze arabskiej oznaczającej liczebnik porządkowy • podać zasady stawiania kropki w zapisie dat	• przedstawić zasady stawiania kropki po cyfrze arabskiej oznaczającej liczebnik porządkowy	• stosować kropkę w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi • stosować kropkę po liczebnikach porządkowych	• zawsze poprawnie zastosować kropkę w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi • zawsze poprawnie zastosować kropkę po liczebnikach porządkowych	• bezbłędnie pod względem interpunkcji zapisać tekst zawierający daty i liczebniki porządkowe
72. Ortograficzne potyczki – pisownia wyrazów z ó i u	• wymienić zasady ortograficzne pisowni ó i u • poprawnie zapisać wyrazy zakończone na -ów, -ówka, -ówna	• zastosować zasady ortograficzne pisowni ó i u • tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z ó wymiennym	• poprawnie zapisywać wyrazy zakończone na -uj, -uje, -unek, -us, -usz, -uch, -ura, -ulec • korzystać ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisywać zdrobnienia • poprawnie zapisywać wyrazy z ó niewymiennym	• samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego • poprawnie zapisać wszystkie wyrazy z trudnością ortograficzną (pisownia ó i u)
75. Historia malowana pędzlem	• wymienić kolory występujące na obrazie • nazwać postać przedstawioną na obrazie • zdefiniować portret	• przedstawić elementy przedstawione na obrazie • określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie • odróżnić portret od pejzażu i martwej natury	• określić kolory dominujące na obrazie • określić źródło światła • opisać elementy stroju postaci przedstawionej na obrazie	• zaprezentować bohatera przedstawionego na obrazie • opisać gesty i mimikę postaci • określić emocje wyrażone przez bohatera • określić nastrój, jaki wywołuje obraz	• zaprezentować inne dzieła malarskie o tematyce historycznej • wypowiedzieć własne zdanie na temat postaci przedstawionej na obrazie • omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
76. i 77. Poznajemy Wandę, co nie chciała Niemca	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • rozpoznać czytany utwór jako legendę i wskazać charakterystyczne	• zebrać argumenty potwierdzające słuszność decyzji podjętej przez Wandę lub argumenty przemawiające za tym, że bohaterka mogła podjąć

	najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować legendę • zdefiniować wyrazy wieloznaczne	wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy legendy • wskazać wyrazy wieloznaczne	przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy legendy • wyjaśnić znaczenie słów, które mają wiele znaczeń • ułożyć pytania i odpowiedzi do tekstu • wyjaśnić sens wyrazów wieloznacznych	cechy legendy • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterki utworu i wyjaśnić, dlaczego księżniczka nie przyjęła oświadczyn Rytgiera • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wskazać własne przykłady wyrazów wieloznacznych	inną decyzję • samodzielnie korzystać ze słownika języka polskiego
78. Spotkanie z królową Wandą, która ma sekrety	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować legendę	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • wskazać bohaterów realistycznych i fantastycznych • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy legendy	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • przedstawić realistycznych i fantastycznych bohaterów utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić po 2–3 cechy bohaterów utworu • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy legendy	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • rozpoznać czytany utwór jako legendę i wskazać charakterystyczne cechy legendy • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wskazać fragmenty tekstu, które mogą wywołać rozbawienie czytelnika	• zredagować opowiadanie twórcze, w którym przedstawi zakończenie historii Wandy, Rydygiera i smoka
79. i 80. Niespodziewana lekcja historii	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować legendę • wymienić zasady zachowania się w muzeum	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawić 2–3 zasady zachowania się w muzeum	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić po 2–3 cechy bohaterów utworu • wymienić poznane na wycieczkach szkolnych muzea • przedstawić zasady zachowania się w muzeum	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wymienić znane lub znajdujące się w pobliżu muzea • wyjaśnić zasady zachowania się w muzeum	• wyszukać w bibliotece lub internecie informacje o faktach historycznych przedstawionych w utworze i sporządzić na ten temat krótką notatkę • wyszukać w bibliotece lub internecie informacje o muzeach znajdujących się w pobliżu miejscowości, w której mieszka • pracując w grupie, zaplanować wycieczkę do wybranego muzeum

81. Co sływać i widać w Żelazowej Woli?	• przeczytać wiersz głośno • określić podmiot liryczny w wierszu • wskazać wers, strofę i rym • określić adresata utworu • zdefiniować uosobienie	• przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać w tekście wiersza wersy, strofy i rymy • wskazać adresata utworu • wskazać uosobienie w wierszu	• przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować adresata utworu • scharakteryzować podmiot liryczny • wskazać uosobienia w wierszu • określić nastrój utworu	• przeczytać wiersz, oddając nastrój utworu i stosując odpowiednie tempo i intonację • nazwać uczucia, jakie wyraża utwór • wskazać uosobienia i określić ich funkcję w wierszu	• zaprezentować informacje o Fryderyku Chopinie • wymyślić własne przykłady uosobień
82. i 83. O lirycznym wpisie do pamiętnika	• przeczytać wiersz głośno • określić podmiot liryczny w wierszu • rozpoznać wers, strofę i rym • wskazać adresata utworu • zdefiniować uosobienie, epitet, zdrobnienie • odtworzyć wiersz z pamięci	• przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać w tekście wiersza wersy, strofy i rymy • wskazać adresata utworu • wskazać uosobienie, epitet, zdrobnienie w wierszu • wygłosić wiersz z pamięci	• przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • określić adresata utworu • scharakteryzować podmiot liryczny • wskazać uosobienia, epitety, zdrobnienia w wierszu • określić nastrój utworu • recytować wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	• przeczytać wiersz, oddając nastrój utworu i stosując odpowiednie tempo i intonację • nazwać uczucia, jakie wyraża utwór • wskazać uosobienia, epitety, zdrobnienia i określić ich funkcje w wierszu • recytować wiersz głośno, wyraźnie, oddając nastrój utworu	• zaprezentować informacje o autorze wiersza • w wybranej formie (plakat, film, prezentacja) przedstawić to, za czym najbardziej by tęsknił, gdyby opuścił swój kraj
84. Grzeczność zawsze w cenie!	• przeczytać utwór głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wskazać wersy i rymy	• przeczytać utwór głośno, wyraźnie • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać w tekście wiersza wersy i rymy	• przeczytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa • określić osobę mówiącą w utworze • określić temat utworu • zaprezentować bohaterów utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawić zwyczaje szlacheckie ukazane w utworze	• przeczytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • opisać zwyczaje szlacheckie ukazane w utworze	• zaprezentować informacje o autorze utworu • napisać do gazetki szkolnej artykuł pod tytułem: „Grzeczność nie jest nauką łatwą ani małą”

85. Grzybobranie jako ważny obyczaj szlachecki	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wymienić grzyby ukazane w utworze	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • przedstawić grzyby ukazane w utworze	• czytać głośno, wyraźnie • określić temat utworu • określić osobę mówiącą • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić grzyby ukazane w utworze • wskazać epitety i porównania	• czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • opisać grzyby ukazane w utworze • określić funkcję epitetów i porównań	• na podstawie informacji uzyskanych od osób starszych przygotować notatkę o zwyczajach związanych z posiłkami
86. Opisujemy krajobraz	• wymienić najważniejsze elementy opisu krajobrazu • wymieniać wyrazy opisujące wygląd krajobrazu • opisać ustnie krajobraz w 2–3 zdaniach	• dobierać wyrazy bliskoznaczne • dobierać przymiotniki określające kolory, kształty • zredagować opis krajobrazu według wzoru • wydzielać akapity w wypowiedzi pisemnej	• zredagować opis krajobrazu • stosować sformułowania określające położenie i ukształtowanie terenu oraz rozmieszczenie poszczególnych elementów krajobrazu • stosować odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej	• zredagować opis krajobrazu, zachowując poszczególne elementy: informacje ogólne, rozmieszczenie poszczególnych elementów krajobrazu, emocje wywołane widokiem • wyrazić emocje wywołane widokiem	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opis krajobrazu, unikając powtórzeń i zachęcając innych do odwiedzenia opisywanego miejsca
87. Jak tu teraz nie wspomnieć o przysłówku?	• wskazać przysłowki wśród innych części mowy • wymienić stopnie przysłówka • wskazać przysłowki w stopniu równym, wyższym i najwyższym	• wyszukać przysłowki w tekście • rozpoznać przysłowki pochodzące od przymiotników • tworzyć stopień wyższy i najwyższy wskazanych przysłówek	• tworzyć przysłowki od przymiotników • posługiwać się przysłówkami w zdaniu • stopniować przysłowki w sposób prosty i opisowy	• określić znaczenie przysłówek w zdaniu • stopniować przysłowki w sposób prosty regularny i nieregularny	• zredagować tekst z wykorzystaniem celowo dobranych przysłówek w różnych stopniach

88. Nad i ale – znam te słowa doskonale	- wskazać spójniki wśród innych części mowy - wskazać przyimki wśród innych części mowy - zdefiniować wyrażenia przyimkowe	- rozpoznać spójniki i przyimki wśród innych części mowy - rozpoznać wyrażenia przyimkowe	rozróżniać wyrażenia przyimkowe wskazujące na miejsce i wskazujące na czas	- określić znaczenie przyimków w zdaniu - określić funkcję spójnika w wypowiedzi	- zredagować tekst z wykorzystaniem wyrażen przyimkowych - poprawnie używać przyimka <i>na</i> przed nazwami niektórych państw w bierniku i miejscowniku, np. <i>na Węgry, na Cypr, na Kubę, na Litwę, na Łotwę, na Słowację</i>
89. i 90. Jakie więzi łączyły synów Bolesława Chrobrego?	- czytać głośno - wymienić bohaterów utworu - wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	- czytać głośno i cicho - przedstawić bohaterów utworu - przedstawić miejsce i czas wydarzeń - opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	- czytać głośno, wyraźnie i cicho - opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić po 2–3 cechy bohaterów utworu	- czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację - ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić cechy bohaterów utworu i ich relacje - wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	- wyszukać w bibliotece lub w internecie informacje o synach Bolesława Chrobrego i sporządzić na ich temat notatkę - wyjaśnić, czym charakteryzuje się język utworu
91. Ojczyzna w sercu Marcina Kozery	- czytać głośno i cicho - wymienić bohaterów utworu - wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	- czytać głośno i cicho - przedstawić bohaterów utworu - przedstawić miejsce i czas wydarzeń - sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	- czytać głośno, wyraźnie i cicho - opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić 2–3 cechy głównego bohatera utworu	- czytać głośno utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację - ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić cechy bohatera utworu - wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu	- zaprezentować informacje o autorce utworu - zredagować kilkuzdaniową wypowiedź, w której przedstawi swoje zdanie na temat tego, co to znaczy czuć się Polakiem - stworzyć rebusy do podanych wyrazów z trudnością ortograficzną
92. i 93. Wspomnienie czasów wojny	- czytać głośno - wymienić bohaterów utworu - wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	- czytać głośno i cicho - wskazać narratora - przedstawić bohaterów utworu - przedstawić miejsce i czas wydarzeń - sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - podać skojarzenia związane z wojną	- czytać głośno, wyraźnie i cicho - określić narratora - opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić cechy głównej bohaterki utworu - określić sposób rozmowy ojca z córką - wyjaśnić określenia przypisane matce	- czytać głośno utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację - opisać narratora - ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić cechy bohaterów utworu i ich relacje - wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	- pracując w grupie, przygotować spis książek opowiadających o II wojnie światowej z perspektywy dziecka - przeanalizować styl tekstu

94. Ile prawdy jest w przysłowia	• czytać głośno • zdefiniować przysłowie • wskazać przysłowia w tekście	• czytać głośno i cicho • odczytać znaczenie przysłów	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • dobrać odpowiednie przysłowie do określonej sytuacji	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • wyjaśnić wartość przysłów	• przedstawić treść wybranych przysłów w formie rysunków i rebusów • omówić znaczenie przysłów w kulturze narodu
95. Wiem o wypowiedzeniach, że...	• zdefiniować zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • wskazać zdania i równoważniki zdań	• wskazać zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • konstruować zdania pytające • wskazać zdania i równoważniki zdań • konstruować równoważniki zdań	• odróżnić zdania oznajmujące od pytających i rozkazujących • przekształcić zdania oznajmujące na rozkazujące • podać różnice między zdaniami a równoważnikami zdań • przekształcać równoważniki zdań na zdania	• stosować odpowiednie znaki interpunkcyjne • przekształcać zdania na równoważniki zdań	• zredagować dialog, w którym zastosuje różne rodzaje wypowiedzeń
96. Wykrzyknik – znak pelen emocji!	• wymienić zasady użycia wykrzyknika	• stawiać wykrzyknik po okrzykach, zawołaniach, rozkazach	• stawiać wykrzyknik po wypowiedzeniach wyrażających silne uczucia	• stosować wykrzyknik zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (wykrzyknik) • werbalnie wyrazić swoje intencje • przekazać zamierzony cel tekstu
97. Ortograficzne przygody z rz i ż	• wymienić zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • poprawnie zapisać wyrazy zakończone na -<i>arz</i>, -<i>erz</i>, -<i>mistrz</i>, -<i>mierz</i>	• zastosować zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • poprawnie zapisywać wyrazy z <i>ż</i> po <i>l</i>, <i>ł</i>, <i>r</i>, <i>n</i>	• tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> wymiennym • korzystać ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisywać wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> niewymiennym • poprawnie zapisywać rzeczowniki rodzaju żeńskiego zakończone na -<i>eż</i>, -<i>aż</i>, -<i>erz</i>, -<i>arz</i>	• zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>rz</i> i <i>ż</i>) • samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego
100. Wyobraźnia artystki – Herkules i złota lania	• wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie	• przedstawić elementy realistyczne i fantastyczne występujące na obrazie • określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	• określić dominujące na obrazie kolory i źródło światła • opisać postacie przedstawione na obrazie • opisać sytuację przedstawioną na obrazie • określić nastrój, jaki wywołuje obraz	• opisać sposób przedstawienia ruchu • opisać umieszczone na obrazie elementy realistyczne i fantastyczne • opisać pierwszy i drugi plan obrazu	• omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • ułożyć krótkie opowiadanie o wydarzeniach rozgrywających się w miejscu przedstawionym na obrazie
101. Atlantyda, czyli „tam albo nie tam”	• przeczytać wiersz głośno • określić podmiot	• przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot	• przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa	• przeczytać wiersz, oddając nastrój utworu i stosując odpowiednie tempo i intonację	• zaprezentować informacje o autorce wiersza • w wybranej formie plastycznej

	liryczny w wierszu • zdefiniować wers, strofę • zdefiniować pytanie retoryczne	liryczny w wierszu • wskazać w tekście wiersza wersy, strofy • wskazać pytanie retoryczne	• określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny • wskazać pytania retoryczne • określić nastrój utworu	• nazwać uczucia, jakie wyraża utwór • określić funkcję pytań retorycznych w wierszu	(plakat, obraz, rysunek) przedstawić Atlantyde
102. i 103. Początki świata według Greków	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wymienić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • zdefiniować mit	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• korzystając z różnych źródeł, wyszukać informacje o historii powstania świata według mitologii słowiańskiej lub chińskiej • zredagować opowiadanie twórcze o tym, skąd się wziął np. śnieg, grad, huragan
104. Z wizytą na Olimpie – poznajemy greckich bogów	• wymienić bogów greckich • wymienić atrybuty bogów greckich	• wskazać bogów greckich i ich atrybuty • łączyć bogów greckich z ich atrybutami	• przedstawić bogów greckich i wymienić ich atrybuty • opisać Olimp i jego mieszkańców	• określić cechy mieszkańców Olimpu i przedstawić ich relacje	• zaprojektować i narysować atrybuty dla siebie i kilku najbliższych osób • wyszukać w <i>Słowniku mitów i tradycji kultury</i> Władysława Kopalińskiego informacje o Olimpie i Hadesie
105. Po stracie córki – porozmawiajmy o uczuciach matki	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wymienić wydarzenia i postacie realistyczne i	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na	• czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i	• zredagować opowiadanie twórcze, w którym przedstawi własne wyjaśnienie zmian pór roku

	fantastyczne • zdefiniować mit	temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu	mitu	wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	
106. i 107. Daremny trud Syzyfa – o karze za zuchwałość	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • zdefiniować mit • zdefiniować związek frazeologiczny	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu • wskazać związek frazeologiczny	• czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu • objaśniać znaczenie związków frazeologicznych	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • stosować w wypowiedziach związki frazeologiczne	• wyjaśnić przenośne znaczenie wyrażenia <i>syzyfowa praca</i>
108. Frazeologizm poprawny czy błędny	• wyszukać związki frazeologiczne w słowniku frazeologicznym	• odczytać znaczenia związków frazeologicznych i podać przykłady ich zastosowania	• zastąpić wskazane sformułowania związkami frazeologicznymi • odczytać skróty i oznaczenia słownikowe	• korzystać ze słownika frazeologicznego • podjąć próby korzystania z internetowych wersji słownika	• samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika frazeologicznego • korzystać z internetowych wersji słownika • ukazać dosłowne znaczenie wskazanych związków frazeologicznych, ilustrując je w humorystyczny sposób
109. Krótko i zwięźle lub dłużej i ciekawiej	• zdefiniować główne części zdania – podmiot i orzeczenie • zdefiniować zdanie	• wskazać główne części zdania – podmiot i orzeczenie • wskazać zdanie pojedyncze	• odróżnić zdanie pojedyncze rozwinięte od nierozwiniętego • ustalić, które określenia	• uzupełnić określeniami wykresy zdań pojedynczych rozwiniętych • sporządzić wykresy zdań pojedynczych rozwiniętych	• samodzielnie wykonać wykresy wskazanych zdań pojedynczych rozwiniętych

	pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte	rozwinięte i nierozwinięte • wskazać określenia należące do grupy podmiotu i do grupy orzeczenia	należą do grupy podmiotu, a które – do grupy orzeczenia		
110. Pan przecinek przychodzi z wizytą	• czytać ze zrozumieniem teksty informacyjne • podać zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym • wskazać spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • wskazać spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka	• stosować przecinek przed określonymi spójnikami • nie stosować przecinka przed określonymi spójnikami	• stosować przecinek po okrzykach i rzeczownikach w wołaczach	• stosować przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
111. i 112. Wyczyny Heraklesa	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować, czym są wydarzenia i postacie realistyczne oraz fantastyczne • zdefiniować mit	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu • zredagować plan wydarzeń	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• wyjaśniać, co łączy Heraklesa z Supermanem i Spider-Manem • wyjaśnić znaczenie wyrażenia <i>stajnia Augiasza</i>
113. Opowiem, jak było	• wyjaśnić, czym jest opowiadanie odtwórcze • ustnie opowiadać, zachowując kolejność wydarzeń • zredagować początek	• ustnie opowiadać, zachowując trójdzielną kompozycję wypowiedzi • zredagować opowiadanie na podstawie historyjki obrazkowej	• zredagować opowiadanie zgodnie z planem	• zredagować opowiadanie odtwórcze • stosować odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej • wydzielać akapity w wypowiedzi pisemnej	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne i wyczerpujące opowiadanie odtwórcze, unikając powtórzeń

	opowiadania				
114. Jak Ariadna pomogła Tezeuszowi?	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wyjaśnić, czym różnią się wydarzenia i postacie realistyczne od fantastycznych • zdefiniować mit	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu • sporządzić notatkę	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• wyjaśnić przerośnięte znaczenie wyrażenia <i>nić Ariadny</i>
115. Pijemy nektar, jemy ambrosję i zbieramy laury	• wskazać związki frazeologiczne wywodzące się z mitologii	• wyjaśnić pochodzenie wskazanych związków frazeologicznych	• stosować związki frazeologiczne wywodzące się z mitologii	• wskazać nawiązania do mitologii, np. w hasłach reklamowych	• przygotować pytania i zadania na konkurs „Znawca mitologii greckiej”
116. Dramat w przestworzach	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wyjaśnić, czym różnią się wydarzenia i postacie realistyczne od fantastycznych • zdefiniować mit	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne	• czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• narysować ilustrację do mitu • wyjaśnić znaczenie związku frazeologicznego <i>ikarowe loty</i> • zredagować kilkuzdaniową wypowiedź, w której wyjaśni, dlaczego artyści częściej czynią bohaterem swoich dzieł Ikara, a nie Dedala

		wymienić charakterystyczne cechy mitu			
117. i 118. Spotkanie z podmiotami szeregowym i domyślnym	- zdefiniować podmiot szeregowy - zdefiniować podmiot domyślny	- wskazać podmiot szeregowy - wskazać podmiot domyślny	określić rodzaj podmiotu we wskazanym zdaniu	przekształcać tekst, unikając powtórzeń poprzez wprowadzenie podmiotu domyślnego	bezbłędnie rozpoznawać podmiot szeregowy i podmiot domyślny
119. Praktyka czyni mistrza – ćwiczymy pisownię wyrazów z <i>ch</i> i <i>h</i>	- wymienić zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> - poprawnie zapisać wyrazy z <i>ch</i> na końcu wyrazu	- zastosować zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> - poprawnie zapisywać wyrazy z <i>h</i> w środku wyrazu	- tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z <i>h</i> wymieniającym się na <i>g</i>, <i>z</i>, <i>ż</i> - korzystać ze słownika ortograficznego	poprawnie zapisać wyrazy z <i>h</i> niewymiennym	- zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>ch</i> i <i>h</i>) - samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego
122. Jakie drogowskazy odnajdziemy w książkach?	- wymienić kolory występujące na obrazie - wymienić postacie występujące na obrazie	- zaprezentować postacie przedstawione na obrazie - określić miejsce przedstawione na obrazie	- określić kolory dominujące na obrazie i źródło światła - opisać miejsce przedstawione na obrazie - opisać sytuację przedstawioną na obrazie	- opisać pierwszy i drugi plan obrazu - nadać inny tytuł obrazowi	- określić nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, uzasadnić swoją wypowiedź - wyjaśnić związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału - omawiać elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
123. i 124. Zbójca o wrażliwym sercu	- czytać głośno, z podziałem na role - wymienić bohaterów utworu - wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - zdefiniować wersy, strofy, rymy	- czytać głośno i cicho - przedstawić bohaterów utworu - przedstawić miejsce i czas wydarzeń - sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazać w tekście wiersza wersy, strofy, rymy	- czytać głośno, wyraźnie i cicho - określić narratora utworu - opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić 2–3 cechy zbójcy - określić w tekście wiersza rytm	- czytać cicho, głośno i z podziałem na role - określić cechy bohaterów utworu i ich relacje - wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu - ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić nastrój utworu	- zaprezentować informacje o autorze wiersza - zaprezentować mową ciała emocje dzieci
125. i 126. Co jest w życiu najważniejsze?	- czytać głośno i cicho - wymienić bohaterów utworu - wymienić najważniejsze	- czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych - przedstawić bohaterów	- czytać głośno, wyraźnie i cicho oraz z podziałem na role - określić narratora utworu - opowiedzieć w kilku	- czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze	wyjaśnić, co według autora utworu jest najwyższą wartością

	wydarzenia przedstawione w utworze • wyjaśnić, czym różnią się wydarzenia i postacie realistyczne od fantastycznych • zdefiniować baśń	utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy baśni	zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy baśni • przedstawić fragmenty tekstu w pracy plastycznej	• określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako baśń i wskazać w nim charakterystyczne cechy baśni • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi	
127. Katarynka – spotkanie z lekturą i jej autorem	• określić czas i miejsce wydarzeń w utworze	• wymienić bohaterów i krótko o nich opowiedzieć	• scharakteryzować bohaterów utworu	• skorzystać z różnych źródeł informacji • selekcjonować informacje na temat pisarza	• zredagować notatkę na temat życia i twórczości Bolesława Prusa
128. Z wizytą u pana mecenasa	• określić, gdzie rozgrywają się wydarzenia opisane w utworze i jakie postacie w nim występują	• zaprezentować pana Tomasza i opracować notatkę o tym bohaterze w formie mapy myśli • opisać stosunek pana Tomasza do katarynek	• scharakteryzować usposobienie pana Tomasza • wyjaśnić, jak pan Tomasz czuł się w domu przy ulicy Miodowej • opisać mieszkanie bohatera	• przedstawić okoliczności, w jakich bohater odkrył, że mała sąsiadka jest niewidoma	• przedstawić swoje zdanie o tym, czy pan Tomasz w mieszkaniu na Miodowej był szczęśliwy i uzasadnić opinię
129. Nowe mieszkanki ulicy Miodowej	• wyjaśnić, kim były nowe sąsiadki pana Tomasza i czym się zajmowały • opisać warunki, w jakich mieszkały sąsiadki	• wypowiedzieć się na temat dziewczynki, utraty przez nią wzroku i odbioru świata po chorobie	• przedstawić, jak mała bohaterka spędzała czas i czym próbowała się cieszyć	• wytłumaczyć, dlaczego w nowym domu dziewczynka nie czuła się dobrze • określić, w jaki sposób matka dziewczynki okazywała córce uczucia i dlaczego wobec choroby córki była bezradna	• scharakteryzować relacje między matką i córką
130. Historia niezwyklej przemiany	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować nowelę • zdefiniować punkt kulminacyjny • określić, czym jest	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy noweli	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako nowelę i wskazać w nim charakterystyczne cechy noweli	• zaproponować inny tytuł dla fragmentu tekstu • zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach bohaterów

	puenta	wymienić charakterystyczne cechy noweli	- wskazać w utworze punkt kulminacyjny - wskazać w utworze puentę	- wyjaśnić, jak rozumie puentę utworu - porównać doświadczenia bohaterów z własnymi	
131. Jak ciekawie opowiadać?	- zredagować opowiadanie twórcze - wprowadzać dialogi	- planować przebieg wydarzeń, sporządzając plan - wprowadzać dialogi	- zredagować opowiadanie twórcze - zachować trójdzielność kompozycji opowiadania - określić wydarzenie będące punktem kulminacyjnym opowiadania - planować zaskakujące zakończenie (puentę)	- stosować sformułowania nadające wydarzeniom dynamiczny charakter - wprowadzić wydarzenie będące punktem kulminacyjnym opowiadania - wprowadzić zaskakujące zakończenie (puentę)	- samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opowiadanie twórcze, np. dotyczące dalszych losów wybranego bohatera literackiego - świadomie i celowo stosować odpowiednie sposoby urozmaicenia swojego opowiadania
132. Po co nam przydawki?	- zdefiniować przydawkę - wymienić pytania, na które odpowiada przydawka - stosować przydawki w zdaniu	- wskazać przydawkę w zdaniu - rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażona przydawka	ustalić pytania, na które odpowiada przydawka	zaznaczać przydawki na wykresach zdań pojedynczych	- wyjaśnić znaczenie przydawek w zdaniu - ułożyć hasła reklamujące wybrane produkty i wyjaśnić znaczenie występujących w nich przydawek - bezbłędnie sporządzać wykresy zdań pojedynczych i zaznaczać w nich przydawki
133. Jak rozjaśnić obraz świata?	- przeczytać wiersz głośno - określić podmiot liryczny w wierszu - zdefiniować przenośnię	- przeczytać wiersz głośno, wyrażnie - przedstawić podmiot liryczny w wierszu - wskazać w tekście wiersza przenośnię	- przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa - określić temat wiersza - scharakteryzować podmiot liryczny - wyjaśnić, co oznaczają przenośnie: <i>otchlań ulicy</i>, <i>przepaść krawężnika</i> - wymienić 2 uczucia, które wyraża utwór - zinterpretować ostatnią zwrotkę utworu przez przykład intersemiotyczny	- przeczytać wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację - wskazać przenośnie i określić ich funkcję - wyrazić swój sąd o bohaterze wiersza - porównać doświadczenia bohatera z własnymi - określa uczucia wyrażone w wierszu	- zaprezentować informacje o autorze wiersza - opowiadać o swojej działalności w szkolnym wolontariacie

134. i 135. Jacy jesteśmy?	• czytać głośno • wymienić bohaterów tekstu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić po 2–3 cechy opisujące bohaterów	• czytać głośno, wyraźnie • określić narratora • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawić temat rozmowy prowadzonej przez bohaterów	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • zastosować słownictwo określające przeżycia bohaterów i oceniające ich postawy	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, zrehabilitować opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera • wyjaśnić, co sądzi o zasadzie nauczyciela: <i>Nigdy nie rezygnuj, jeśli uważasz, że słuszność leży po twojej stronie</i> i uzasadnić swoje zdanie
136. Czy można żyć bez mediów?	• czytać głośno • wymienić bohaterów tekstu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • określić zasady panujące w rodzinie Zwarowców	• czytać głośno, wyraźnie • określić narratora • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić zasady panujące w domu narratorki	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wyrazić swój sąd o bohaterach • określić zasady panujące w jego domu	• wyjaśnić, co sądzi o słowach mamy: <i>Rozrywka jest z ludźmi, a nie z urządzeniami</i> i uzasadnić swoje zdanie • pracując w grupie, ustalić wady i zalety wpływu mediów na życie współczesnych rodzin

137. i 138. Prasa w naszym życiu	• zdefiniować gazetę i czasopismo • wymienić swoje ulubione czasopismo • odczytać tytuł, numer i datę wydania • wymienić osoby tworzące gazety i czasopisma • określić, czym są nagłówki, lid	• wskazać gazety i czasopisma • wskazywać rodzaje prasy ze względu na częstotliwość ukazywania się • poprawnie zapisywać tytuły czasopism • przedstawić swoje ulubione czasopismo • wymienić osoby tworzące gazety i czasopisma i określić ich pracę • wynotować twórców swojego ulubionego czasopisma • wskazać w wybranym artykule nagłówki, lid, fakty, opinie • wymienić etapy przygotowania gazety lub czasopisma	• odróżniać gazety i czasopisma • rozróżniać rodzaje prasy ze względu na częstotliwość ukazywania się • zaprezentować swoje ulubione czasopismo • opisać pracę osób tworzących gazety i czasopisma • określić cechy osób, wykonujących zawody związane z prasą • odróżniać fakty od opinii • określić etapy przygotowania gazety lub czasopisma	• rozróżniać rodzaje prasy ze względu na tematykę • rozróżniać rodzaje prasy ze względu na odbiorcę • ciekawie zaprezentować swoje ulubione czasopismo • ciekawie opowiedzieć o etapach przygotowania gazety lub czasopisma	• pracując w grupie, przygotować wystawę ulubionych czasopism • zaprezentować zawartość wybranego czasopisma, np. <i>Victor Junior</i> • przygotować artykuł do gazetki szkolnej • określić wady i zalety czasopism drukowanych i w wersji on-line
139. i 140. Czym dopełnić zdanie?	• zdefiniować dopełnienie • zdefiniować okolicznik • stosować dopełnienie i okolicznik w zdaniu	• wskazać dopełnienie w zdaniu • wskazać okolicznik w zdaniu • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażone dopełnienie • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażony okolicznik	• ustalić, na jakie pytania odpowiada dopełnienie • ustalić, na jakie pytania odpowiada okolicznik	• zaznaczać dopełnienie i okolicznik w wykresach zdań pojedynczych	• wyjaśnić znaczenie dopełnienia i okolicznika w zdaniu • bezbłędnie sporządzać wykresy zdań pojedynczych i zaznaczać dopełnienia i okoliczniki
141. Kiedy używamy wielokropka?	• podać zasady użycia wielokropka	• stawiać wielokropek w nawiasie kwadratowym, zaznaczając opuszczony fragment cytowanego tekstu	• stawiać wielokropek po wypowiedzeniach niedokończonych z powodu emocji	• stosować wielokropek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (wielokropek)
142. Nie, nie i jeszcze raz nie	• podać zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami,	• stosować zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami i przymiotnikami	• stosować zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami i przysłówkami	• poprawnie zapisać wyrazy z przeczeniem <i>nie</i>	• zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy)

	przymiotnikami i przysłówkami				• samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego
145. Z kim wyruszyć w nieznane?	- wymienić kolory występujące na obrazie - wymienić postacie występujące na obrazie - określić miejsce przedstawione na obrazie	- zaprezentować postacie przedstawione na obrazie - określić czas i miejsce przedstawione na obrazie - opisać miejsce przedstawione na obrazie	- określić kolory dominujące na obrazie i źródło światła - opisać sytuację przedstawioną na obrazie - objaśnić rolę przedstawionych przedmiotów - ułożyć dialog osób przedstawionych na obrazie	- opisać postacie ukazane na obrazie - określić, czy obraz jest realistyczny, czy fantastyczny, uzasadnić swoje zdanie - opisać dominujące na obrazie kolory, kształty, źródło światła - opisać kompozycję obrazu - określić nastrój, jaki wywołuje obraz - ciekawie opowiedzieć o sytuacji przedstawionej na obrazie	- wymyślić własny tytuł dla obrazu - wyjaśnić związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału - omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
146. Smak przygody	- przeczytać utwór głośno - wskazać podmiot liryczny - zdefiniować wers i strofy - podać definicje rymów dokładnych i niedokładnych - zdefiniować refren - zdefiniować przenośnie i epitety - zdefiniować piosenkę	- przeczytać utwór głośno, wyraźnie - przedstawić podmiot liryczny - wskazać w tekście wersy i strofy - wskazać rymy dokładne i niedokładne - wskazać w utworze refren - wskazać w tekście epitety - wskazać cechy piosenki	- przeczytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa - odróżniać rymy dokładne od niedokładnych - określić temat utworu - określić podmiot liryczny - wskazać w tekście przenośnie - wymienić 2 uczucia, jakie wyraża utwór - określić cechy piosenki	- przeczytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację - określić funkcję epitetów i przenośni w utworze - wyjaśnić, jaką rolę odgrywa w życiu wyobraźnia	• narysować krainę fantazji
147. i 148. Dlaczego warto czytać książki?	- czytać głośno i cicho - wymienić bohaterów utworu - wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - zdefiniować adaptację	- czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych - przedstawić bohaterów utworu - przedstawić miejsce i czas wydarzeń - sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazać postacie realistyczne i fantastyczne - wymienić	- czytać głośno, wyraźnie i cicho - określić narratora utworu - opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić 2–3 cechy głównego bohatera utworu - wyjaśnić pojęcie <i>adaptacja</i> - przedstawić fragmenty tekstu w pracy plastycznej	- czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić cechy bohaterów utworu - określić postacie realistyczne i fantastyczne - wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu - porównać doświadczenia bohaterów z własnymi - podać przykłady innych adaptacji	- samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera - pracując w grupie, sporządzić listę książek zasługujących na uwagę młodego czytelnika

		charakterystyczne cechy adaptacji			
149. Witajcie w Narnii – w krainie po drugiej stronie... szafy	• prowadzić rozmowę na temat głównych postaci występujących w książce • korzystać ze słownika języka polskiego • poszerzyć zasób słownictwa	• wnioskować na podstawie tekstu • odczytać tekst za pomocą przekładu intersemiotycznego	• zaplanować szczegółowo uważny sposób poznania treści lektury	• skorzystać z różnych źródeł informacji	• przybliżyć życie i twórczość Clive’a Staplesa Lewisa • samodzielnie zrealizować projekt
150. Światy po jednej i po drugiej stronie szafy	• określić, kiedy i gdzie toczyła się akcja powieści, zanim Łucja odkryła tajemnicze przejście w szafie	• wskazać, który świat przedstawiony w utworze można uznać za realistyczny, a który – za fantastyczny • opisać, jak wyglądała Narnia	• wymienić przykłady postaci realistycznych i fantastycznych występujących w lekturze • wypowiedzieć się na temat tego, jak długo trwały wydarzenia w Narnii, a ile czasu zajmowały w świecie, z którego pochodzą dzieci	• wytłumaczyć, dlaczego rodzeństwo początkowo nie wierzyło w opowieści Łucji • porównać życie rodzeństwa przed odkryciem Narnii i po nim	• opisać wygląd postaci, którą mógłby spotkać w Narnii • wymyślić nazwę dla mieszkańca Narnii na podstawie opisu koleżanki lub kolegi
151. Bohaterowie opowieści	• wziąć udział w pracy grupy nad stworzeniem plakatu obrazującego wybraną osobę spośród rodzeństwa	• przedstawić Białą Czarownicę • wymienić cechy charakteru Aslana	• scharakteryzować Edmunda i wyjaśnić, co sprawiło, że stał on się podatny na słowa Czarownicy • wymienić wartości, którymi kierowało się rodzeństwo, pomagając mieszkańcom Narnii	• przeanalizować przemianę Edmunda • porównać Narnię pod rządami Czarownicy i po ich upadku	• wybierać swoją ulubioną postać i uzasadnić jej wybór
152. Walka dobra ze złem	• przestawić dwa obozy, na jakie byli podzieleni mieszkańcy królestwa Narnii i wyjaśnić, z czego to wynikało	• objaśnić, o co Piotr, Edmund, Zuzanna i Łucja walczyli z Białą Czarownicą	• wyjaśnić, kto w Narnii był uosobieniem zła i uzasadnia swoją odpowiedź	• wymienić przedstawione w utworze przedmioty, postacie lub wydarzenia, które wywołują skojarzenia ze znanymi baśniami • wytłumaczyć przesłanie utworu	• określić, dlaczego w baśniach pojawiają się nierzeczywiste postacie, przedmioty, wydarzenia
153. W Narnii przygody nigdy się nie kończą!	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • określić postacie realistyczne i fantastyczne	• przedstawić inne powieści fantasy • wyjaśnić, dlaczego powieści fantasy znajdują wielu czytelników

		wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać postacie realistyczne i fantastyczne	bohaterów utworu	• wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi	
154. Jak napisać dedykację?	• zredagować dedykację według wzoru	• zredagować dedykację, uwzględniając konieczne elementy • pisać krótko, zwięźle i konkretnie	• stosować zwroty grzecznościowe • stosować odpowiednią kompozycję i układ graficzny	• zredagować dedykację odpowiednią do sytuacji i adresata • uzasadnić, że dedykacja to tekst użytkowy przydatny w podtrzymywaniu więzi społecznych	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować oryginalną dedykację
155. Jak są powiązane wyrazy w zdaniu?	• zdefiniować związek główny i związki poboczne • wskazać w zdaniu związek główny	• wskazywać związki wyrazowe • wskazać w związkach wyrazowych wyrazy określone i określające • wskazać w zdaniu związki poboczne	• tworzyć związki wyrazowe • wypisać ze zdania związki poboczne	• rozwijać zdania pojedyncze nierozwinięte w zdania pojedyncze rozwinięte • wskazywać w utworzonym zdaniu związek główny i związki poboczne	• pracując w grupie, ułożyć dialog tematycznie związany z kinematografią i wykorzystać w nim czasowniki, o których mowa w tekście <i>Gramatyka w praktyce</i> , s. 301
156. Martyna na dachu świata!	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterkę utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać postacie realistyczne i fantastyczne	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • określa temat tekstu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy bohaterki utworu • wskazuje zastosowane w tekście porównania i epitety	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w tekście • określić cechy bohaterki • wyrazić swój sąd o bohaterce i jej zachowaniu • określić uczucia bohaterki • określa funkcje wskazanych w tekście porównań i epitetów	• zaprezentować informacje o autorce dziennika • zredagować wypowiedź zatytułowaną „Kartka z mojego dziennika”
157. Wyprawa pełna emocji, czyli Tomek i Huck na tropie skarbu	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować powieść	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy bohaterów utworu	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów • opisać uczucia bohaterów • podać inne przykłady powieści przygodowej	• zaprezentować informacje o autorze książki • zachęcić rówieśników do przeczytania całej lektury, prezentując inne przygody Tomka Sawyera

	przygodową • zdefiniować nadawcę i odbiorcę komunikatu	• sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy powieści przygodowej	• określić tekst jako powieść przygodową • określić nadawcę i odbiorcę komunikatu na skale		
158. i 159. Niezwykła tajemnica zamku	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować powieść przygodową	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy powieści przygodowej	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy bohatera utworu • określić tekst jako powieść przygodową	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów • opisać uczucia Paragona w czasie nocnej wyprawy na zamek • podać inne przykłady powieści przygodowej	• zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach Paragona lub wykonać ćwiczenie 8, s. 311 • wyczerpująco wypowiedzieć się na temat wydarzeń przedstawionych w utworze, odwołując się do znajomości całej lektury
160. Zgłębiamy tajniki pracy radiowców	• wymienić osoby tworzące audycje radiowe • wyjaśnić pojęcia: <i>emisja, ramówka, program cykliczny</i>	• wymienić osoby tworzące audycje radiowe i określić ich pracę • używać w zdaniach pojęć: <i>emisja, ramówka, program cykliczny</i>	• opisać pracę osób tworzących audycje radiowe • określić cechy osób wykonujących zawody związane z radiem • odróżniać rodzaje audycji radiowych • wypowiadać się na temat swojej ulubionej audycji radiowej • w wypowiedzi posługiwać się pojęciami: <i>emisja, ramówka, program cykliczny</i>	• wymienić osoby tworzące audycje radiowe i opisać ich pracę • określić cechy osób wykonujących zawody związane z radiem • ciekawie opowiadać o swojej ulubionej audycji radiowej • wskazać podobieństwa i różnice między radiem a telewizją	• korzystając z internetu, ustalić dni i godziny nadawania audycji radiowych dla dzieci i młodzieży w dowolnej stacji radiowej
161. i 162. Tworzymy zdania złożone współrzędnie i podrzędnie	• zdefiniować zdania złożone współrzędnie • zdefiniować zdania złożone podrzędnie • zdefiniować zdania składowe w zdaniu	• wskazać zdanie złożone współrzędnie • wskazać zdanie złożone podrzędnie • wskazać zdania składowe w zdaniu złożonym	• odróżniać zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie • wskazać zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie	• odróżnić wykres zdania złożonego współrzędnie od wykresu zdania złożonego podrzędnie • wykonywać wykresy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie	• odróżniać zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie i samodzielnie wykonywać ich wykresy

	złożonym • układać zdania złożone ze zdań składowych	• wskazać zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie	• stosować odpowiednie spójniki, łącząc zdania pojedyncze w złożone		
163. Gdzie postawić przecinek w zdaniu złożonym?	• wymienić zasady użycia przecinka w zdaniu • wymienić spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • wymienić spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka	• zastosować zasady użycia przecinka w zdaniu • skorzystać ze słownika	• poprawnie oddzielać przecinkiem zdania składowe	• stosować przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
164. Kiedy mała, a kiedy wielka litera?	• wymienić zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, pseudonimów, przezwisk, tytułów, nazw świąt i dni świątecznych • wymienić zasady pisowni małą literą nazw obrzędów i zwyczajów • wymienić zasady pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet	• zastosować zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, pseudonimów, przezwisk, tytułów, nazw świąt i dni świątecznych • stosować zasady pisowni małą literą nazw obrzędów i zwyczajów • stosować zasady pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet • wymienić zasady pisowni wielką literą nazw gwiazd, planet i ich mieszkańców • wymienić zasady pisowni małą literą spójników i przyimków występujących wewnątrz tytułów • wyszukiwać podane hasła w słowniku ortograficznym	• poprawnie zapisywać imiona, nazwiska, pseudonimy, przezwiska, tytuły, nazwy świąt i dni świątecznych • poprawnie zapisywać wielką literą nazwy państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet • stosować zasady pisowni wielką literą nazw gwiazd, planet i ich mieszkańców • stosować zasady pisowni małą literą spójników i przyimków występujących wewnątrz tytułów • korzystać ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisywać małą literą przymiotniki utworzone od nazw własnych • poprawnie zapisywać wielką literą nazwy gwiazd, planet i ich mieszkańców • samodzielnie korzystać ze słownika ortograficznego	• zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia wielką i małą literą) • wyjaśnić, z czego wynika pisownia małą literą wyrazów <i>ocean spokojny</i> , <i>japonka</i> , <i>węgierka</i>
167. Jak artysta przedstawił pogodne życie?	• wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie	• zaprezentować postacie przedstawione na obrazie • określić czas i miejsce	• określić kolory dominujące na obrazie i źródło światła • opisać miejsce	• opisać pejzaż i ukazane na obrazie postacie • określić, czy obraz jest realistyczny,	• określić nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, uzasadnić swoją wypowiedź

	występujące na obrazie • określić miejsce przedstawione na obrazie	przedstawione na obrazie	przedstawione na obrazie • opisać sytuację przedstawione na obrazie	czy fantastyczny, uzasadnić swoje zdanie • opisać dominujące na obrazie kolory, kształty, źródło światła • opisać kompozycję obrazu • określić nastrój, jaki wywołuje obraz	• omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • namalować własny obraz zatytułowany „Pogodne życie”
168. Zawód nauczyciel	• opowiedzieć o swoich emocjach i refleksjach związanych z piosenką <i>Dzień jeden w roku</i>	• określić nastrój panujący w utworze	• wskazać wartości związane z Wigilią Bożego Narodzenia • wyjaśnić zastosowane w tekście przenośnie	• określić funkcję powtarzanych w utworze wersów i zwrotek	• odnaleźć nagranie piosenki w wykonaniu Czerwonych Gitar i opowiedzieć o swoich wrażeniach związanych z tym utworem
170. Czego dziadkowi do szczęścia potrzeba?	• wymienić bohaterów tekstu i krótko się o nich wypowiedzieć	• określić potrzeby oraz doświadczenia bohaterów tekstu i łączącą ich relację	• odczytać znaczenie frazeologizmu <i>poczuć się jak w niebie</i>	• w identyfikacji problematyki utworu odwołać się do własnych doświadczeń	• uczestniczyć w rozmowie na temat roli dziadków w życiu uczniów oraz sytuacji starszych osób we współczesnym świecie
171. Wielkanoc – święta pełne radości	• przedstawić tematykę utworu	• określić nastrój panujący w utworze • zredagować świąteczne życzenia	• wskazać zastosowane w utworze środki stylistyczne: epitety, zdrobnienie, uosobienie	• określić funkcję środków stylistycznych w utworze	• wypowiada się na temat wielkanocnych zwyczajów i symboli
172. Jakie święto obchodzimy 3 maja?	• wskazać temat utworu i	• określić nastrój panujący w utworze	• odwołać się do własnych doświadczeń oraz wiedzy związanych ze świętem Konstytucji 3 maja	• wyjaśnić przenośnię	• uczestniczy w rozmowie na temat patriotyzmu
173. Mama – najpiękniejsza istota na świecie	• wymienić bohaterów tekstu	• określić stosunek narratora do jego mamy	• wskazać zastosowane w tekście sformułowania – bezpośredniego zwrotu do adresata i zwrotów charakterystycznych dla języka potocznego	• zredagować opis twarzy bliskiej mu osoby • wyjaśnić funkcję zastosowanych w tekście sformułowań – bezpośredniego zwrotu do adresata i zwrotów charakterystycznych dla języka potocznego	• uczestniczyć w rozmowie na temat potrzeb i marzeń mam

Opracowała: Lidia Bancierz

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE VI

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawnie pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym ortograficznym i interpunkcyjnym,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając funkcję lidera,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach tematycznych związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,
- wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,

- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy,
- często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,
- ma kłopoty z techniką czytania,
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- wykazuje się niechęcią do nauki,
- zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- nie angażuje się w pracę grupy.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Nowe słowa na start*, klasa 7.

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z materiałem zawartym w podręczniku *Nowe słowa na start* w klasie 7.

Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Oblicza miłości	• opisuje obraz • podaje nazwy barw użytych przez malarza	• wyjaśnia, dlaczego bohaterowie przedstawieni na obrazie mają zasłonięte twarze	• przedstawia skojarzenia związane z obrazem	• interpretuje znaczenie barw • wyraża swoją opinię na temat obrazu	• podejmuje dyskusję na temat komentarza artysty odnoszącego się do jego dzieł • porównuje obraz z innymi tekstami kultury poruszającymi temat miłości
3. Twórca i jego czasy – Antoine de Saint-Exupéry	• wymienia najważniejsze elementy biografii Antoine’a de Saint-Exupéry’ego • umiejscawia powstanie <i>Małego Księcia</i> w czasie	• charakteryzuje twórczość Antoine’a de Saint-Exupéry’ego	• wskazuje elementy autobiograficzne w książce	• wypowiada się na temat specyfiki <i>Małego Księcia</i> jako książki dla każdego	• wypowiada się na temat wydarzeń historycznych współczesnych autorowi
4., 5., 6., 7., 8. Antoine de Saint-Exupéry, <i>Mały Książę</i> (lektura obowiązkowa)	• relacjonuje treść utworu • określa rodzaj literacki utworu • wskazuje wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym • wyjaśnia znaczenie terminu <i>przypowieść</i>	• zapisuje wydarzenia w punktach • wypowiada się na temat narracji w utworze • charakteryzuje tytułowego bohatera • charakteryzuje mieszkańców danych planet • wskazuje przyczyny wyruszenia Małego Księcia w podróż	• opisuje wewnętrzną przemianę pilota • wskazuje w utworze cechy przypowieści • omawia relację pomiędzy Małym Księciem a różą • wyjaśnia symbolikę danych mieszkańców planet • interpretuje znaczenie aforyzmów znajdujących się w utworze • interpretuje decyzję Małego Księcia o odejściu	• odnosi zachowania mieszkańców danych planet do świata dorosłych • omawia symbolikę podróży w odniesieniu do utworu oraz w sensie ogólnym • wypowiada się na temat relacji międzyludzkich w odniesieniu do utworu • wypowiada się na temat znaczenia dzieciństwa w odniesieniu do utworu	• podejmuje dyskusję na temat obecności zachowań przedstawionych w utworze w świecie współczesnym • omawia sposób przedstawienia relacji międzyludzkich w innych tekstach kultury • porównuje utwór z jego ekranizacją w reżyserii Marka Osborne’a
9. Miłość i śmierć	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki utworu • wskazuje podmiot liryczny w utworze	• określa funkcję zwrotów do adresata	• interpretuje znaczenie wiersza • wyjaśnia sens puenty utworu	• wypowiada się na temat sprzeczności zaprezentowanych w utworze	• podejmuje dyskusję na temat przyczyn i sensu lęku przed miłością
10.	• relacjonuje treść danych	• określa rodzaj narracji	• omawia funkcję elementów	• interpretuje znaczenie danych	• podejmuje dyskusję na temat

To też miłość	fragmentów • przyporządkowuje tekst do właściwego rodzaju literackiego i uzasadnia swój wybór	• charakteryzuje główną bohaterkę • wskazuje w utworze cechy literatury fantastycznej	fantastycznych dla wymowy danych fragmentów	fragmentów	skutków zetknięcia z cierpieniem • wypowiada się na temat różnych rodzajów miłości, wskazując przykłady z wybranych tekstów kultury
11. Twórca i jego czasy – Juliusz Słowacki	• wymienia najważniejsze elementy biografii Juliusza Słowackiego • umiejscawia romantyzm w czasie	• wymienia najważniejsze cechy epoki romantyzmu	• charakteryzuje twórczość Juliusza Słowackiego	• wskazuje powiązania pomiędzy twórczością Juliusza Słowackiego a światopoglądem epoki	• analizuje obraz Friedricha pod kątem cech romantycznych
12., 13., 14., 15., 16. Juliusz Słowacki, <i>Balladyna</i> (lektura obowiązkowa)	• relacjonuje treść dramatu • wskazuje cechy dramatu • określa czas i miejsce zdarzeń • dokonuje podziału bohaterów na bohaterów realistycznych i bohaterów fantastycznych	• zapisuje w punktach historię zbrodni Balladyny • charakteryzuje Balladynę • charakteryzuje Goplanę • wskazuje sceny komiczne i tragiczne • omawia cechy gatunkowe tragedii	• określa funkcję świata fantastycznego w utworze • charakteryzuje różne sposoby sprawowania władzy przedstawione w utworze • określa funkcję ironii w dramacie • opisuje ewolucję Balladyny	• wyjaśnia, na czym polega tragizm tytułowej bohaterki • wyjaśnia symboliczne znaczenie korony Popielów • opisuje scenę sądu i śmierci tytułowej bohaterki	• analizuje wskazany plakat teatralny • formułuje na podstawie dramatu uniwersalne prawdy o ludzkiej psychice • omawia nawiązania kulturowe obecne w dramacie
17. Prawdziwa miłość	• relacjonuje treść danych fragmentów utworu • określa rodzaj literacki fragmentów utworu	• wypowiada się na temat narracji fragmentów utworu • wypowiada się na temat uczucia łączącego bohaterów	• omawia emocje bohaterów • interpretuje tytuł	• analizuje sposób, w jaki bohaterowie mówią o chorobie	• podejmuje dyskusję na temat opłacalności emocjonalnego angażowania się, w sytuacji gdy istnieje ryzyko utraty kochanej osoby
18. Jak budować akapity i skomponować tekst	• przedstawia elementy kompozycji wypowiedzi argumentacyjnej • wskazuje cechy dobrze skomponowanego tekstu • wymienia cechy składające się na wewnętrzną spójność wypowiedzi • organizuje tekst, nie zawsze zachowując logikę	• formułuje plan wypowiedzi argumentacyjnej • porządkuje podaną wypowiedź • wskazuje w podanym tekście zdanie główne akapitu • tworzy wewnętrznie uporządkowane wypracowanie o umiarkowanym stopniu spójności	• koryguje dane wypracowanie • formułuje wstęp do wypracowania • tworzy wewnętrznie uporządkowane, na ogół spójne wypracowanie	• tworzy wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie	
19. Jak uzasadniać swoje zdanie	• odróżnia argument od przykładu • w podanym tekście wskazuje tezę, argumenty	• formułuje argumenty do podanej tezy	• podaje przykłady do argumentów	• formułuje wypowiedź o wnikliwej i konsekwentnej argumentacji, popartą trafnymi przykładami	

	i przykłady				
20., 21. Teatr	• omawia specyfikę teatru starożytnej Grecji • wyjaśnia znaczenie terminu <i>przedstawienie realistyczne</i>	• wskazuje zmiany, jakie zaszły w rozwoju teatru • rozpoznaje elementy języka teatru w przedstawieniu • omawia specyfikę teatru elżbietańskiego	• wskazuje cechy teatru antycznego obecnie • omawia relacje pomiędzy dramatem a teatrem • omawia specyfikę teatru współczesnego • wyjaśnia znaczenie terminu <i>przedstawienie awangardowe</i>	• interpretuje wybrane przedstawienie teatralne	• wypowiada się na temat roli reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego • podejmuje dyskusję na temat granic wolności reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego • pisze recenzję przedstawienia teatralnego
22. Fonetyka – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>głoska, spółgłoska, samogłoska, litera</i> • dokonuje podziału wyrazu na głoski • wskazuje w wyrazie samogłoski i spółgłoski	• określa funkcję głoski <i>i</i> w podanych wyrazach • zapisuje wymowę wyrazu i wskazuje różnice pomiędzy wymową a pisownią • na ogół poprawnie wymawia wyrazy	• dokonuje poprawnego podziału wyrazu • poprawnie wymawia wyrazy	• koryguje błędną wymowę wyrazów	• układa zdania ćwiczące wymowę
23. Upodobnienia i uproszczenia fonetyczne	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>upodobnienia fonetyczne, ubezdźwięcznienia, udźwięcznienia, upodobnienia wsteczne i postępowe, upodobnienia wewnątrzwyrazowe, upodobnienia międzywyrazowe, utrata dźwięczności w wygłosie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i> • wskazuje spółgłoski powodujące upodobnienia	• wskazuje kierunek upodobnienia w podanych wyrazach • wskazuje upodobnienia międzywyrazowe w podanym tekście	• wskazuje wyrazy, w których wolno lub należy upraszczać grupy spółgłoskowe • wskazuje wyrazy, w których nie wolno upraszczać grup spółgłoskowych	• koryguje błędy w wymowie i wyjaśnia ich przyczynę	
24. Kiedy pisać <i>q</i> oraz <i>ę</i>	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>samogłoski nosowe</i> • referuje zasady pisowni samogłosek <i>q</i> i <i>ę</i> w zakończeniach wyrazów	• wyjaśnia przyczynę problemu z zapisem samogłosek <i>q</i> i <i>ę</i>	• wskazuje przykłady wyrazów kończących się na <i>q</i> i <i>ę</i> • wskazuje słowa, w których <i>q</i> wymienia się na <i>ę</i> oraz <i>ę</i> na <i>q</i>	• bezbłędnie stosuje zasady pisowni <i>q</i> i <i>ę</i> w wypowiedzi pisemnej	
25. Podsumowanie wiadomości	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	i pojęciami: <i>paradoks, ironia, tragedia, akapit, argument, przykład, wypowiedź argumentacyjna, kompozycja, wewnętrzna spójność, głoska, samogłoska, spółgłoska, upodobnienia i uproszczenia fonetyczne</i>			• uogólnia, podsumowuje i porównuje	
27. Pochwała życia	• opisuje, co zostało przedstawione na obrazie	• wskazuje podział obrazu na części tematyczne • opisuje postacie przedstawione na obrazie	• omawia kolorystykę dzieła • przedstawia na podstawie wybranych źródeł cechy impresjonizmu	• wypowiada się na temat wyjątkowego charakteru dzieła Renoira • wskazuje cechy impresjonizmu na obrazie	• omawia wybrany obraz impresjonistyczny
28. Twórca i jego czasy – Jan Kochanowski	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>renesans, humanizm</i> • wymienia najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego • umiejscawia renesans w czasie	• charakteryzuje twórczość Jana Kochanowskiego	• wskazuje charakterystyczne cechy renesansu	• omawia związek twórczości Jana Kochanowskiego ze światopoglądem epoki	• wskazuje cechy renesansowe na obrazie Mantegny
29. Przepis na szczęście (Jan Kochanowski – poeta wymieniony w podstawie programowej)	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>fraszka, apostrofa, archaizm</i> • relacjonuje treść fraszek • wskazuje podmiot liryczny we fraszkach • wskazuje adresata lirycznego fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> • wskazuje archaizmy w utworach	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w każdej z fraszek • wskazuje apostrofę i wyjaśnia jej funkcję • przedstawia współczesną formę wskazanych archaizmów	• przedstawia stosunek Jana Kochanowskiego do natury na podstawie fraszki <i>Na lipę</i> • wskazuje kontekst biograficzny we fraszce <i>Na dom w Czarnolesie</i>	• omawia renesansowy charakter fraszek	• podejmuje dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia
30. Na scenie życia (Jan Kochanowski – poeta wymieniony w podstawie programowej)	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>fraszka, wiersz sylabiczny, rym, powtórzenie, archaizm</i> • relacjonuje treść fraszek • wskazuje archaizmy w utworach	• przedstawia obraz młodości zawarty w utworze <i>Na młodość</i> • dokonuje podziału podanych fraszek na fraszki filozoficzne i fraszki obyczajowe • przedstawia układ	• omawia funkcję powtórzenia na początku fraszki <i>O żywocie ludzkim</i> • omawia funkcję środków stylistycznych użytych w utworach	• omawia refleksję o człowieku zawartą we fraszce <i>O żywocie ludzkim</i>	• podejmuje dyskusję na temat aktualności fraszki <i>Na młodość</i>

		rymów we fraszkach • przedstawia współczesną formę wskazanych archaizmów			
31. Sztuka życia (Jan Kochanowski – poeta wymieniony w podstawie programowej)	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pieśń, cnota, pytanie retoryczne</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny utworu • wskazuje adresata lirycznego utworu	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • podaje nazwy rodzajów rymów występujących w wierszu	• przedstawia postawę życiową, do której przekonuje podmiot liryczny • omawia funkcję zdań rozkazujących w pieśni	• interpretuje ostatnie zdanie wiersza	• podejmuje dyskusję na temat cech, którymi należy się wykazać w celu osiągnięcia „dobrej sławy”
32. Radość życia (Jan Kochanowski – poeta wymieniony w podstawie programowej)	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pieśń, rym gramatyczny, apostrofa, personifikacja</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny utworu	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • podaje nazwy rodzajów rymów występujących w wierszu	• interpretuje metafory zawarte w wierszu • omawia funkcję apostrofy pojawiającej się w ostatniej strofie wiersza • omawia funkcję personifikacji	• wyjaśnia przesłanie wiersza	• odnajduje w dowolnych źródłach informacje na temat filozofii epikurejskiej
33. Szczęście poety	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Skamander, metafora, słowa potoczne, optymizm</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny utworu	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wskazuje sformułowania, które wiążą się z radością życia	• opisuje przeżycia, których doświadcza podmiot liryczny • interpretuje metaforę powstałą na bazie związku frazeologicznego <i>mieć zielono w głowie</i>	• interpretuje zakończenie wiersza	• wypowiada się na temat sposobów okazywania zadowolenia z życia i optymizmu
34. Być szczęśliwym	• relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny utworu	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • dokonuje podziału wiersza na części tematyczne	• omawia symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • interpretuje tytuł	• interpretuje przyjęcie przez podmiot liryczny postawy wyprostowanej • omawia postrzeganie szczęścia przez podmiot liryczny	• wypowiada się na temat życia i twórczości Czesława Miłosza
35. Chwytaj dzień	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>carpe diem, sentencja</i> • referuje fragment powieści • omawia świat przedstawiony danego fragmentu utworu • określa przynależność danego fragmentu do	• charakteryzuje bohaterów występujących w danym fragmencie utworu • opisuje nastroje uczniów po wejściu do klasy • określa typ narracji występującej w danym fragmencie	• wyjaśnia, w jaki sposób zacytowany na lekcji wiersz łączy się z łacińską sentencją • opisuje przeżycia wewnętrzne wybranego uczestnika lekcji	• wyjaśnia przesłanie prowadzonej przez nauczyciela lekcji • wypowiada swoją opinię na temat przeczytanego fragmentu	• referuje treść całego utworu na podstawie książki lub filmu • omawia rolę, jaką odegrał Keating w życiu uczniów • wypowiada się na temat sposobów osiągania szczęścia

	rodzaju literackiego				
36. Odważnym szczęście sprzyja	• referuje fragment powieści • określa przynależność fragmentu do rodzaju literackiego	• charakteryzuje każdą z bohaterek • wyjaśnia przyczynę sporu pomiędzy bohaterkami • przytacza argumenty wysuwane przez bohaterki	• interpretuje tytuł utworu • omawia argumentację bohaterek	• wyraża swoją opinię na temat sporu zaprezentowanego we fragmencie	• tworzy pracę pisemną związaną z tematem lekcji
37. Wiedzieć, czego się chce	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sumo, motto</i> • referuje fragment powieści • określa przynależność danego fragmentu do rodzaju literackiego	• określa typ narracji występującej w danym fragmencie utworu • charakteryzuje bohaterów danego fragmentu utworu • dokonuje podziału treści na części ze względu na poruszane problemy	• wyjaśnia znaczenie słów: <i>Widzę w tobie grubego gościa</i> • wylicza cechy, które wskazują na to, że Shomintsu jest dobrym trenerem	• wyjaśnia znaczenie mądrości życiowej przekazanej przez trenera	• pisze opowiadanie, którego mottem są słowa: <i>Celem nie jest koniec drogi, tylko posuwanie się naprzód</i>
38., 39. Opis sytuacji, przeżyć wewnętrznych i dzieła sztuki	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki</i> • wymienia elementy składające się na opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki	• omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach • opisuje emocje postaci przedstawionych na ilustracjach	• redaguje opis sytuacji na podstawie podanego planu • opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji • odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne znaczenia wskazanych elementów występujących na obrazach	• tworzy dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji • redaguje pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne i posługując się bogatym słownictwem • wnikliwie przedstawia przy opisie dzieła sztuki elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy arcyzmu, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość	
40. Akcent wyrazowy	• przedstawia zasady stosowania akcentu wyrazowego	• poprawnie akcentuje przeczytane wyrazy	• wskazuje rzeczowniki, w których akcent pada na 3. sylabę od końca	• stosuje w wypowiedzi wyrazy, w których akcent pada na 3. i 4. sylabę od końca	
41. Kiedy pisać <i>i</i> , a kiedy <i>j</i>	• referuje zasady pisowni wyrazów, w których litera <i>i</i> oznacza spółgłoskę <i>j</i> • referuje zasady pisowni zakończeń <i>-i</i>, <i>-ji</i> oraz <i>-ii</i>	• na ogół poprawnie stosuje zasady pisowni <i>i</i> i <i>j</i> w podanych wyrazach • na ogół poprawnie stosuje zasady pisowni zakończeń <i>-i</i>, <i>-ji</i> oraz <i>-ii</i> w podanych wyrazach	• poprawnie stosuje zasady pisowni <i>i</i> i <i>j</i> w podanych wyrazach • poprawnie stosuje zasady pisowni zakończeń <i>-i</i>, <i>-ji</i> oraz <i>-ii</i> w podanych wyrazach	• tworzy własny tekst, wykorzystując w nim wyrazy z zakończeniami <i>-i</i>, <i>-ji</i> oraz <i>-ii</i>	
42.	• odtwarza najważniejsze	• wykorzystuje	• wyciąga wnioski	• poprawnie interpretuje	• wykorzystuje bogate konteksty

Podsumowanie wiadomości	fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>fraszka, archaizm, pieśń, wiersz sylabiczny, rymy gramatyczne, opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki, akcent wyrazowy</i>	najważniejsze konteksty	• określa własne stanowisko	wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
44. Charaktery	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plan pierwszy, plan drugi, tło, portret</i> • opisuje, co przedstawia obraz	• omawia sposób przedstawienia Napoleona	• wskazuje cechy Napoleona podkreślone na portrecie	• interpretuje wymowę obrazu	• przybliża sylwetkę Napoleona • wyjaśnia znaczenie napisów znajdujących się na obrazie i analizuje ich znaczenie w kontekście wymowy obrazu
45. Twórca i jego czasy – Ignacy Krasicki	• wymienia najważniejsze etapy życia Ignacego Krasickiego • umiejscawia epokę oświecenia w czasie	• charakteryzuje twórczość Ignacego Krasickiego	• wskazuje cechy charakterystyczne oświecenia	• omawia związek twórczości Ignacego Krasickiego ze światopoglądem epoki	• omawia obraz Jana Matejki
46. W krzywym zwierciadle (Ignacy Krasicki – poeta wymieniony w podstawie programowej)	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>satyra</i> • relacjonuje treść satyry • określa rodzaj literacki utworu • wskazuje narratora	• dokonuje podziału utworu na części tematyczne • charakteryzuje szlachcica oraz jego żonę • wskazuje na podstawie tekstu cechy gatunkowe satyry	• omawia problem poruszony w satyrze • omawia związek satyry ze światopoglądem epoki	• podejmuje dyskusję nad celowością ośmieszania postaw i zachowań w procesie dydaktycznym	• podejmuje dyskusję na temat zalet i wad obcych wpływów kulturowych
47. Twórca i jego czasy – Aleksander Fredro	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>romantyzm, komedia</i> • wymienia najważniejsze etapy życia Aleksandra Fredry • umiejscawia epokę romantyzmu w czasie	• charakteryzuje twórczość Aleksandra Fredry	• wskazuje cechy charakterystyczne romantyzmu	• wyjaśnia, na czym polegała wyjątkowość Aleksandra Fredry na tle epoki	• omawia genezę <i>Zemsty</i>
48., 49., 50., 51. Aleksander Fredro, <i>Zemsta</i> (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>komedia, komizm charakterów, komizm sytuacyjny, komizm słowny, akt, scena, didaskalia, karykatura, bohaterowie</i>	• wskazuje cechy gatunkowe utworu • dokonuje podziału bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych	• wyjaśnia, na czym polega komizm charakterów, komizm sytuacyjny i komizm słowny w dramacie • wyjaśnia, na czym polega karykaturalne przedstawienie bohaterów	• analizuje scenę oświadczyń Papkina pod względem stosowności stylu do sytuacji • analizuje zakończenie dramatu i omawia jego przesłanie	• podaje przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury • wskazuje w dramacie elementy kultury sarmackiej • porównuje treść dramatu z ekranizacją Andrzeja Wajdy

	<i>pierwszoplanowi, bohaterowie drugoplanowi, bohaterowie epizodyczni, motto</i> • relacjonuje treść dramatu • przyporządkowuje utwór do rodzaju literackiego • określa czas i miejsce akcji	• charakteryzuje bohaterów utworu • wskazuje wątek główny i wątki poboczne utworu • podaje przykłady różnych rodzajów komizmu	• interpretuje tytuł dramatu • wyjaśnia sens motta		
52. Silny charakter	• relacjonuje treść danych fragmentów utworu • określa rodzaj narracji	• charakteryzuje bohatera danych fragmentów utworu	• omawia sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera • interpretuje słowa bohatera: <i>Człowieka można zniszczyć, ale nie pokonać</i>	• analizuje sposób przedstawienia rekinów	• podejmuje dyskusję na temat sentencji: <i>Człowieka można zniszczyć, ale nie pokonać</i> i odnosi ją do wybranych tekstów kultury
53. Przejsć próbę	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> • relacjonuje treść wywiadu	• wyjaśnia, w jaki sposób bohater wywiadu definiuje ból • opisuje powód założenia fundacji i jej cele • wymienia cechy charakteru bohatera wywiadu	• omawia różnice między dzieciństwem a dorosłością według Jana Meli	• pisze charakterystykę Jana Meli	• charakteryzuje postać rzeczywistą lub fikcyjną, która musiała zmagać się z przeciwnościami losu
54. Panować nad życiem	• relacjonuje treść danych fragmentów utworu • określa rodzaj narracji	• omawia świat przedstawiony • wskazuje problem, z którym musi się zmierzyć bohaterka fragmentów	• omawia funkcję narracji pierwszoosobowej we fragmentach • wypowiada się na temat relacji pomiędzy bohaterką a doktorem	• interpretuje słowa bohaterki mówiące o tym, że największym jej przeciwnikiem jest ona sama	• wyjaśnia na wybranych przykładach z tekstów kultury, co to oznacza sformułowanie <i>przejść kontrolę nad własnym życiem</i>
55. Na przekór stereotypom	• relacjonuje treść danego fragmentu • określa czas i miejsce akcji fragmentu	• wypowiada się na temat sposobu narracji • charakteryzuje bohaterów • wskazuje, co zaskoczyło Kubę podczas spotkania z Magdą • przedstawia reakcje otoczenia na związek Magdy i Kuby	• wyjaśnia, dlaczego Kuba zainteresował się niepełnosprawną koleżanką • wyjaśnia, w jakim celu Magda posługuje się ironią • wyjaśnia sens tytułu	• ocenia reakcje otoczenia na związek Magdy i Kuby • omawia przyczyny wzajemnego dystansu pomiędzy osobami pełno- i niepełnosprawnymi	• podejmuje dyskusję na temat sposobu postępowania wobec osób niepełnosprawnych • przedstawia tekst kultury podejmujący temat osób niepełnosprawnych
56.	• wyjaśnia znaczenie	• omawia znane sobie	• wypowiada się na temat	• analizuje funkcję „czarnego	• przedstawia fabułę <i>Gwiezdnych</i>

Czarny charakter	terminów: <i>czarny charakter, komiks, wyraz dźwiękonaśladowczy</i> • relacjonuje treść komiksu	przykłady „czarnych charakterów” z wybranych tekstów kultury	sposobu prezentacji Lorda Vadera w podanym fragmencie komiksu	charakteru” w wybranym tekście kultury • przedstawia swoją opinię na temat komiksu	<i>wojen</i> • omawia rodzaj rysunku zastosowanego w podanym komiksie
57. Charakterystyka	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>charakterystyka, charakterystyka postaci, autocharakterystyka, charakterystyka porównawcza</i> • wskazuje elementy składające się na charakterystykę	• omawia różnice pomiędzy charakterystyką statyczną a charakterystyką dynamiczną	• tworzy plan charakterystyki wybranej postaci literackiej bądź filmowej	• pisze charakterystykę zawierającą opis wyglądu zewnętrznego postaci i wnikliwy opis cech charakteru, konsekwentnie poparty trafnie dobranymi przykładami	• tworzy charakterystykę porównawczą dwóch postaci literackich lub filmowych
58., 59. Malarstwo	• wymienia etapy rozwoju malarstwa	• wskazuje najważniejsze cechy malarstwa na poszczególnych etapach • rozróżnia najważniejsze typy dzieł malarskich ze względu na temat	• omawia elementy języka malarstwa na wybranym dziele	• ocenia dzieło sztuki według podanych kryteriów	• wypowiada opinię na temat sztuki abstrakcyjnej • przygotowuje prezentację na temat wybranego artysty • tworzy pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
60. Czasownik – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czasownik osobowy, czasownik nieosobowy, czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i> • wymienia, przez co odmienia się czasownik • odróżnia formy nieosobowe czasownika od form osobowych	• określa formy gramatyczne czasownika • uzupełnia zdania czasownikami w odpowiedniej formie	• redaguje zdania z nieosobowymi formami czasownika zakończonymi na <i>-no, -to</i> • przekształca zdania, używając odpowiedniej formy czasownika	• modyfikuje wypowiedź za pomocą zmiany aspektu • sporządza notatkę z zastosowaniem nieosobowych form czasownika	• redaguje instrukcję, w której wykorzystuje czasowniki w trybie rozkazującym • odmienia czasowniki kłopotliwe
61. Strony czynna i bierna czasownika	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>strona czynna, strona bierna, wykonawca czynności, obiekt czynności, czasownik przechodni, czasownik nieprzechodni</i> • przedstawia zasadę tworzenia strony biernej czasownika	• przekształca zdania ze strony czynnej na bierną i odwrotnie • odróżnia czasowniki przechodnie od czasowników nieprzechodnich • wskazuje wypowiedzi, w których najważniejszą rolę odgrywa wykonawca	• wskazuje, w jakich okolicznościach używamy strony biernej • odnajduje w tekście czasowniki w stronie biernej i wyjaśnia, w jakim celu zostały użyte	• używa strony biernej w tekstach oficjalnych, np. w stylu urzędowym	

		czynności oraz te, w których najistotniejszy jest obiekt czynności			
62. Imiesłowy – nietypowe formy czasownika	• przedstawia klasyfikację imiesłów • wskazuje imiesłowy w tekście	• tworzy imiesłowy od podanych czasowników • odmienia imiesłowy przymiotnikowe	• przekształca zdania podrzędne w imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe z określeniami • przekształca wskazane zdania na konstrukcje z imiesłowami przysłówkowymi	• wskazuje i poprawia błędy związane z użyciem imiesłów • redaguje tekst z użyciem wszystkich rodzajów imiesłów	
63. Pisownia <i>nie</i> z imiesłowami	• wymienia zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami	• stosuje zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami • tworzy imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i>	• zastępuje określenia oznaczające cechy z imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i>	• redaguje tekst z użyciem imiesłów z przeczeniem <i>nie</i>	
64. Podsumowanie wiadomości	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>charakterystyka, karykatura, komiks, strona czynna czasownika, strona bierna czasownika, aspekt, formy osobowe czasownika, formy nieosobowe czasownika, imiesłowy</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
66. Ojczyzna	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pierwszy plan, drugi plan, symbol, ciepła paleta barw</i> • opisuje obraz, uwzględniając podział na plany	• wyjaśnia znaczenie czasu, w jakim powstał obraz Jacka Malczewskiego <i>Ojczyzna</i>, dla jego wymowy	• interpretuje symbolikę kajdan przedstawionych na obrazie	• analizuje wpływ barw na wymowę obrazu	• przedstawia podobny sposób przedstawiania ojczyzny w innych tekstach kultury
67. Twórca i jego czasy – Adam Mickiewicz	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>romantyzm</i> • wymienia najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza • umiejscawia epokę romantyzmu w czasie	• charakteryzuje twórczość Adama Mickiewicza	• wskazuje cechy charakterystyczne romantyzmu	• omawia związek pomiędzy twórczością Adama Mickiewicza a ideami epoki	• omawia wskazane obrazy pod kątem ich związku z epoką
68.	• wyjaśnia znaczenie	• opisuje bohaterkę	• wyjaśnia znaczenie terminu	• wypowiada się na temat	• przedstawia sylwetkę Emilii Plater

Poświęcić się dla ojczyzny (Adam Mickiewicz – poeta wymieniony w podstawie programowej)	terminu <i>powstanie narodowyzwolencze</i> • relacjonuje treść wiersza	wiersza Adama Mickiewicza <i>Śmierć Pułkownika</i> • wymienia wartości istotne dla bohaterki wiersza	<i>romantyczna legenda bohatera</i> • interpretuje ostatnią strofę utworu • omawia funkcję porównania bohaterki wiersza do Czarnieckiego	klimatu dominującego w wierszu	na podstawie dowolnych źródeł
69., 70. Walczyć za ojczyznę (Adam Mickiewicz – poeta wymieniony w podstawie programowej)	• relacjonuje treść utworu Adama Mickiewicza <i>Reduta Ordona</i> • określa rodzaj literacki utworu	• wypowiada się na temat narratora • wskazuje przykłady animizacji • wskazuje wyrazy dźwiękonaśladowcze	• omawia sposób przedstawienia wydarzeń • porównuje sposób przedstawienia napastników i obrońców • omawia sposób przedstawienia cara • określa funkcję animizacji • określa funkcję nagromadzenia wyrazów dźwiękonaśladowczych w utworze	• formułuje przesłanie <i>Reduty Ordona</i>	• przedstawia sylwetkę Juliana Konstantego Ordona na podstawie dowolnych źródeł
71. Tęsknota za ojczyzną	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>hierarchia wartości, neologizm</i> • referuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wypowiada się na temat adresata lirycznego • nazywa uczucia podmiotu lirycznego • opisuje kraj przedstawiony przez podmiot liryczny • wskazuje w wierszu neologizmy	• omawia znaczenie refrenu dla wymowy wiersza • interpretuje znaczenie określenia <i>światło-cień</i> w kontekście wiersza • omawia funkcję neologizmów w wierszu	• wypowiada się na temat hierarchii ważności podmiotu lirycznego • analizuje sposób osiągnięcia nostalgicznego nastroju wiersza	• omawia obraz Józefa Chelmońskiego <i>Bociany</i>
72. Twórca i jego czasy – Henryk Sienkiewicz	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pozytywizm, emigracja</i> • wymienia najważniejsze etapy życia Henryka Sienkiewicza • umiejscawia epokę pozytywizmu w czasie	• wyjaśnia znaczenie hasła: <i>dla pokrzepienia serc</i> • charakteryzuje twórczość Henryka Sienkiewicza	• wskazuje cechy charakterystyczne pozytywizmu	• omawia genezę <i>Latarnika</i> • wypowiada się na temat wyjątkowości twórczości Henryka Sienkiewicza na tle epoki	• omawia hasło <i>dla pokrzepienia serc</i> w kontekście twórczości Henryka Sienkiewicza
73., 74. Henryk Sienkiewicz, <i>Latarnik</i> (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>nowela, punkt kulminacyjny, emigrant, symbol</i> • relacjonuje treść noweli • podaje nazwę rodzaju	• omawia świat przedstawiony noweli • wskazuje cechy gatunkowe noweli • charakteryzuje głównego bohatera	• przedstawia przemianę głównego bohatera • omawia przyczyny tułaczki Skawińskiego, także te niewyrażone bezpośrednio • omawia sposób, w jaki	• wypowiada się na temat sposobu postrzegania ojczyzny przez Skawińskiego • interpretuje symbolikę latarni morskiej • formułuje przesłanie utworu	• wypowiada się na temat problemów, z jakimi borykają się emigranci i uchodźcy • omawia kontekst historyczny noweli

	narracji		bohater reaguje na pierwsze wersy <i>Pana Tadeusza</i>		
75. Wielokulturowość	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dwukulturowość</i>, <i>stereotyp</i> • relacjonuje treść artykułu	• wymienia cechy artykułu wskazujące na jego przynależność do publicystyki • wymienia zaprezentowane w tekście stereotypy dotyczące Polski i Polaków	• przedstawia zjawisko społeczne opisane przez autorkę	• omawia obraz Polski wyłaniający się z przywołanych w tekście wypowiedzi	• podejmuje dyskusję na temat stereotypów dotyczących Polski i Polaków
76. Mała ojczyzna	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wiersz biały</i>, <i>wiersz wolny</i>, <i>mała ojczyzna</i> • referuje treść wiersza	• przedstawia obraz ojczyzny wyłaniający się z wiersza • podaje nazwy środków stylistycznych użytych w wierszu • wskazuje cechy wiersza wolnego	• określa funkcję środków stylistycznych zawartych w wierszu • omawia język wiersza	• wypowiada się na temat własnego pojmowania pojęcia „małej ojczyzny”	• opracowuje mapę myśli dotyczącą ojczyzny • tworzy samodzielną wypowiedź pisemną pt. „Moja mała ojczyzna”
77. Odnaleźć swoje korzenie	• relacjonuje treść danych fragmentów utworu • podaje nazwę rodzaju narracji	• wypowiada się na temat narratora • opisuje świat przedstawiony • wypowiada się na temat roli opowieści w życiu narratora	• omawia relację pomiędzy narratorem a światem przedstawionym • interpretuje gest kobiet z plemienia Kinte wobec przyszłości • interpretuje tytuł utworu	• analizuje relacje pomiędzy głównym bohaterem a utraconą ojczyzną	• podejmuje dyskusję na temat sensu poszukiwania własnych korzeni • wypowiada się na temat kontekstu historycznego danych fragmentów
78. Opuścić ojczyznę	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>fantastyka</i>, <i>symbol</i> • relacjonuje treść danych fragmentów utworu • podaje nazwę rodzaju narracji	• omawia świat przedstawiony we fragmentach utworu • wypowiada się na temat bohaterów występujących w danych fragmentach • wskazuje cechy świadczące o tym, że podany fragment nie należy do literatury realistycznej	• interpretuje symbolikę pierścienia • omawia rozważania Froda dotyczące domu	• interpretuje symbolikę podróży Froda • przedstawia własne refleksje na temat postrzegania domu z perspektywy podróży	• omawia inne, znane sobie teksty kultury należące do fantastyki (literatura, film, komiks) • wskazuje różnice pomiędzy fantastyką a science fiction • przedstawia swoje zdanie na temat fantastyki
79., 80. Wypowiedź argumentacyjna	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>teza</i>, <i>argument</i>, <i>wnioski</i> • wymienia etapy przygotowywania wypowiedzi	• wymienia chwyt argumentacyjny	• wskazuje w tekście argumenty nierzeczowe	• formułuje wnikliwą, przekonującą i konsekwentną argumentację do podanej tezy	• odróżnia wypowiedź argumentacyjną od takiej, która wskazuje jedynie związek przyczynowo-skutkowy

	argumentacyjnej • odnajduje tezę i argumenty w podanym tekście				
81. Rzeźba	• wymienia etapy rozwoju rzeźby	• wskazuje najważniejsze cechy rzeźby na poszczególnych etapach • rozróżnia najważniejsze typy dzieł rzeźbiarskich ze względu na temat	• omawia elementy języka rzeźby na wybranym dziele	• ocenia dzieło sztuki według podanych kryteriów	• wypowiada swoją opinię na temat rzeźby abstrakcyjnej • przygotowuje prezentację na temat wybranego artysty • tworzy pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
82. Zdanie złożone – przypomnienie wiadomości	• wskazuje zdania złożone • odróżnia zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie	• wskazuje pytanie, na które odpowiadają dane zdania podrzędne • podaje nazwy rodzajów zdań złożonych	• przyporządkowuje wykresy do zdań	• sporządza wykresy zdań złożonych	
83., 84. Rodzaje zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie	• wymienia rodzaje zdań złożonych • wskazuje spójniki, przed którymi należy postawić przecinek w zdaniu złożonym współrzędnie	• wskazuje zdania złożone współrzędnie i określa ich typy • przyporządkowuje zdania współrzędne stosownie do podanego wykresu • wskazuje zdania podrzędne przydawkowe i formułuje do nich pytania • wskazuje zdania podrzędne dopełnieniowe i formułuje do nich pytania	• sporządza wykresy zdań złożonych współrzędnie • przyporządkowuje zdania podrzędne stosownie do podanego wykresu	• sporządza wykresy zdań złożonych i podaje nazwy typów zdań podrzędnych	
85. Przecinek w zdaniu złożonym	• wymienia zasady stosowania przecinków w zdaniach złożonych	• wskazuje zdania złożone współrzędnie, w których brakuje przecinków	• formułuje zdania podrzędne i stawia przecinki w odpowiednich miejscach	• przekształca tekst, stawiając przecinki w odpowiednich miejscach	
86. Podsumowanie wiadomości	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>wypowiedź argumentacyjna, neologizm, nowela, opowiadanie, wiersz biały, wiersz wolny, fantastyka, zdania złożone</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<i>współrzędnie, zdania złożone podrzędnie</i>				
88. Wyobraźnia	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>realizm, fantastyka, paleta barw</i> • opisuje, co widzi na obrazie	• określa temat dzieła • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne na obrazie	• omawia funkcję palety barw zastosowanej przez malarza • interpretuje tytuł dzieła	• interpretuje znaczenie kształtu znajdującego się w centrum obrazu	• na podstawie wybranych źródeł wyjaśnia znaczenie terminu <i>surrealizm</i>
89. Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ballada, manifest, egzotyka, orient, romantyzm</i> • wymienia podróże odbyte przez Adama Mickiewicza	• omawia znaczenie podróży na Krym dla poety	• wypowiada się na temat znaczenia podróży dla romantyków	• wyjaśnia, na czym polegał przełomowy charakter <i>Ballad i romansów</i>	• omawia obraz Juliusza Kossaka <i>Adam Mickiewicz z Sadykiem Paszą w Turcji</i>
90. Wyobraźnia ludowa (Adam Mickiewicz – poeta wymieniony w podstawie programowej)	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ballada, realizm, fantastyka, punkt kulminacyjny, nauka moralna</i> • relacjonuje treść ballady <i>Świtezianka</i> • określa przynależność utworu do rodzaju literackiego	• ustala, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne utworu • wskazuje punkt kulminacyjny • charakteryzuje bohaterów utworu	• omawia stosunek narratora do opowiadanych zdarzeń • objaśnia sens nauki moralnej sformułowanej w utworze • wskazuje cechy gatunkowe utworu	• podejmuje dyskusję na temat nauki moralnej wyrażonej w balladzie	• wskazuje elementy estetyki romantycznej na obrazie Johna Williama Waterhouse’a <i>Pani z Shalott</i>
91. Natura i wyobraźnia (Adam Mickiewicz – poeta wymieniony w podstawie programowej)	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>sonet</i> • relacjonuje treść wiersza <i>Stepy akemańskie</i> • ustala przynależność utworu do rodzaju literackiego • wskazuje podmiot liryczny	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • dokonuje podziału utworu na dwie części • wskazuje zastosowane środki stylistyczne	• określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • omawia sposób przedstawienia ciszy w końcówce utworu	• określa nastrój wiersza i wyjaśnia, jakimi środkami jest on budowany • interpretuje puentę utworu	• omawia sposób przedstawienia natury w wybranym tekście kultury
92. Strach i wyobraźnia	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>punkt kulminacyjny, nastrój grozy</i> • relacjonuje treść danych fragmentów utworu	• wypowiada się na temat narratora danych fragmentów utworu • charakteryzuje bohaterów danych fragmentów • wskazuje punkt kulminacyjny	• omawia relacje pomiędzy bohaterami • interpretuje wydarzenia symboliczne zawarte w danych fragmentach	• analizuje sposób tworzenia atmosfery grozy	• wskazuje środki filmowe przydatne do przedstawienia atmosfery danych fragmentów • omawia sposób tworzenia atmosfery grozy w wybranym tekście kultury popularnej

93. Na skrzydłach wyobraźni	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sonet</i>, <i>personifikacja</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wskazuje środki stylistyczne • ustala przynależność gatunkową wiersza	• określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • wyjaśnia metaforyczny sens ostatniej strofy wiersza • wyjaśnia metaforyczne znaczenie związków frazeologicznych, w których znajduje się słowo <i>skrzydła</i>	• interpretuje przesłanie utworu	• wskazuje konteksty i nawiązania
94. Baśniowa wyobraźnia	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>puenta</i>, <i>neologizm</i>, <i>symbol</i> • relacjonuje treść utworu • określa przynależność utworu do rodzaju literackiego	• wypowiada się na temat narratora • charakteryzuje bohaterów utworu • omawia kompozycję utworu	• określa nastrój utworu • omawia funkcję neologizmów zastosowanych w wierszu • interpretuje symbolikę Dusiołka	• na podstawie puenty podejmuje rozważania na temat pochodzenia zła w świecie	• podejmuje dyskusję na temat popularności baśni
95. Życ w świecie wyobraźni	• relacjonuje treść fragmentów utworu • podaje nazwę rodzaju narracji	• określa czas i miejsce akcji • charakteryzuje bohaterów danych fragmentów utworu	• omawia relacje między bohaterkami • wypowiada się na temat reakcji narratorki na przyjaźń Liliany z Kasią • omawia funkcję wyrazów potocznych w danych fragmentach	• analizuje ostatnią wypowiedź bohaterki • wskazuje wady i zalety życia w świecie wyobraźni	• podejmuje dyskusję na temat ludzkiej potrzeby fantazjowania • interpretuje obraz Salvadora Dalego <i>Miraż</i>
96., 97. Rozprawka	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>teza</i>, <i>hipoteza</i>, <i>argumenty</i> • referuje trzy możliwe schematy pisania rozprawki	• formułuje argumenty do podanego zagadnienia • tworzy plan rozprawki na podstawie podanej dyskusji	• formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy	• pisze rozprawkę w której: - zawarta została właściwa teza bądź hipoteza - argumentacja jest wnikliwa, przekonująca i konsekwentna - przedstawiona została własna opinia dotycząca zadanego tematu, ujawniająca szczególną wrażliwość/wnikliwość piszącego	• tworzy prezentację na temat wybranej subkultury • wyjaśnia znaczenie terminu <i>kontrkultura</i> i podaje przykłady
98. Grafika	• wymienia etapy rozwoju grafiki	• wskazuje najważniejsze cechy grafiki na poszczególnych etapach • odróżnia grafikę artystyczną od grafiki użytkowej	• wymienia i opisuje najważniejsze techniki graficzne	• ocenia dzieło sztuki według podanych kryteriów	• przygotowuje prezentację na temat wybranego artysty grafika • tworzy pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
99. Wypowiedzenie	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wypowiedzenie</i>	• wskazuje zdanie główne w wypowiedzeniu	• sporządza wykres zdania wielokrotnie złożonego	• dokonuje opisu składniowego sporządzonego wykresu	

wielokrotnie złożone	<i>wielokrotnie złożone, zdanie główne</i> • dokonuje podziału wypowiedzeń wielokrotnie złożonych na wypowiedzenia składowe	złożonym • stosuje odpowiednią interpunkcję w zdaniach wielokrotnie złożonych	• przekształca grupy zdań pojedynczych w wypowiedzenia wielokrotnie złożone	• koryguje zbyt długie wypowiedzenia wielokrotnie złożone	
100. Mowa niezależna i zależna	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mowa zależna, mowa niezależna</i> • wyjaśnia różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną	• w podanym tekście wskazuje mowę zależną i mowę niezależną • zapisuje dowolny dialog w formie mowy zależnej • przy zapisie dialogu stosuje poprawną interpunkcję	• redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów zapisuje w formie mowy niezależnej	• przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie	
101. Zasady cytowania cudzych tekstów	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>cytat, prawo autorskie, plagiat, źródło, przypis bibliograficzny</i> • wymienia zasady cytowania cudzych tekstów	• stosuje odpowiednie słownictwo przy wprowadzaniu cytatów • wplata cytaty w wypowiedź, stosując odpowiednie zwroty wprowadzające i znaki interpunkcyjne	• poprawnie zapisuje przypisy bibliograficzne	• opracowuje bibliografię dotyczącą podanego tematu	
102. Podsumowanie wiadomości	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>rozprawka, ballada, sonet, mowa niezależna, mowa zależna, cytat, przypis bibliograficzny</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
104. Dobro i zło	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>realizm, źródło światła</i> • opisuje, co dzieje się na obrazie Caravaggia <i>Powołanie św. Mateusza</i>	• wskazuje głównych bohaterów obrazu • wypowiada się na temat strojów bohaterów	• interpretuje gesty bohaterów obrazu • omawia rolę światła na obrazie	• omawia kontekst biblijny • interpretuje wymowę dzieła	• omawia inny wybrany obraz Caravaggia
105. Twórca i jego czasy – Charles Dickens	• wymienia najważniejsze etapy życia Charlesa Dickensa • umiejscawia epokę wiktoriańską w czasie	• charakteryzuje twórczość Charlesa Dickensa	• wskazuje cechy charakterystyczne epoki wiktoriańskiej	• omawia związek pomiędzy twórczością Charlesa Dickensa a problemami epoki	
106., 107., 108., 109.	• wyjaśnia znaczenie	• omawia świat	• omawia stosunek narratora	• wypowiada się na temat	• omawia wybraną adaptację

Charles Dickens, <i>Opowieść wigilijna</i> (lektura obowiązkowa)	terminów: <i>ironia, symbol, problemy społeczne, realizm, fantastyka</i> • relacjonuje treść utworu • określa przynależność utworu do rodzaju literackiego • podaje nazwę rodzaju narracji	przedstawiony utworu • przedstawia realia społeczne przedstawione w utworze • wymienia problemy społeczne zaprezentowane w utworze • charakteryzuje głównego bohatera • wskazuje elementy fantastyczne w utworze	do bohatera • omawia sposób przedstawienia duchów • nazywa emocje towarzyszące Scrooge'owi w czasie podróży w czasie i przestrzeni • wyjaśnia, na czym polega wewnętrzna przemiana bohatera • określa funkcję elementów fantastycznych w utworze	symbolicznego znaczenia świąt Bożego Narodzenia w naszym kręgu kulturowym • analizuje sposób przedstawienia Bożego Narodzenia w <i>Opowieści wigilijnej</i> • wypowiada się na temat hierarchii ważności Ebenezera Scrooge'a	<i>Opowieści wigilijnej</i>
110. Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>folklor, lud, dziady</i> • opisuje obrzęd dziadów	• wskazuje rodzimy folklor jako główne źródło inspiracji we wczesnej twórczości Adama Mickiewicza	• wyjaśnia powiązania pomiędzy biografią poety a tematem jego wczesnych dzieł	• wypowiada się na temat sposobu postrzegania ludu przez romantyków	
111., 112., 113., 114. Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. II (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dramat romantyczny, dziady, guślarz, motto, wierzenia ludowe, nauka moralna</i> • relacjonuje treść utworu • opisuje miejsce i czas wydarzeń	• wypowiada się na temat obrzędu dziadów • wskazuje elementy obrzędów pogańskich i chrześcijańskich • charakteryzuje bohaterów występujących w dramacie • omawia role danych uczestników obrzędu • przedstawia rodzaj kary właściwy poszczególnym duchom	• omawia funkcję czasu i sposobu przywołania danych duchów • wyjaśnia, na czym polegała wina danych duchów • opisuje nastrój dramatu • wyjaśnia znaczenie motta utworu • wskazuje cechy dramatu romantycznego	• analizuje sposoby uzyskania odpowiedniego nastroju w dramacie • wypowiada się na temat aktualności prawd moralnych przedstawionych w utworze • interpretuje zakończenie dramatu	• wybiera dwie adaptacje dramatu i dokonuje ich analizy porównawczej • omawia elementy wiary ludowej funkcjonujące współcześnie
115. Przebaczenie	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powieść historyczna, archaizm</i> • relacjonuje treść fragmentów utworu Henryka Sienkiewicza <i>Krzyżacy</i> • określa przynależność fragmentów do rodzaju literackiego • podaje nazwę rodzaju narracji	• charakteryzuje bohaterów fragmentów • wskazuje archaizmy i wyjaśnia ich znaczenie	• wskazuje cechy powieści historycznej • omawia funkcję archaizmów w utworze	• analizuje postawę Zygryda i Juranda wobec cierpienia	• porównuje treść fragmentów z analogicznymi scenami z filmu Aleksandra Forda

116. Między dobrem a złem	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>puenta</i> • relacjonuje treść wiersza Jana Twardowskiego <i>Podziękowanie</i> • określa przynależność utworu do rodzaju literackiego	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i wskazuje adresata wiersza • wskazuje użyte środki stylistyczne	• omawia sposób, w jaki został opisany świat przyrody • interpretuje fragment mówiący o naturze człowieka • omawia funkcję użytych środków stylistycznych	• interpretuje przesłanie wiersza • podejmuje dyskusję na temat znaczenia różnorodności świata	• omawia wybrane teksty kultury podejmujące problem odmienności
117. Ulec złu	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dyskryminacja</i>, <i>hejt</i> • relacjonuje treść fragmentów utworu Ewy Barańskiej <i>Zapomnieć Różę</i> • określa przynależność utworu do rodzaju literackiego • podaje nazwę rodzaju narracji	• omawia świat przedstawiony w utworze • wypowiada się na temat narratorki danych fragmentów • wymienia zasady, którymi kierowali się ważniacy rządzący klasą	• omawia relacje panujące w klasie • wskazuje przyczyny zachowania narratorki po przeczytaniu powieści	• omawia sposób, w jaki bohaterka ocenia samą siebie z perspektywy czasu • podejmuje dyskusję na temat mechanizmu dyskryminacji	• omawia wybrane teksty kultury podejmujące temat dyskryminacji • przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą przyczyn i mechanizmów dyskryminacji
118. Ukarać zło	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>powieść kryminalna</i> • relacjonuje treść fragmentów utworu Agathy Christie <i>Morderstwo w Orient Expressie</i> • określa przynależność utworu do rodzaju literackiego • podaje nazwę rodzaju narracji	• opisuje czas i miejsce akcji • wskazuje morderców i ich motyw • charakteryzuje Hercule'a Poiota	• omawia cechy decydujące o przynależności gatunkowej utworu • omawia wpływ czasu oraz miejsca dokonania zbrodni na sposób prowadzenia śledztwa	• przedstawia, w jaki sposób detektyw odkrył prawdę	• podejmuje dyskusję na temat wymierzania sprawiedliwości z pominięciem sądów • wypowiada się na temat innych słynnych detektywów poznanych za pośrednictwem różnych tekstów kultury
119. Zło przeciw naturze	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>reportaż</i> • relacjonuje treść fragmentów utworu	• wskazuje miejsce, w którym doszło do opisanej katastrofy ekologicznej • wyjaśnia, jak doszło do wyschnięcia Morza Aralskiego • omawia skutki wysychania morza	• dokonuje podziału tekstu na części i nadaje im tytuły • wskazuje cechy reportażu	• wyjaśnia funkcję opisu życia mieszkańców starej rybackiej osady dla wymowy danych fragmentów • podejmuje dyskusję na temat skutków zbytniej ingerencji człowieka w naturę	• wyraża opinię na temat ekologii i ruchów ekologicznych • wskazuje inne teksty kultury opisujące niszczenie natury przez człowieka
120.	• wyjaśnia znaczenie	• wskazuje przyczyny	• wyjaśnia tytuł wywiadu	• wyjaśnia przyczyny	• podejmuje dyskusję na temat winy

Jak czynić dobro	terminu wywiad • relacjonuje treść wywiadu	podjęcia decyzji o nakręceniu filmu • przedstawia stanowisko reżysera dotyczące obowiązków Zachodu wobec Syrii	• wskazuje fragmenty nacechowane emocjonalnie	zachowania polityków	tych, którzy nie reagują na zło
121. Jak prowadzić dyskusję	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dyskusja, stanowisko (teza), argument, kontrargument, sofizmat</i> • wskazuje cele podjęcia dyskusji • wymienia cechy dobrego dyskutanta • wymienia nieuczciwe chwytły stosowane w dyskusji	• wskazuje w podanym tekście argumenty i kontrargumenty • wskazuje w podanej dyskusji nieuczciwe chwytły	• formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy	• bierze udział w debacie • wyjaśnia, w jaki sposób rozpoznaje się sofizmaty	
122. Tworzenie i budowa wyrazów	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy</i>	• wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów pochodnych • tworzy przymiotniki od rzeczowników	• wskazuje w podanych parach wyrazów wyraz podstawowy i wyraz pochodny • wskazuje formant w wyrazie pochodnym	• dokonuje analizy słowotwórczej podanych wyrazów	
123. O wyrazach pochodnych	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kategoria słowotwórcza, czasowniki dokonane, stopień wyższy i najwyższy przymiotników oraz przysłówków</i> • wymienia kategorie słowotwórcze	• przyporządkowuje wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej	• tworzy czasowniki dokonane poprzez dodanie przedrostków • tworzy stopień wyższy i najwyższy przymiotników i przysłówków	• tworzy wyrazy należące do konkretnych kategorii słowotwórczych	
124. Rodzina wyrazów	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność</i>	• wskazuje wyrazy należące do jednej rodziny • wskazuje wyraz podstawowy w parze wyrazów pokrewnych	• podkreśla rdzeń i wskazuje oboczności w rodzinie wyrazów	• sporządza wykresy rodziny wyrazów	
125. Kłopotliwe przedrostki i przyrostki	• wskazuje cechy decydujące o pisowni przedrostków z-, s-	• zapisuje wyrazy, stosując odpowiednie przedrostki • zapisuje wyrazy z	• w podanym tekście poprawia błędy wynikające z błędnego zapisu przedrostków z-, s- oraz przyrostków -dztwo, -	• tworzy własny tekst z użyciem wyrazów z przedrostkami s-, z- oraz przyrostkami -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki	

		odpowiednimi przyrostkami -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki	ctwo, -dzki, -cki		
126. Podsumowanie wiadomości	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>dyskusja, reportaż, wyraz pochodny, formant, typy formantów, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, rdzeń, przedrostki z-, s-, przyrostki -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
128. Nadzieja	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>graffiti, symbol</i> • opisuje, co przedstawia graffiti Banksy’ego <i>There is always hope...</i>	• opisuje otoczenie, w którym artysta namalował graffiti	• interpretuje symbolikę danych elementów dzieła	• interpretuje tytuł dzieła w odniesieniu do jego treści	• na podstawie wybranych źródeł przygotowuje prezentację na temat twórczości Banksy’ego
129. Dawać nadzieję	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wywiad, frazeologizm</i> • relacjonuje treść wywiadu	• wyjaśnia, dlaczego Zbigniew Religa został chirurgiem • referuje odczucia lekarza podczas przeszczepu serca • charakteryzuje Zbigniewa Religę jako lekarza	• omawia emocje, jakie Zbigniew Religa odczuwał w czasie pierwszej operacji • przedstawia romantyczną stronę zawodu lekarza, którą dostrzegł Religa	• interpretuje znaczenie przekształconego frazeologizmu w tytule wywiadu	• wypowiada się na temat filmu <i>Bogowie</i> w reżyserii Łukasza Palkowskiego
130. Sens nadziei	• relacjonuje treść wiersza Jerzego Lieberta <i>Nadzieja</i> • przyporządkowuje utwór do rodzaju literackiego • wskazuje podmiot liryczny	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wskazuje wszystkie metaforyczne określenia nadziei	• wyjaśnia, na czym polega dramat podmiotu lirycznego przedstawiony w dwóch pierwszych wersach utworu • określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu	• omawia przesłanie wiersza	• podejmuje dyskusję na temat szkód i korzyści płynących z nadziei
131. Potęga nadziei	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>niepełnosprawność</i> • relacjonuje treść danych fragmentów utworu	• wskazuje osiągnięcia Stephena Hawkinga, o których jest mowa w tekście • przedstawia stosunek narratora tekstu do życia	• omawia, w jaki sposób naukowiec postrzega swoją niepełnosprawność	• formułuje przesłanie, które może wynikać z relacji Hawkinga na temat jego życia	• odszukuje informacje na temat ludzi, którzy osiągnęli sukces pomimo różnego rodzaju ograniczeń
132. Brak nadziei	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>kompleksy</i>	• charakteryzuje bohaterów danych	• porównuje opinie bohaterki o sobie samej ze zdaniem	• omawia reakcję Kai na kpiny i szyderstwa	• podejmuje dyskusję na temat obiegowego powiedzenia, że <i>kpina</i>

	• relacjonuje treść fragmentów utworu • podaje nazwę rodzaju narracji	fragmentów utworu • wskazuje temat przewodni danych fragmentów • wskazuje źródła kompleksów bohaterki • wskazuje w tekście sformułowania pochodzące z języka młodzieżowego	osób postronnych • wyjaśnia przyczyny zachowania Kai	• przedstawia swoją opinię na temat przyczyn agresywnego zachowania innych wobec Kai	<i>boli najbardziej</i> • formułuje wskazówki mówiące o tym, jak radzić sobie z przemocą psychiczną
133. Nie tracić nadziei	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>niepełnosprawność</i> • relacjonuje treść danych fragmentów • podaje nazwę rodzaju narracji	• wypowiada się na temat narratora • charakteryzuje narratora – bohatera • określa czas i miejsce akcji utworu	• omawia funkcję zmian, jakie zaszły w życiu bohatera • interpretuje wymowę przedstawienia	• wyjaśnia przyczyny wzruszenia po występie Fochatej Ady • interpretuje wymowę danych fragmentów utworu	• wypowiada się na temat filmu <i>Chce się żyć</i> w reżyserii Macieja Pieprzycy
134. Wola przetrwania	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sztuka przetrwania, paradoks</i> • relacjonuje treść danych fragmentów	• omawia kompozycję tekstu • wymienia wskazówki dotyczące przetrwania w trudnych warunkach	• formułuje główne przesłanie tekstu • omawia funkcję przytoczonych przez autora przykładów	• wskazuje różnice pomiędzy tekstem Gryllsa a literaturą piękną	• omawia wybrany tekst kultury opisujący przetrwanie w trudnych warunkach
135. Wywiad	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> • wymienia etapy tworzenia wywiadu	• układa pytania do autora podanego tekstu	• zbiera informacje na temat wybranej postaci, wymyśla temat wywiadu i układa pytania	• przeprowadza wywiad z kolegą/koleżanką • wskazuje błędy w podanym wywiadzie	• przedstawia i ocenia wskazany przez siebie wywiad
136. Prezentacja	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>prezentacja, mowa ciała, font, trema</i> • wymienia etapy tworzenia prezentacji	• opracowuje plan prezentacji	• omawia funkcję mowy ciała podczas wygłaszania prezentacji • gromadzi materiały do prezentacji	• wygłasza prezentację na forum klasy	
137. Skrótownce i skróty	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>skrótowiec, skrót</i> • wymienia rodzaje skrótownców • przedstawia zasady odmiany skrótownców i używania ich w zdaniach • wymienia zasady stosowania skróconego zapisu	• odnajduje skrótownce w tekście • wyjaśnia znaczenie skrótownców • wyjaśnia znaczenia podanych skrótów	• poprawnie stosuje skrótownce w zdaniu • poprawnie zapisuje skróty podanych wyrażeń	• zastępuje podane nazwy właściwymi skrótowncami	

138. Wyrazy złożone	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wyraz złożony, złożenie, zrost</i> • referuje zasady tworzenia wyrazów złożonych i wymienia ich typy	• objaśnia znaczenie wskazanych wyrazów złożonych • odróżnia zrosty od złożeń	• tworzy poprawne przymiotniki złożone	• używa wyrazów złożonych w odpowiednim kontekście	
139. Pisownia przymiotników złożonych	• wymienia zasady pisowni przymiotników złożonych z łącznikiem i bez łącznika	• zapisuje wyrazy, stosując zasady pisowni przymiotników złożonych z łącznikiem i bez łącznika	• w podanym tekście poprawia błędy wynikające z błędnego zapisu przymiotników złożonych	• tworzy własny tekst z użyciem wyrazów z przymiotnikami złożonymi	
140. Podsumowanie wiadomości	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami: <i>wywiad, prezentacja, skrótowce, skróty, wyrazy złożone</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
NOWE Słowa na start! klasa 8

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem dostosowanym do podręcznika *Nowe Słowa na start!* w klasie 8.
Wymagania przedstawiono w sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Ja w społeczeństwie	- opisać obraz - wymienić barwy użyte przez malarza	omówić znaczenie zastosowanych przez malarza proporcji pomiędzy ludźmi a budynkami	zinterpretować znaczenie barw	- zinterpretować sposób ukazania społeczności miejskiej na obrazie - wyrazić swoją opinię na temat obrazu	porównać obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi miasto
3. Twórca i jego czasy. Melchior Wańkowicz	wymienić najważniejsze elementy biografii Melchiora Wańkowicza	scharakteryzować twórczość Melchiora Wańkowicza	wskazać elementy autobiograficzne w książce <i>Ziele na kraterze</i>	scharakteryzować twórczość Melchiora Wańkowicza	wypowiedzieć się o wydarzeniach historycznych współczesnych autorowi
4. Na tropach tradycji – Melchior Wańkowicz, <i>Ziele na kraterze</i> (lektura obowiązkowa)	- zrelacjonować treść fragmentu utworu - przedstawić bohaterów fragmentu utworu	scharakteryzować bohaterów obu fragmentów utworu	omówić sposób prezentacji dworu pana Pisanki	przedstawić <i>świat znikający</i> polskiej szlachty z punktu widzenia narratora	stworzyć opis interesującego miejsca w swoim regionie
5. Odpowiedzialność za słowo – Melchior Wańkowicz, <i>Tędy i owędy</i> (lektura obowiązkowa)	- wyjaśnić pojęcia: <i>literatura faktu</i>, <i>reportaż</i> - zrelacjonować treść fragmentu utworu - przedstawić bohaterów fragmentu utworu - wskazać zadania researchera	- scharakteryzować bohaterów fragmentu - przedstawić sposób pracy dziennikarzy w czasopiśmie „Time”	wyliczyć i omówić problemy, z którymi zetknęła się Marta podczas wykonywania powierzonego zadania	- zinterpretować sformułowaną przez ojca Marty puentę - wskazać wyrażenia środowiskowe, wyjaśnić ich znaczenia i określić ich funkcje w tekście	podjąć dyskusję na temat rzetelnych źródeł informacji
6. Być razem	- zreferować treść wiersza - określić rodzaj literacki - wskazać podmiot liryczny	- określić funkcję zwrotów do adresata - opisać emocje wyrażane przez podmiot liryczny	- wskazać elementy tworzące atmosferę spotkania bliskich osób - omówić funkcję skonstrastowania dwóch przestrzeni: na zewnątrz i w środku przy stole	- zinterpretować wymowę wiersza - przedstawić swoje spostrzeżenia dotyczące tworzenia atmosfery podczas spotkania bliskich sobie osób	omówić sposób przedstawienia spotkania bliskich w wybranym tekście kultury
7. Ludzie wobec ludzi	- zreferować treść wiersza - określić rodzaj liryki	wyjaśnić, w imieniu jakiej zbiorowości	zinterpretować zabieg stylistyczny zastosowany	zinterpretować zakończenie wiersza	podjąć dyskusję na temat „ludożerców” w codziennej

		wypowiada się podmiot liryczny • scharakteryzować tytułowych ludożerców	na początku wiersza • omówić funkcję użycia słowa <i>ludożerca</i> w utworze	• odnieść wymowę wiersza do rzeczywistości codziennej	rzeczywistości • podjąć dyskusję na temat: <i>Czy każdy ma w sobie ludożercę?</i>
8. Stereotypy	• zreferować treść wywiadu • omówić przynależność tekstu do gatunku prasowego	• wyjaśnić, w jaki sposób powstają stereotypy • omówić, w jaki sposób stereotypy wpływają na nasze zachowanie	• wskazać sytuacje, w jakich stereotypy mogą być groźne • wyjaśnić rolę indywidualnych kontaktów w zwalczaniu stereotypów	• zinterpretować znaczenie wyrażenia <i>mentalne szufladki</i> • odnaleźć elementy omówione w wywiadzie w rzeczywistości codziennej	• wskazać i omówić teksty kultury prezentujące stereotypowe traktowanie jakiejś grupy
9. Wykluczona – wpływ stereotypów na relacje między dziećmi	• zrelacjonować fragment powieści • wypowiedzieć się na temat narratora • określić czas i przestrzeń akcji	• scharakteryzować bohaterki występujące we fragmencie utworu • opisać relacje pomiędzy Jaelle a innymi uczennicami	• wyjaśnić, dlaczego Jaelle nie chciała się upodobnić do rówieśniczek ze szkoły	• wskazać stereotypy dotyczące społeczności romskiej przedstawione we fragmencie utworu • przedstawić zdobyte za pomocą różnych źródeł informacje na temat społeczności romskiej • podjąć dyskusję na temat problemów z zaakceptowaniem czyjejś inności	• wypowiedzieć swoje zdanie na temat przyczyn wrogości wobec obcych • opisać wybrany stereotyp narodowy • przedstawić inny tekst kultury podejmujący temat Romów
10. Czasy nietolerancji	• wyjaśnić pojęcia: <i>fasyzm, rasizm</i> • zrelacjonować treść fragmentów utworu • określić rodzaj narracji	• omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy fragmentu utworu • omówić funkcję postaci Jessego Owensa we fragmencie utworu • scharakteryzować Rudy'ego	• wyjaśnić przyczynę reakcji ojca na zachowanie Rudy'ego • omówić dialog pomiędzy ojcem a synem	• zinterpretować funkcję dziecięcej naiwności Rudy'ego dla wymowy fragmentu utworu	• zaprezentować sylwetkę Jessego Owensa • na podstawie dowolnych źródeł opracować kontekst historyczny fragmentu utworu
11. Być człowiekiem	• wyjaśnić pojęcia: <i>aforyzm, fraszka, paradoks</i> • omówić przynależność gatunkową utworów Jana Sztaudyngera	• wyjaśnić znaczenie sentencji Stanisława Jerzego Leca • wyjaśnić prawdy życiowe zawarte we fraszkach Jana Sztaudyngera	• zinterpretować tytuł zbioru • wskazać paradoksy we fraszkach Jana Sztaudyngera i omówić je	• odnieść uniwersalne prawdy zawarte w aforyzmach i fraszkach do swojego doświadczenia	• odnaleźć odzwierciedlenie jednej z prawd zawartych we fraszkach lub aforyzmach w wybranym tekście kultury i omówić dostrzeżony związek
12. i 13. Perswazja – sztuka językowego wywierania wpływu	• wyjaśnić pojęcia: <i>perswazja, apel, sugestia, uzasadnienie, negocjacje, reklama, manipulacja,</i>	• odnaleźć w podanych tekstach apel, sugestię i uzasadnienie • wymienić sposoby	• skomponować wypowiedź perswazyjną na zadany temat • zanalizować hasła	• przeprowadzić negocjacje zgodnie z podanym schematem • ułożyć hasła reklamowe, nakłaniające do konkretnego	• odnaleźć w reklamach i wypowiedziach polityków elementy manipulacji i zanalizować je • wygłosić publicznie mowę

	<i>etyka słowa</i> - wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej - wymienić fazy negocjacji - wymienić sposoby nakłaniania w reklamie - wymienić elementy etyki słowa	manipulacji - wskazać reklamy, które nakłaniają odbiorcę do konkretnego działania - wskazać wypowiedzi wykorzystujące manipulację	reklamowe pod kątem adresata zanalizować wybrane reklamy pod kątem zabiegów manipulacyjnych	działania	perswazyjną
14. Słowo pisane – historia, charakterystyka, funkcja	- przedstawić najważniejsze wydarzenia z historii piśmiennictwa - wymienić gatunki wypowiedzi prasowej	- podzielić wypowiedzi pisemne na kategorie - rozpoznać gatunki wypowiedzi prasowej	- omówić język prasy - wymienić cechy dobrego tekstu prasowego	zanalizować tekst prasowy według podanych kryteriów	podjąć dyskusję na temat wad i zalet publikacji drukowanych oraz elektronicznych
15. O grzeczności w języku	- wymienić zasady porozumiewania się w grzeczny sposób - wymienić formy grzecznościowe	dopasować słowa i zwroty grzecznościowe do adresata	wskazać wypowiedzi, w których zostały złamane zasady grzeczności w języku	sformułować wypowiedzi dostosowane do adresata	sformułować oficjalną mowę na zadany temat, uwzględniając wszystkie zasady grzeczności
16., 17. Różne odmiany polszczyzny	- wymienić odmiany polszczyzny - wskazać różnice pomiędzy odmianą oficjalną a nieoficjalną polszczyzny - wyartykułować podane wyrazy zgodnie z normą wzorcową - zaakcentować podane wyrazy zgodnie z normą wzorcową	- wskazać wypowiedzi należące do oficjalnej i nieoficjalnej odmiany języka - wymienić sytuacje, w których można stosować nieoficjalną formę języka, oraz takie, w których należy stosować formę oficjalną	- wyjaśnić różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową języka - rozpoznać wypowiedzi zgodne z normą wzorcową i normą użytkową	stworzyć wypowiedzi zgodne z wzorcową odmianą języka	zanalizować wybrane przez siebie wypowiedzi publicystyczne pod kątem zgodności z normami językowymi
18. Podsumowanie wiadomości	- odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie - posłużyć się terminami i pojęciami: <i>literatura faktu, stereotyp, aforyzm, fraszka, formy grzecznościowe, polszczyzna ogólna, odmiana oficjalna, odmiana nieoficjalna</i>	wykorzystać najważniejsze konteksty	- wyciągnąć wnioski - określić własne stanowisko	- poprawnie zinterpretować wymagany materiał - właściwie uargumentować - uogólnić, podsumować i porównać	- wykorzystać bogate konteksty - sformułować i rozwiązać problem badawczy
19.	opisać, co zostało	omówić kompozycję	zinterpretować sposób	zinterpretować znaczenie barw	omówić wybrany obraz Caspara

Niepokoje egzystencjalne	przedstawione na obrazie	dziela • opisać krajobraz roztaczający się przed bohaterem obrazu	przedstawienia bohatera	dla wymowy obrazu • wyjaśnić wymowę obrazu	David Friedricha
20. Twórca i jego czasy – Jan Kochanowski	• wyjaśnić pojęcia: <i>renesans, humanizm</i> • wymienić najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego	• scharakteryzować twórczość Jana Kochanowskiego • omówić okoliczności powstania cyklu <i>Trenów</i>	• wskazać cechy charakterystyczne renesansu	• przedstawić specyfikę <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego	• w kontekście biografii i twórczości Jana Kochanowskiego omówić rzeźbę Zygmunta Trembeckiego
21., 22. Wobec śmierci – o <i>Trenach</i> Jana Kochanowskiego (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić pojęcia: <i>tren, porównanie homeryckie, puenta, przenośnia, symbol, peryfraz</i> • zrelacjonować treść trenów • określić rodzaj liryki każdego z utworów • wskazać adresatów wymienionych na początku <i>Trenu I, VII i VIII</i> • wymienić cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny w <i>Trenie VIII</i>	<i>Tren I</i> • wyjaśnić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • wskazać porównanie homeryckie i określić jego funkcję <i>Tren V</i> • wskazać porównanie homeryckie i określić jego funkcję • wyjaśnić przyczynę przywołania Persefony <i>Tren VII</i> • określić funkcję odwołania do ubiorów córki • omówić funkcję wykrzyknienia w puencie utworu	<i>Tren I</i> • zinterpretować metaforyczne znaczenie smoka • omówić funkcję pytania retorycznego w zakończeniu utworu <i>Tren V</i> • zinterpretować metaforyczne znaczenie oliwki i sadownika • zinterpretować znaczenie pytania retorycznego w puencie utworu <i>Tren VII</i> • omówić funkcję zdrobnień • zinterpretować dwojakie znaczenie słowa <i>skrzynka</i> , użytego utworze <i>Tren VIII</i> • zinterpretować funkcję kontrastu w ukazaniu domu: przed i po śmierci Urszuli	<i>Tren I</i> • zinterpretować znaczenie puenty • zinterpretować wymowę utworu <i>Tren V</i> • zinterpretować wymowę utworu <i>Tren VII</i> • zinterpretować wymowę utworu • porównać omówione treny i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego	• omówić wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata bliskiej osoby, i porównać go z utworami Jana Kochanowskiego
23. W zaświatach – kontekst interpretacyjny do <i>Trenów</i>	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny w wierszu	• opisać sytuację liryczną • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • opisać wizję zaświatów przedstawioną w wierszu	• wskazać peryfrazę i określić jej funkcję • omówić sposób, w jaki został przedstawiony Bóg	• zinterpretować puentę wiersza	• wypowiedzieć się na temat uniwersalnej prawdy o człowieku zawartej w wierszu • omówić wizję zaświatów przedstawione w wybranych tekstach kultury
24.	• wyjaśnić pojęcia: <i>hymn</i> ,	• wypowiedzieć się na	• scharakteryzować obraz	• omówić funkcję refrenu i	• omówić kontekst historyczny

Tęsknota pielgrzyma	<i>refren, anafora</i> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny • wskazać adresata lirycznego	temat podmiotu lirycznego • nazwać emocje towarzyszące podmiotowi lirycznemu • określić funkcję adresata • określić miejsce, w którym znajduje się podmiot liryczny oraz jego położenie względem domu	Boga wyłaniający się z utworu • określić przyczyny smutku podmiotu lirycznego	anafory • zinterpretować wymowę wiersza	utworu • podjąć dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji
25. List do Boga	• zrelacjonować treść fragmentu utworu • określić narrację fragmentu utworu	• scharakteryzować bohaterów fragmentu utworu • określić temat przewodni fragmentu utworu • wypowiedzieć się na temat prawdziwości opowieści snuty przez panią Różę • wskazać cechy listu we fragmencie utworu	• podjąć spekulacje na temat celu, w jakim pani Róża opowiada Oskarowi historie • omówić relacje łączące Oskara z panią Różą	• wypowiedzieć się na temat języka, jakim posługują się bohaterowie	• odnaleźć konteksty i nawiązania
26. Korzyści z przemijania	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omówić jego funkcję	• postawić tezę interpretacyjną • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec otaczającej rzeczywistości • zinterpretować funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu	• zinterpretować sposób ukazania przemijania w wierszu • zanalizować obraz miłości przedstawiony w wierszu	• omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury
27. Przepis na życie	• wyjaśnić pojęcie <i>ironia</i> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny	• wskazać środki stylistyczne • omówić stosunek osoby mówiącej do formułowanych wskazówek • wskazać w wierszu ironię	• postawić tezę interpretacyjną • określić funkcje użytych środków stylistycznych • wypowiedzieć się na temat osoby, która stosowałaby się do wymienionych porad	• sformułować rzeczywisty katalog zasad, którymi powinien się kierować człowiek	• podjąć dyskusję na temat konsekwencji postawy nonkonformistycznej
28. Wyrażanie opinii	• wyjaśnić pojęcia: <i>opinia</i>, <i>informacja</i>	• wyjaśnić różnicę pomiędzy opinią a	• sporządzić notatkę zawierającą informacje	• sformułować opinie wraz z uzasadnieniem	

	wymienić zasady, które powinny być przestrzegane podczas wyrażania opinii	informacją odróżnić informację od opinii			
29. Muzyka	- zrelacjonować rozwój muzyki na poszczególnych etapach historii kultury - wymienić elementy języka muzyki	wymienić rodzaje muzyki rozrywkowej	- omówić rolę muzyki w wybranym filmie - ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów	zastosować elementy języka muzyki do analizy wybranego utworu	- stworzyć prezentację na temat ulubionego muzyka bądź gatunku muzyki - stworzyć prezentację na temat muzyki etnicznej charakterystycznej dla swojego regionu
30. Języki środowiskowe i zawodowe	wyjaśnić pojęcia: <i>języki środowiskowe, języki zawodowe, kolokwializmy, profesjonalizmy</i>	- odróżnić języki środowiskowe od języków zawodowych - wskazać kolokwializmy w podanym tekście	- wymienić przykłady języków środowiskowych języków i zawodowych - wymienić cechy gwary uczniowskiej	rozpoznać podane rodzaje języków środowiskowych	stworzyć dłuższą wypowiedź ustną zawierającą elementy wybranego języka środowiskowego
31. Dialekty i gwary	- wyjaśnić pojęcia: <i>dialekt, gwara</i> - wymienić istniejące w Polsce dialekty	wskazać różnice pomiędzy gwarą a dialektem	w podanych przykładach wskazać różnice pomiędzy gwarą a językiem ogólnonarodowym	przekształcić tekst gwarowy na ogólnopolski	stworzyć minisłownik wybranej gwary
32. O stylu wypowiedzi	- wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie - zreferować podstawową zasadę dobrego stylu	- wymienić cechy każdego ze stylów - wymienić szczegółowe zasady dobrego stylu	- rozpoznać styl podanej wypowiedzi - skorygować błędy stylistyczne w podanym tekście	stworzyć tekst w wybranym stylu	
33. , 34. Podsumowanie wiadomości	- odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie - posłużyć się terminami i pojęciami: <i>porównanie homeryckie, tren, peryfrazą, wyrażanie opinii, języki środowiskowe, języki zawodowe, dialekty, gwara, style wypowiedzi</i>	wykorzystać najważniejsze konteksty	- wyciągnąć wnioski - określić własne stanowisko	- poprawnie zinterpretować wymagany materiał - właściwie uargumentować - uogólnić, podsumować i porównać	- wykorzystywać bogate konteksty - sformułować i rozwiązać problem badawczy
35. Wzorce	- wyjaśnić pojęcia: <i>wzorzec, kompozycja fotografii</i> - opisać, co znajduje się na zdjęciu	omówić kompozycję zdjęcia	wskazać elementy pracy lekarza, które zostały wyeksponowane na zdjęciu	wypowiedzieć swoją opinię na temat fotografii i uzasadnić ją	wyjaśnić, kim był Zbigniew Religa
36.	wyjaśnić pojęcia:	omówić kontekst	wyjaśnić genezę	przedstawić znaczenie <i>Kamieni</i>	wypowiedzieć się na temat

Twórca i jego czasy – Aleksander Kamiński	<i>harcerstwo, literatura podziemna</i> • wymienić najważniejsze etapy życia Aleksandra Kamińskiego	historyczny twórczości Aleksandra Kamińskiego	powstania <i>Kamieni na szaniec</i>	<i>na szaniec</i> dla współczesnych autorowi odbiorców	literatury podziemnej w okupowanej Polsce
37., 38., 39., 40., 41. Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i> (lektura obowiązkowa)	Do fragmentu utworu: • zrelacjonować treść fragmentu utworu Do całości utworu: • wyjaśnić pojęcia: <i>okupacja, Szare Szeregi, sabotaż, dywersja, literatura faktu</i> • zrelacjonować treść książki • określić rodzaj narracji • zrelacjonować przebieg akcji pod Arsenalem	Do fragmentu utworu: • omówić świat przedstawiony we fragmencie utworu • scharakteryzować bohaterów fragmentu utworu Do całości utworu: • omówić świat przedstawiony • opisać rzeczywistość okupowanej Warszawy • wymienić i scharakteryzować bohaterów pierwszoplanowych • opisać perypetie bohaterów działających w małym sabotażu i w dywersji	Do fragmentu utworu: • wyjaśnić, dlaczego Rudy czuł się szczęśliwy pomimo dojmującego bólu i świadomości zbliżającej się śmierci Do całości utworu: • wypowiedzieć się na temat specyfiki pokolenia, do którego należeli bohaterowie • wskazać cechy gawędy harcerskiej i literatury faktu	Do fragmentu utworu: • w kontekście danego fragmentu utworu zinterpretować tytuł utworu Do całości utworu: • podjąć dyskusję na temat celowości przeprowadzenia akcji pod Arsenalem w świetle jej skutków • podjąć dyskusję na temat ówczesnego i współczesnego rozumienia słowa <i>patriotyzm</i>	• porównać sposób ukazania akcji pod Arsenalem oraz jej skutków w książce Aleksandra Kamińskiego oraz w filmie w reżyserii Roberta Glińskiego
42., 43. Twardy charakter	• wyjaśnić pojęcia: <i>literatura faktu, alianci</i> • zrelacjonować treść fragmentu utworu	• wypowiedzieć się na temat narratora • scharakteryzować Kazimierza Daszewskiego	• wskazać cechy gatunkowe utworu	• omówić kontekst historyczny utworu	• porównać postawy Kazimierza Daszewskiego oraz bohaterów <i>Kamieni na szaniec</i>
44. Geniusz czarodziejski	• zrelacjonować treść fragmentów utworu	• wymienić słabe i mocne strony charakteru Steve’a Jobsa	• omówić stosunek autora tekstu do opisywanego bohatera	• podjąć dyskusję na temat pożądanych cech lidera	• przedstawić wybraną postać, która wykazuje cechy dobrego lidera
45. Czy można być świętym?	• wyjaśnić pojęcie <i>apostrofa</i> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać adresatów wiersza	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego	• postawić tezę interpretacyjną • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję	• zinterpretować wymowę wiersza	• przedstawić sylwetkę św. Franciszka z Asyżu
46. Zbuntowany	• wyjaśnić pojęcie <i>idealizm</i> • zrelacjonować treść	• scharakteryzować głównego bohatera • określić stany	• omówić stosunek bohatera do rzeczywistości	• zinterpretować marzenie chłopaka dotyczące jego przyszłości	• omówić wybrane dzieło filmowe przedstawiające motyw buntu młodych ludzi

	fragmentów • określić rodzaj narracji	emocjonalne rozmawiających postaci • wskazać powody wydalenia bohatera ze szkoły	• wskazać w bohaterze cechy idealisty		
47. Ratować innych	• wyjaśnić pojęcie <i>wywiad</i> • zrelacjonować treść wywiadu	• wyjaśnić, czym dla bohatera wywiadu jest rodzina • wskazać elementy obyczajowości strażaków • przedstawić wartości, jakimi kierowali się strażacy	• omówić konsekwencje, jakie poniósł Stanisław Trojanowski w wyniku akcji ratowniczej	• zinterpretować rozmowę strażaka z synem	• przybliżyć wydarzenia, które rozegrały się w Nowym Jorku 11 września 2001 roku
48. Po co nam autorytety?	• wyjaśnić pojęcie <i>wywiad</i> • zrelacjonować treść wywiadu	• wyliczyć zasady, którymi warto się kierować podczas poszukiwania autorytetu • wskazać różnice pomiędzy autorytetem a guru	• omówić rolę autorytetu we współczesnym świecie • zanalizować wywiad pod kątem sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę	• podjąć dyskusję na temat współczesnych autorytetów • podjąć dyskusję na temat traktowania celebrytów jako autorytety	• przedstawić swój autorytet i uzasadnić wybór
49., 50. Sprawozdanie z filmu i spektaklu	• wymienić elementy, które powinny się znaleźć we wstępie, w rozwinięciu i w zakończeniu sprawozdania	• stworzyć plan sprawozdania ostatnio obejrzanego filmu lub spektaklu	• wyselekcjonować informacje przydatne do sporządzenia sprawozdania	• stworzyć pisemne sprawozdanie z filmu bądź spektaklu	
51., 52. Recenzja	• wymienić elementy, z których składa się recenzja • odróżnić recenzję od sprawozdania	• stworzyć plan recenzji	• wyselekcjonować informacje przydatne do sporządzenia recenzji	• ocenić poszczególne elementy dzieła • stworzyć recenzję wybranego filmu	
53. Telewizja	• zrelacjonować etapy rozwoju telewizji • wskazać momenty przełomowe w rozwoju telewizji • podać przykłady gatunków telewizyjnych	• scharakteryzować wybrane programy telewizyjne	• omówić specyfikę języka przekazu telewizyjnego	• ocenić wybrany program telewizyjny według podanych kryteriów • porównać różne przykłady tego samego gatunku telewizyjnego	• wypowiedzieć się na temat roli telewizji w życiu swoich rówieśników • podjąć dyskusję na temat jakości i funkcji reklam telewizyjnych • przygotować prezentację na temat swojego ulubionego serialu
54. Treść i zakres wyrazu	• wyjaśnić pojęcia: <i>treść wyrazu, zakres wyrazu</i> • odróżnić treść od zakresu wyrazu	• wyjaśnić zależność pomiędzy treścią a zakresem wyrazu	• porównać treść i zakres wyrazu w podanych przykładach	• podane wyrazy zastąpić słowami o bogatszej treści • podane wyrazy zastąpić słowami o szerszym zakresie	

55. Rodzaje wyrazów ze względu na znaczenie	• wyjaśnić pojęcia: <i>synonim, antonim, homonim, wyraz wieloznaczny, eufemizm</i>	• zastąpić podane wyrazy synonimami • podać antonimy do danych wyrazów	• wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami • wyjaśnić znaczenie podanych eufemizmów	• podać różne znaczenia danych wyrazów	
56. Neologizmy i archaizmy	• wymienić rodzaje neologizmów i zapożyczeń	• podzielić neologizmy na kategorie • odnaleźć neologizmy w tekście	• wyjaśnić znaczenie podanych neologizmów	• wskazać archaizmy w przysłowiach i wyjaśnić ich znaczenie	
57., 58. Podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posłużyć się terminami i pojęciami: <i>wojenna literatura faktu, apostrofa, sprawozdanie z filmu i spektaklu, recenzja, synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, neologizmy, archaizmy</i>	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie uargumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystywać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problem badawczy
59. Polskość	• podać informacje na temat Wystaw Światowych EXPO • opisać Pawilon Polski	• opisać tradycyjne i nowoczesne elementy Pawilonu Polskiego	• określić związek wzornictwa budynku z Polską i polskością • wypowiedzieć się na temat wartości związanych z polskością, jakie warto promować za granicą		
60. Twórca i jego czasy. Adam Mickiewicz	• wyjaśnić pojęcia: <i>szlachta, Wielka Emigracja, epopeja narodowa</i> • wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza	• scharakteryzować twórczość Adama Mickiewicza	• omówić genezę <i>Pana Tadeusza</i>	• wymienić cechy epopei obecne w <i>Panu Tadeuszu</i>	• zanalizować obraz Dietricha Montena
61., 62., 63., 64., 65. i 66. Adam Mickiewicz, Pan Tadeusz (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić pojęcia: <i>epopeja, inwokacja, szlachta, dworek szlachecki, komizm, ironia</i>	Do fragmentu utworu: • wypowiedzieć się na temat narratora fragmentu utworu	Do fragmentu utworu: • wskazać, w jaki sposób inwokacja nawiązuje do tradycji eposu	Do fragmentu utworu: • zanalizować sposób przedstawienia ojczyzny w inwokacji	• omówić kontekst historyczny, w jakim powstało dzieło, oraz kontekst historyczny wydarzeń przedstawionych w utworze

	Do fragmentu utworu: • zrelacjonować treść fragmentu • wskazać adresatów inwokacji Do całości utworu: • zrelacjonować treść utworu • wymienić obyczaje szlacheckie opisane w utworze	Do całości utworu: • opisać strukturę społeczną szlachty polskiej • scharakteryzować Jacka Soplicę, Hrabiego, Sędziego i Gerwazego • wymienić wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela • wymienić cechy gatunkowe utworu	homeryckiego Do całości utworu: • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia społeczności dobrzyńskiej • wskazać komizm w sposobie przedstawienia niektórych bohaterów	• zanalizować elementy wystroju dworku szlacheckiego w kontekście tradycji i patriotyzmu Do całości utworu: • podjąć dyskusję na temat zalet i wad szlachciców • przedstawić częste pojawianie się w utworze słowa <i>ostatni</i> • zinterpretować tytuł utworu	• podjąć dyskusję na temat przyczyn określenia dzieła Mickiewicza epopeją narodową, skoro opisana została tam tylko jedna warstwa społeczna • porównać tekst Adama Mickiewicza z reżyserską wizją Andrzeja Wajdy
67. Polski patriotyzm	• wyjaśnić pojęcia: <i>martyrologia, postawa obywatelska</i> • zrelacjonować treść wywiadu	• wymienić cechy nowoczesnego patriotyzmu	• wskazać źródła tradycyjnego pojmowania patriotyzmu • porównać patriotyzm tradycyjny i patriotyzm nowoczesny w kontekście współczesnej rzeczywistości	• sformułować definicję współczesnego patriotyzmu	• podjąć dyskusję na temat postaw patriotycznych
68. Twórca i jego czasy. Stefan Żeromski	• wyjaśnić pojęcie <i>rusyfikacja</i> • wymienić najważniejsze etapy życia Stefana Żeromskiego	• przedstawić okoliczności powstania <i>Syzyfowych prac</i>	• przedstawić tematy poruszane w utworze	• omówić kontekst społeczno-historyczny twórczości Żeromskiego	
69., 70., 71., 72., 73. Stefan Żeromski, <i>Syzyfowe prace</i> (lektura obowiązkowa)	Do fragmentu utworu: • wyjaśnić pojęcie <i>rusyfikacja</i> • zrelacjonować fragment powieści Do całości utworu: • wyjaśnić pojęcia: <i>zaborcy, rusyfikacja</i> • zrelacjonować treść powieści	Do fragmentu utworu: • scharakteryzować Bernarda Zygiera Do całości utworu: • omówić świat przedstawiony • scharakteryzować Marcina Borowicza i Andrzeja Radka • wymienić metody rusyfikacji przedstawione w powieści	Do fragmentu utworu: • wypowiedzieć się na temat przyczyn lekceważenia przez uczniów lekcji języka polskiego Do całości utworu: • przedstawić sytuację społeczeństwa polskiego po powstaniu styczniowym • omówić sposoby walki z rusyfikacją przedstawione w utworze • zinterpretować tytuł powieści	Do fragmentu utworu: • omówić i zanalizować reakcje uczniów na recytację <i>Reduty Ordona</i> Do całości utworu: • zanalizować skutki zabiegów rusyfikacyjnych • przedstawić postawy członków polskiej społeczności wobec działań zaborców i zanalizować ich przyczyny	• podjąć dyskusję na temat potrzeby zachowywania tożsamości narodowej
74.	• wyjaśnić pojęcie	• wymienić cechy	• omówić sposób	• zinterpretować wymowę	• porównać przedstawionego w

Polska moim domem	<i>superbohater</i> • zrelacjonować treść utworu	Kapitana Polski • wyjaśnić pochodzenie nazwy <i>Kapitan Polska</i>	przedstawienia Polski w utworze • wyjaśnić funkcję nawiązania do wydarzeń z historii Afryki	utworu	utworze Kapitana Polskę do Kapitana Ameryki
75. Oczami obcokrajowca	• zrelacjonować treść fragmentu	• wymienić rytuały związane z polską gościnnością	• opisać różnice pomiędzy mentalnością niemiecką a polską • wypowiedzieć się na temat stylu fragmentu utworu	• zanalizować przyczyny komizmu poszczególnych fragmentów	• podjąć dyskusję na temat różnic w mentalności przykładowych narodowości • podjąć dyskusję na temat stereotypowego postrzegania mentalności innych narodowości
76. Tęsknota za Polską	• wyjaśnić pojęcia: <i>emigracja, mała ojczyzna</i> • zrelacjonować treść piosenki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • porównać rzeczywistość londyńską i lwowską	• postawić tezę interpretacyjną • wskazać wyrazy nacechowane emocjonalnie i omówić ich funkcję • wyjaśnić funkcję użycia regionalizmów w utworze	• zinterpretować przesłanie utworu	• przytoczyć i omówić wybrany tekst kultury poruszający temat małej ojczyzny
77., 78. i 79. Przemówienie	• wymienić cechy różnych rodzajów przemówień • wymienić elementy niezbędne do przygotowania przemówienia	• przedstawić elementy, z których powinno się składać dobrze skomponowane przemówienie • przygotować plan przemówienia	• wyliczyć strategie zdobycia przychylności słuchaczy, sposoby prezentacji argumentów i formułowania zakończenia przemówienia	• zanalizować przykładowe przemówienia pod kątem tematu i stosowanych strategii • wygłosić przemówienie	
80. Komiks	• przedstawić historię komiksu	• omówić język komiksu • przedstawić różnice pomiędzy komiksem amerykańskim a komiksem europejskim	• przedstawić wybrany komiks i ocenić go według podanych kryteriów	• porównać wybrane komiksy i ocenić je według podanych kryteriów	• stworzyć projekt komiksu • przedstawić film inspirowany komiksem i omówić jego specyfikę
81. i 82. Odmienne części mowy – powtórzenie wiadomości	• wymienić odmienne części mowy	• scharakteryzować odmienne części mowy • określić cechy charakterystyczne deklinacji trudnych rzeczowników	• odnaleźć nieosobowe formy czasownika w tekście i określić je • dokonać właściwej deklinacji rzeczowników • właściwie odmienić i stopniować przymiotniki	• właściwie określić formy czasownika osobowego • właściwie określić formy zaimków i poprawnie je stosować • właściwie nazywać rodzaje liczebników	
83. Nieodmienne części mowy – powtórzenie wiadomości	• wymienić nieodmienne części mowy	• scharakteryzować nieodmienne części mowy • wskazać spójniki, przed którymi stawiamy	• wskazać przysłowki, które podlegają stopniowaniu	• rozpoznać nieodmienne części mowy	

		przecinek			
84. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	- wymienić części mowy pisane łącznie z partykułą <i>nie</i> - wskazać, które części mowy pisze się rozdzielnie z partykułą <i>nie</i>	zastosować poznane zasady w praktyce	skorygować tekst pod względem pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	stworzyć tekst, stosując różne części mowy z partykułą <i>nie</i>	
85., 86. Podsumowanie wiadomości	- odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie - posłużyć się terminami i pojęciami: <i>epopeja, inwokacja, przemówienie, odmienne części mowy, nieodmienne części mowy</i>	wykorzystać najważniejsze konteksty	- wyciągnąć wnioski - określić własne stanowisko	- poprawnie zinterpretować wymagany materiał - właściwie uargumentować - uogólnić, podsumować i porównać	- wykorzystać bogate konteksty - sformułować i rozwiązać problem badawczy
87. Utopie	- wyjaśnić pojęcie <i>kadr</i> - opisać, co widzi na fotografii	omówić kompozycję kadru	wskazać elementy fantastyczne na fotografii	- zinterpretować kolorystykę i światło na fotografii - zinterpretować wymowę kadru	wypowiedzieć się na temat filmu <i>Kraina jutra</i>
88. Prawdziwa utopia	zrelacjonować treść fragmentu utworu	wymienić zasady panujące w Utopii	porównać funkcjonujący w Utopii system społeczny ze znanym mu rzeczywistym systemem	podjąć dyskusję na temat tego, dlaczego do rzeczywistości codziennej nie można wprowadzić systemu obowiązującego w Utopii	podjąć dyskusję na temat życia w świecie idealnym
89. Moralność a prawo	- wyjaśnić pojęcie <i>antyutopia</i> - zrelacjonować treść fragmentów utworu - określić rodzaj narracji	- omówić świat przedstawiony w utworze - omówić sytuację, w której znalazła się bohaterka - omówić sposób sprawowania władzy w Panem	- wyjaśnić, na czym polega dylemat Katniss - wskazać cechy antyutopii w opisywanym świecie	wyjaśnić, jaką funkcję pełni Głodowe Igrzyska w świecie Panem	stworzyć prezentację na temat różnych form antyutopii przedstawionych w tekstach kultury
90. Utopia a szczęście	zrelacjonować treść fragmentów utworu	- omówić świat przedstawiony w utworze - scharakteryzować społeczność Następnich - przedstawić stosunek bohaterów do Następnich	zinterpretować zachowanie Stana pod koniec fragmentu utworu	wskazać pozytywne i negatywne aspekty sposobu życia w Zagrodzie	- stworzyć opowiadanie, opisujące jeden dzień w Zagrodzie - podjąć dyskusję na temat zacytowanego przez Stana zdania
91. Idealne społeczeństwo	- wyjaśnić pojęcia: <i>alegoria, utopia</i> - zrelacjonować treść fragmentów utworu	- scharakteryzować Boxera - omówić zachowanie kota i kłaczy	- wskazać cechy utopii w początkowym opisie farmy - wyjaśnić przyczyny dystansu osła Benjamina	- omówić kontekst historyczny utworu - określić funkcję knura Napoleona dla wymowy fragmentu utworu	- zinterpretować plakat filmowy - omówić analogie pomiędzy historią Rosji sowieckiej a wydarzeniami opisanymi w <i>Folwarku zwierzęcym</i>

			w stosunku do powszechnego szczęścia		
92. Odzyskać raj	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać podmiot liryczny	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne	• postawić tezę interpretacyjną • określić funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • zinterpretować znaczenie próśb podmiotu lirycznego	• zinterpretować wymowę utworu	• omówić wybrany tekst kultury opisujący sposób postrzegania świata przez osobę pogrążoną w żalobie
93. Człowiek idealny	• wyjaśnić pojęcie <i>science fiction</i> • zrelacjonować fragment powieści • określić rodzaj narracji	• omówić świat przedstawiony w utworze • wyjaśnić, na czym polegał eksperyment opisany we fragmencie oraz dlaczego się nie powiódł	• wskazać cechy pozwalające zaliczyć powieść do gatunku <i>science fiction</i>	• podjąć dyskusję na temat czynników kształtujących charakter człowieka	• wyjaśnia pojęcie <i>genetyka</i>
94. Scenariusz filmowy	• wyjaśnić pojęcie <i>didaskalia</i> • wymienić elementy wchodzące w skład scenariusza	• wybrać scenę z dowolnej książki, która nadaje się na scenariusz	• zredagować nagłówki scen i wskazówki sceniczne	• stworzyć przekonujące dialogi • nadać gotowemu scenariuszowi odpowiedni kształt graficzny	
95. Film	• przedstawić najważniejsze momenty w historii kina • wyjaśnić pojęcia: <i>kadr</i>, <i>plan filmowy</i>, <i>ujęcie</i>, <i>scena</i>, <i>montaż</i>, <i>scenariusz</i>	• podać przykłady filmów należących do poszczególnych gatunków filmowych	• wskazać w wybranych filmach cechy klasyfikujące je do poszczególnych gatunków	• zanalizować język filmu w wybranym dziele • ocenić wybrane dzieło filmowe według podanych kryteriów	• przygotować prezentację na temat wybranej postaci związanej z filmem • stworzyć scenariusz filmowy spełniający wymogi wybranej konwencji gatunkowej
96., 97. Wypowiedzenie i jego części – powtórzenie wiadomości	• wymienić główne i drugorzędne części zdania • podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań • rozpoznać w tekście równoważniki zdań	• wskazać podmiot i orzeczenie w zdaniu • odnaleźć w tekście drugorzędne części zdania	• określić właściwy szyk przydawki w zdaniu	• uzupełnić zdania przydawkami w odpowiednim szyku • dokonać rozbioru logicznego zdania	
98., 99. Zdanie złożone i zdanie wielokrotnie złożone – powtórzenie wiadomości	• wymienić rodzaje zdań podrzędnie złożonych • wymienić rodzaje zdań współrzędnie złożonych	• przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdania • rozpoznać rodzaje zdań złożonych podrzędnie i współrzędnie • wymienić zasady	• przekształcić zdania pojedyncze w zdania złożone • podzielić zdania złożone współrzędnie na zdania składowe	• przeredagować tekst ze zbyt rozbudowanymi zdaniami złożonymi • sporządzić wykres zdania złożonego	

		stosowania przecinka w zdaniach złożonych współrzędnie			
100., 101. Podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posłużyć się terminami i pojęciami: <i>alegoria, scenariusz filmowy, części zdania, wypowiedzenie, wypowiedzenie złożone</i>	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie uargumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problem badawczy
102. Życiowe wybory	• wyjaśnić pojęcia: <i>mural, motyw biblijny, street art</i> • opisać mural	• wskazać motyw biblijny, do którego nawiązuje dzieło	• zinterpretować symbolikę barw użytych przez artystkę • wyjaśnić tytuł muralu	• zinterpretować wymowę dzieła	• omówić wybrany przykład street artu
103. Twórca i jego czasy. Henryk Sienkiewicz	• wymienić najważniejsze etapy życia Henryka Sienkiewicza	• przedstawić genezę powieści <i>Quo vadis</i>	• wypowiedzieć się na temat twórczości Henryka Sienkiewicza • omówić kontekst powstania powieści historycznych	• przedstawić recepcję powieści <i>Quo vadis</i>	
104., 105., 106., 107., 108. Henryk Sienkiewicz, Quo vadis (lektura obowiązkowa)	Do fragmentu utworu: • wyjaśnić pojęcia: <i>pierwsi chrześcijanie, Cesarstwo Rzymskie</i> • zrelacjonować treść fragmentu Do całości utworu: • wyjaśnić pojęcie <i>powieść historyczna</i> • zrelacjonować treść powieści • określić rodzaj narracji	Do fragmentu utworu: • scharakteryzować Winicjusza i Petroniusza • wymienić wartości najważniejsze dla Rzymian Do całości utworu: • omówić świat przedstawiony • wskazać cechy powieści historycznej • scharakteryzować bohaterów pierwszoplanowych • opisać obyczajowość starożytnych Rzymian	Do fragmentu utworu: • opisać emocje, które targały Winicjuszem Do całości utworu: • przedstawić konsekwencje, z którymi wiązał się wybór religii chrześcijańskiej • omówić sposób życia pierwszych chrześcijan • omówić przyczyny, przebieg i konsekwencje pożaru Rzymu • opisać przemianę wewnętrzną Winicjusza	Do fragmentu utworu: • porównać wiarę Rzymian i chrześcijan Do całości utworu: • zinterpretować tytuł powieści • przedstawić dwa sposoby pojmowania miłości w ujęciu antycznym i chrześcijańskim	• omówić wybraną adaptację <i>Quo vadis</i> • podjąć dyskusję na temat poświęcenia życia dla idei, w którą się wierzy • porównać pierwszych chrześcijan ze współczesnymi wyznawcami Jezusa z Nazaretu
109. Twórca i jego dzieło. Sławomir Mrożek	• wyjaśnić pojęcie <i>emigracja</i> • wymienić najważniejsze etapy życia Sławomira Mrożka	• wymienić tematy, którymi Sławomir Mrożek zajmował się w swojej twórczości	• wypowiedzieć się na temat twórczości artysty • zaprezentować relacje przebywającego na emigracji Mrożka z krajem	• omówić sposób opisywania rzeczywistości w dziełach artysty	

110. Być kimś innym. Sławomir Mrożek, Artysta (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić pojęcie <i>alegoria</i> • zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaj narracji	• wypowiedzieć się na temat narratora • wyjaśnić postawę Koguta • skomentować zachowanie Lisa	• omówić alegoryczne znaczenie występujących postaci • wskazać elementy komizmu	• odnieść postawę Koguta do wyobrażenia na temat artysty • sformułować morał	• podjąć dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów • porównać utwór Sławomira Mrożka z wybraną bajką zwierzęcą
111. Bez wyboru	• wyjaśnić pojęcia: <i>pokolenie, tragizm</i> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne • opisać, jak podmiot liryczny wyobraża sobie swoją przyszłość	• postawić tezę interpretacyjną wiersza • omówić funkcję środków stylistycznych • omówić kontekst historyczny utworu	• zinterpretować funkcję kontrastów w wierszu • wyjaśnić, na czym polegał tragizm pokolenia, do którego należał Krzysztof Kamil Baczyński	• podjąć dyskusję na temat sensu umierania za „wielkie sprawy” • przedstawić wybrany tekst kultury dotyczący tragizmu pokolenia, do którego należał Krzysztof Kamil Baczyński
112. Trudna sytuacja	• zrelacjonować treść fragmentu utworu • nazwać rodzaj narracji	• omówić świat przedstawiony • scharakteryzować Alicję • omówić relacje pomiędzy Alicją a Klaudią	• wyjaśnić przyczyny buntu Alicji wobec zaistniałej sytuacji	• porównać reakcje bohaterów fragmentu utworu na zaistniałą sytuację	• podjąć dyskusję na temat reakcji na sytuacji niezależne od nas
113. Iść własną drogą	• wyjaśnić pojęcia: <i>marzenie, los, Własna Legenda, przypowieść</i> • zrelacjonować treść fragmentów	• scharakteryzować głównego bohatera • wyjaśnić, dlaczego Król Salem przybył do młodzieńca	• wskazać cechy przypowieści we fragmentach utworu • wymienić cechy człowieka kierującego się Własną Legendą	• omówić uniwersalną prawdę o człowieku przedstawioną we fragmencie utworu	• podjąć dyskusję na temat tego, co kieruje ludzkim życiem: wolny wybór, przypadek czy los?
114. Nie warto się buntować	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne użyte w utworze	• omówić relację pomiędzy podmiotem lirycznym a światem • omówić funkcje środków stylistycznych użytych w utworze • omówić konsekwencje buntu przedstawione w wierszu	• zanalizować przesłanie utworu	• podjąć dyskusję na temat konsekwencji zachowania „postawy wyprostowanej”
115. Podanie	• wyjaśnić pojęcie <i>podanie</i> • wymienić elementy, które powinny się znaleźć na podaniu	• zgromadzić argumenty przydatne do uzasadnienia prośby	• skorygować błędnie napisane podanie • napisać podanie w zeszycie	• zredagować oficjalne podanie przy użyciu komputera z prośbą o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej	
116. Internet	• przedstawić historię internetu	• omówić funkcję internetu	• wyjaśnić przyczynę popularności konkretnych	• przedstawić wybrany blog • wskazać korzyści i zagrożenia	• podjąć dyskusję na temat sposobów chronienia prywatności w internecie

	- wymienić gatunki wypowiedzi internetowych - wyjaśnić pojęcia związane z rzeczywistością internetu		serwisów internetowych scharakteryzować język wypowiedzi internetowych	związane z internetem ocenić wypowiedź internetową według podanych kryteriów	przedstawić swoje wyobrażenia na temat przyszłości internetu
117., 118. Fonetyka – powtórzenie wiadomości	- wyjaśnić pojęcia: <i>głoska, litera, ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i> - przedstawić podział głosek - wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim	- rozpoznać rodzaje głosek na przykładach - poprawnie podzielić wyrazy na sylaby - wskazać wyrazy, w których nastąpiło uproszczenie grupy spółgłoskowej - wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe	- skorygować błędy w podziale wyrazów - poprawnie zaakcentować wyrazy stanowiące wyjątek od powszechnej reguły	- określić kierunek upodobnienia - skorygować błędy w akcentowaniu	
119., 120. Słowotwórstwo – powtórzenie wiadomości	- wyjaśnić pojęcia: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność, złożenia, zrosty</i> - wymienić kategorie słowotwórcze	- wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych - utworzyć przymiotniki od rzeczowników - przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej - wskazać wyrazy należące do jednej rodziny	- wskazać w podanych parach wyrazów wyraz podstawowy i wyraz pochodny - wskazać formant w wyrazie pochodnym - podkreślić w rodzinie wyrazów rdzeń i wskazać oboczności - rozpoznać złożenia i zrosty na podanych przykładach	- dokonać analizy słowotwórczej podanych wyrazów - utworzyć wyrazy należące do konkretnych kategorii słowotwórczych - sporządzić wykresy rodziny wyrazów - omówić funkcję łącznika w przymiotnikach złożonych	
121., 122. Podsumowanie wiadomości	- odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie - posługiwać się terminami i pojęciami: <i>powieść historyczna, podanie, fonetyka, typy głosek, akcent, upodobnienia, uproszczenia, słowotwórstwo, wyraz pochodny, typy formantów, rodzina wyrazów, wyrazy złożone</i>	wykorzystać najważniejsze konteksty	- wyciągnąć wnioski - określić własne stanowisko	- poprawnie zinterpretować wymagany materiał - właściwie uargumentować - uogólnić, podsumować i porównać	- wykorzystywać bogate konteksty - sformułować i rozwiązać problem badawczy
123.	wyjaśnić pojęcie <i>sztuka</i>	omówić kompozycję	odnieść kompozycję	podjąć dyskusję na temat	przygotować na podstawie

Dostrzec piękno	<i>współczesna</i> • opisać, co przedstawia obraz	obrazu	obrazu do masowości obecnej we współczesnej kulturze	współczesnej kultury • wypowiedzieć się na temat specyfiki sztuki współczesnej	wybranych źródeł prezentację na temat twórczości Warhola
124. Natura okiem poety	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki w wierszu Rymkiewicza	• wskazać opisy przejawów wiosny w treści wiersza • wskazać środki stylistyczne	• postawić tezę interpretacyjną • omówić funkcje środków stylistycznych zastosowanych w wierszu • wskazać nawiązania biblijne	• zinterpretować funkcję światła w wierszu • omówić przesłanie wiersza	• stworzyć prezentację na temat ogrodów w różnych czasach i kulturach
125. Zatrzymać piękno	• zreferować treść fragmentu utworu • wskazać, co szkodziło pięknej twarzy Nino • wyjaśnić pojęcie <i>powiastka filozoficzna</i>	• wyjaśnić, dlaczego Nino schował twarz do kuferka • wyjaśnić znaczenie frazeologizmów: <i>stracić twarz, zachować twarz, twarzą w twarz</i>	• omówić pytania zadane przez uczonego Kru • wskazać cechy powiastki filozoficznej	• wyjaśnić symboliczne znaczenie chowania twarzy • omówić przenośne znaczenie powiastki	• zinterpretować powiastkę w kontekście mitu o Narcyzie • podjąć dyskusję na temat pogoni za pięknem cielesnym
126. Piękno pośród brzydoty	• wyjaśnić pojęcia: <i>obóz koncentracyjny, piękno duchowe</i> • zrelacjonować treść fragmentu • określić rodzaj narracji	• wypowiedzieć się na temat narratorki • scharakteryzować Suli	• omówić kontekst historyczny • omówić znaczenie przywoływania tekstów antycznych w obozie koncentracyjnym • wypowiedzieć się na temat decyzji Suli	• zanalizować tekst pod względem przeżywanych przez bohaterów emocji	• podjąć dyskusję na temat istnienia wartości uniwersalnych
127. Piękno zwykłych rzeczy	• zreferować przeczytany wiersz • określić rodzaj liryki • wskazać bohaterów wiersza	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne	• postawić tezę interpretacyjną • omówić funkcję słownictwa i środków stylistycznych dla wymowy wiersza • zinterpretować tytuł wiersza	• zinterpretować znaczenie wiersza • zinterpretować tytuł wiersza • stworzyć własną wypowiedź, wydobywającą piękno codziennego przedmiotu	• omówić sposób uwznioślenia codzienności w wybranym tekście kultury
128. Ukryte piękno	• zrelacjonować treść fragmentu utworu • określić czas i miejsce opisane we fragmencie utworu	• scharakteryzować Myszkę i jej rodzinę • omówić zachowania rodziców zdradzające ich stosunek do dziecka	• wskazać różnice w postawach obojga rodziców względem Myszkę • podzielić tekst na części dotyczące najważniejszych problemów	• omówić funkcję bajki o Kopciuszku w tekście • zinterpretować tytuł powieści	• podjąć dyskusję na temat społecznego odbioru ludzi z zespołem Downa • omówić wybrany tekst kultury podejmujący problem społecznego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością
129. Sens tworzenia	• zrelacjonować treść wiersza	• określić relacje pomiędzy podmiotem	• postawić tezę interpretacyjną	• zinterpretować puentę utworu • zinterpretować wymowę	• zanalizować obraz Johna Williama Waterhouse'a

	• wskazać adresata lirycznego	lirycznym a adresatem lirycznym • wskazać środki stylistyczne w wierszu	• omówić funkcję środków stylistycznych w wierszu	utworu	
130., 131. Życiorys, CV	• wyjaśnić pojęcia: <i>życiorys, CV (Curriculum vitae)</i> • wymienić elementy, z których składają się życiorys i CV	• zgromadzić informacje, które powinny się znaleźć w życiorysie i CV	• uporządkować informacje niezbędne do sporządzenia życiorysu i CV • skorygować błędy w podanych życiorysie i CV	• na podstawie życiorysu zredagować oficjalne CV	
132., 133. List motywacyjny	• wyjaśnić pojęcie <i>list motywacyjny</i> • wymienić elementy, z których składa się list motywacyjny	• zgromadzić informacje do listu motywacyjnego, który będzie odpowiedzią na podane ogłoszenia	• uporządkować informacje potrzebne do listu motywacyjnego	• ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów motywacyjnych • zredagować list motywacyjny	
134. Fotografia	• przedstawić najważniejsze wydarzenia z historii fotografii • wymienić rodzaje fotografii	• wskazać przykłady fotografii należących do danych kategorii	• ocenić wybraną fotografię według podanych kryteriów • wypowiedzieć się na temat roli światła w fotografii	• zanalizować wybraną fotografię • omówić fotografię Charlesa Ebbeta	• zanalizować wybraną fotografię artystyczną
135., 136. O imionach i nazwiskach	• wymienić obrzędy nadawania imion • wymienić języki, z których wywodzą się imiona • zrelacjonować historię nadawania nazwisk • zrelacjonować zasady odmiany nazwisk żeńskich i nazwisk małżeństw	• wytłumaczyć znaczenie podanych imion słowiańskich • użyć imion w wołaczach • poprawnie odmienić nazwiska	• zanalizować swoje imię z uwzględnieniem podanych kryteriów • zanalizować różne nazwiska pod kątem ich pochodzenia	• wypowiedzieć się na temat mody na konkretne imiona	• wyjaśnić znaczenie imion biblijnych
137. O nazwach miejscowości	• wymienić rodzaje nazw miejscowości • zreferować zasadę zapisu dwuczłonowych nazw miejscowych	• właściwie odmienić nazwy miejscowości	• wyjaśnić pochodzenie podanych nazw miejscowości	• utworzyć nazwy mieszkanki i mieszkańca danego miasta	
138. i 139. Najczęstsze błędy językowe	• przedstawić podział błędów językowych • poprawnie odczytać podane wyrazy	• poprawnie odmienić podane słowa • właściwie sformułować związki frazeologiczne • w podanych przykładach	• skorygować błędy w podanych tekstach • odnaleźć w zdaniach błędnie użyte wyrazy • odnaleźć błędy	• wskazać pleonazmy w podanych wyrażeniach	

		wskazać sylaby akcentowane	stylistyczne w tekście i skorygować je		
140., 141 Podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posłużyć się terminami i pojęciami: <i>życiorys, CV, list motywacyjny, nazwy miejscowe, typy błędów językowych</i>	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie uargumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problem badawczy